

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ**

**ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»**

Αναστάσιος-Ορφέας Χρήστου

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική

Αιγάλεω, 2023

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ**

**ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»**

Αναστάσιος-Ορφέας Χρήστου, Α.Μ.:21069

Επιβλέπων: Στρόμπλος Νικόλαος
PhD Οικονομολόγος, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική

Αιγάλεω, 2023

University of West Attica
School of Administration, Economic, and Social Sciences
Department of Accounting & Finance
M.Sc. in Public Economics and Policy

**RESEARCHING PUBLIC HOSPITAL BUDGETING
AND ACCOUNTABILITY
CASE STUDY: «SOTIRIA» HOSPITAL**

Anastasios-Orfeas Christou, R.N.: 21069

Supervisor: Stromplos Nikolaos
PhD Economist, University of West Attica

Master Thesis submitted to the Dept. of Accounting & Finance of the
University of West Attica in partial fulfillment of the requirements for the degree of
M.Sc. in Public Economics and Policy

Aigaleo, Greece, 2023

Τίτλος εργασίας

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»**

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής

Εγκρίθηκε από την εξεταστική επιτροπή την Τρίτη 19/12/2023.

Α/α	ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Νικόλαος Στρόμπλος	Διευθυντής ΕΛ.ΣΤΑΤ.	
2	Αικατερίνη Δεδούλη	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	
3	Χαρίκλεια Βαβούρα	Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος Αναστάσιος-Ορφέας Χρήστου του Σπυρίδωνα, με αριθμό μητρώου 21069 φοιτητής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική» του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Επιθυμώ την απαγόρευση πρόσβασης στο πλήρες κείμενο της εργασίας μου μέχρι και έπειτα από αίτηση μου στη Βιβλιοθήκη και έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή.

Ο Δηλών

* Όνομα Επώνυμο/Ιδιότητα

Ψηφιακή Υπογραφή

* Ψηφιακή υπογραφή του επιβλέποντος αν έχει ζητηθεί απαγόρευση πρόσβασης στην εργασία για κάποιο χρονικό διάστημα.

Στον γιο μου, Βασίλη,

Ευχαριστίες

Η παρούσα μελέτη περίπτωσης διερευνά τον τρόπο σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία ως κομμάτι του προγράμματος δράσης τους και σκοπό έχει να ερευνήσει ένα από τα μεγαλύτερα δημόσια νοσοκομεία της χώρας, σχετικά με το κατά πόσο έχει εντάξει στο πρόγραμμα δράσης του νοσοκομείου την κατάσταση του προϋπολογισμού.

Το θέμα αυτό επιλέχθηκε στα πλαίσια εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, του μεταπτυχιακού προγράμματος, του τμήματος της λογιστικής και χρηματοοικονομικής διοίκησης επιχειρήσεων, του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, με την πολύτιμη βοήθεια του επιβλέποντα καθηγητή μου, Δρ. Στρόμπλου Νικόλαου και συνδυάζει τον νοσοκομειακό κλάδο, όπου εργάζομαι και αγαπώ με την οικονομική επιστήμη. Θα ήθελα λοιπόν να τον ευχαριστήσω για την στήριξη και την καθοδήγησή του στο πρόσωπό μου για την συγγραφή της διπλωματικής μου εργασίας.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες αρμόζουν στον κ. Κούρτη Βασίλη για την ευχάριστη και εποικοδομητική σε βάθος συζήτηση που είχαμε καθώς και για την θερμή υποδοχή και άρτια προετοιμασία του στα υπό συζήτηση θέματα. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Δούδα Θωμά που παρά τον φόρτο εργασίας διέθεσε τον πολύτιμο χρόνο του για την διεξαγωγή μιας προσωπικής συνέντευξης.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τα στελέχη και συναδέλφους του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος «Η Σωτηρία», όπου και εργάζομαι, οι οποίοι κινητοποιήθηκαν και συνέβαλαν ο καθένας με τον δικό του τρόπο στην ολοκλήρωση αυτού του ερευνητικού εγχειρήματος.

Τέλος, αν και πρώτοι στην καρδιά μου, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την οικογένειά μου για την ηθική και ψυχολογική συμπαράσταση, κατά την διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας.

Διερεύνηση του τρόπου σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία

Μελέτη Περίπτωσης: Νοσοκομείο «Η Σωτηρία»

Σημαντικοί Όροι: διεθνή λογιστικά πρότυπα δημοσίου τομέα, προϋπολογισμός, δημόσια νοσοκομεία, λογιστική δεδουλευμένης βάσης

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει τον τρόπο σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία και πιο συγκεκριμένα μελετώντας την περίπτωση του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», έτσι ώστε να γίνει κατανοητή διαδικασία που ακολουθούν τα νοσοκομεία για την κατάρτιση της κατάστασης του προϋπολογισμού τους.

Καταρχάς, παρουσιάζεται μία σύντομη βιβλιογραφική ανασκόπηση της κατάστασης του προϋπολογισμού, η οποία συνοδεύεται από το θεωρητικό υπόβαθρο στο οποίο στηρίζεται η σύνταξη του προϋπολογισμού στα δημόσια ελληνικά νοσοκομεία και ακολουθεί η αξιολόγηση των καταστάσεων του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», των τελευταίων πέντε ετών. Επιπλέον, παρατίθεται η μεθοδολογία της έρευνας που διενεργήθηκε και ο τρόπος πραγματοποίησής της, ώστε μέσα από την ανάλυση των προσωπικών συνεντεύξεων σε βάθος, να διερευνηθεί ο τρόπος που πραγματοποιείται η κατάρτιση και χρήση του προϋπολογισμού.

Το κύριο συμπέρασμα από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας και την ανάλυση του θεωρητικού πλαισίου, μελετώντας αποτελέσματα παρόμοιων ερευνών, είναι πως οι ερευνητές στην πλειοψηφία τους αναγνωρίζουν την σημαντικότητα της κατάρτισης του προϋπολογισμού σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα. Από τις συνεντεύξεις, παρατηρείται ότι οι συνεντευξιζόμενοι που συμμετείχαν στην έρευνα χρησιμοποιούν ενεργά τον προϋπολογισμό και το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» τον έχει εντάξει στο πλάνο διαχείρισης του νοσοκομείου, χωρίς όμως να έχουν ενσωματωθεί πλήρως οι κανόνες των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα στις διαδικασίες σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού.

Έτσι, προκύπτει πως ο προϋπολογισμός αποτελεί ένα δυναμικό εργαλείο οικονομικής διαχείρισης ενός δημόσιου νοσοκομείου παρόλο που δεν έχει επέλθει η πλήρη εναρμόνιση με το λογιστικό πλαίσιο του Π.Δ. 54/2018 και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα.

Τα αποτελέσματα την παρούσας έρευνας δεν είναι δυνατόν να γενικευτούν στον νοσοκομειακό κλάδο καθώς απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση του θέματος αυτού.

Researching public hospital budgeting and accountability

Case Study: «Sotiria» Hospital

Keywords: International Public Sector Accounting Standards – IPSAS, budget, public hospitals, accrual basis accounting

Abstract

The present master thesis sets out to examine the way of drafting and controlling the budget in public hospitals, and more specifically by studying the case of «Sotiria» hospital, so as to understand the procedure followed by hospitals for the preparation of their budget statement.

In the beginning, a brief bibliographic review of the budget status report is presented, accompanied by the theoretical background of the budget status report in the Greek public hospitals. After that follows the evaluation of the last five years Sotiria's budget reports. In addition, the research methodology and the way it was carried out is listed, in order to consider the way the budget is drawn up and used, through the analysis of the in depth personal interviews.

The main conclusion from the assessment of the bibliography and analysis of the theoretical framework, by studying the results of similar researches, is that the majority of researchers recognize the importance of drawing up the budget report according to the International Public Sector Accounting Standards. By the interviews it is evident that the interviewees who participated in the research are actively using the budget report, which is also part of the hospital's management plan, but at the same time the International Public Sector Accounting Standards are not fully integrated into their budgeting procedures.

Thus, it appears that the budget is a dynamic financial management tool of a public hospital, even though full harmonization with the accounting framework of P.D. 54/2018 and the International Public Sector Accounting Standards has not occurred. The results of this research cannot be generalized to the hospital sector as further investigation of this issue is required.

Περιεχόμενα

Περίληψη	xiii
Abstract	xvi
Περιεχόμενα	xvii
Κατάλογος πινάκων.....	xxi
Κατάλογος διαγραμμάτων.....	xxii
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή	1
1.1 Εισαγωγή στην θεματική περιοχή	1
1.2 Σκοπός εργασίας	1
1.3 Ερευνητικό ερώτημα	2
1.4 Επιμέρους στόχοι.....	2
1.5 Μεθοδολογία της έρευνας	2
1.6 Διάρθρωση της εργασίας	3
Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική ανασκόπηση προϋπολογισμού.....	5
2.1 Εισαγωγή	5
2.2 Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα.....	6
2.3 Χρηματοοικονομικές αναφορές.....	8
2.4 Κατάρτιση προϋπολογισμού.....	15
Ανακεφαλαίωση	18
Βιβλιογραφία.....	19
Κεφάλαιο 3: Θεωρητικό υπόβαθρο.....	20
3.1 Εισαγωγή	20
3.2 Λογιστική και Χρηματοοικονομική Αναφορά του Δημόσιου Τομέα στην Ελλάδα	21
3.3 Προϋπολογισμός δημόσιων νοσοκομείων	22

3.4 Σχέση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα με τον προϋπολογισμό στα δημόσια νοσοκομεία	22
Ανακεφαλαίωση.....	24
Βιβλιογραφία.....	25
Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία έρευνας.....	26
4.1 Εισαγωγή.....	26
4.2 Περιγραφή ποιοτικής έρευνας.....	27
4.3 Μελέτες περίπτωσης.....	29
4.4 Συνέντευξη.....	31
4.5 Καθορισμός δείγματος έρευνας.....	36
Ανακεφαλαίωση.....	39
Βιβλιογραφία.....	40
Κεφάλαιο 5: Ανάλυση αποτελεσμάτων.....	41
5.1 Ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος νοσοκομείου «Η Σωτηρία».....	41
5.2 Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος νοσοκομείου «Η Σωτηρία».....	44
5.3 Ανάλυση και αξιολόγηση των καταστάσεων του προϋπολογισμού.....	48
5.3.1 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2018.....	49
5.3.2 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2019.....	51
5.3.3 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2020.....	54
5.3.4 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2021.....	58
5.3.5 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2022.....	60
5.3.6 Αξιολόγηση των καταστάσεων του προϋπολογισμού.....	62
5.4 Αποτελέσματα συνεντεύξεων.....	64
5.5.1 Αποτελέσματα πρώτης συνέντευξης.....	65
5.5.2 Αποτελέσματα δεύτερης συνέντευξης.....	70

Ανακεφαλαίωση.....	74
Βιβλιογραφία.....	75
Κεφάλαιο 6: Συμπεράσματα, Περιορισμοί, Μελλοντική Έρευνα	76
6.1 Συμπεράσματα	76
6.2 Περιορισμοί της έρευνας.....	80
6.3 Προτάσεις για μελλοντική έρευνα	81
Ανακεφαλαίωση.....	82
Βιβλιογραφία.....	83
Παράρτημα	87

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 2.1: Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης	10
Πίνακας 2.2: Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης.....	11
Πίνακας 2.3: Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.....	12
Πίνακας 2.4: Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	13
Πίνακας 2.5: Δημοσιονομική Αναφορά.....	14
Πίνακας 2.6: Κατάσταση Προϋπολογισμού/Απολογισμού	16
Πίνακας 5.1: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2018.....	49
Πίνακας 5.2: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2019.....	52
Πίνακας 5.3: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2020.....	54
Πίνακας 5.4: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2021.....	59
Πίνακας 5.5: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2022.....	61

Κατάλογος διαγραμμάτων

Διάγραμμα 2.1: Διάρθρωση Δημόσιου Τομέα στην Ελλάδα.....	5
Διάγραμμα 5.1: Οργανόγραμμα Γ.Ν.Ν.Θ.Α «Η Σωτηρία»	46

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγή στην θεματική περιοχή

Η νοσοκομειακή περίθαλψη είναι ο κυρίαρχος τομέας του υγειονομικού κλάδου και αφορά δομές, φορείς και επιχειρήσεις διαφορετικής φύσης οι οποίες συμπληρώνουν και διαμορφώνουν το σύνθετο αγαθό της παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Πρόκειται για μια οικονομική δραστηριότητα με αυξημένο λειτουργικό κόστος, που απαιτεί υψηλή κρατική χρηματοδότηση, με αποτέλεσμα να υπόκειται σε ενδεδειγμένους οικονομικούς ελέγχους.

Επομένως, η ανάγκη να παραχθούν και να αναλυθούν περισσότερο τα λογιστικά στοιχεία κάθε νοσοκομειακής μονάδας σε εθνικό επίπεδο είναι επείγουσα και επιτακτική, ώστε οι λογιστικές πληροφορίες που παρέχονται να είναι κατανοητές, επίκαιρες, σχετικές, να μπορούν να συγκριθούν, να επαληθευτούν και να απεικονίζουν πιστά την πραγματικότητα.

Στην ουσία, όλες οι παραπάνω λογιστικές και οικονομικές πληροφορίες, όχι απλά αποτυπώνουν την οικονομική κατάσταση ενός φορέα νοσοκομειακής περίθαλψης, αλλά λειτουργούν σαν ένα πανίσχυρο εργαλείο σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης για την λήψη αποφάσεων αλλά και για τον έλεγχο των πεπραγμένων.

Ένα τέτοιο εργαλείο της διοίκησης αποτελεί και ο προϋπολογισμός ενός δημόσιου νοσοκομείου, ο οποίος παρέχει σε κάθε ενδιαφερόμενο, πληροφορίες σχετικές με τον χρηματοοικονομικό σχεδιασμό του φορέα, ως προς τα έσοδα και έξοδα του έτους αναφοράς, αλλά και αυτά του προηγούμενου έτους.

1.2 Σκοπός εργασίας

Σκοπός αυτής της εργασίας είναι αφενός να πραγματοποιηθεί μία διπλωματική, ερευνητική μελέτη στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος της Δημόσιας Οικονομικής και Πολιτικής και αφετέρου να διερευνηθεί τρόπος σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού, όπως εφαρμόζεται από τα δημόσια ελληνικά νοσοκομεία, αλλά και κατά πόσο αυτά συμμορφώνονται με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα. Για τον λόγο αυτό, μελετήθηκε η υπάρχουσα βιβλιογραφία και διενεργήθηκαν προσωπικές συνεντεύξεις με δύο λογιστές που ασχολούνται με τον προϋπολογισμό του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», ώστε να διερευνηθεί ο τρόπος που αντιμετωπίζουν την σύνταξη και τον έλεγχο του προϋπολογισμού.

1.3 Ερευνητικό ερώτημα

Μέσα από την παρούσα διπλωματική εργασία γίνεται η προσπάθεια να απαντηθεί ένα βασικό ερώτημα. Το ερώτημα αυτό αφορά το κατά πόσο τα δημόσια ελληνικά νοσοκομεία συντάσσουν, ελέγχουν και παρακολουθούν τον προϋπολογισμό τους, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα, λαμβάνοντας υπόψη την υπάρχουσα βιβλιογραφία και τις απόψεις δύο στελεχών που υπηρετούν στο νοσοκομείο «Η Σωτηρία», το ένα ως υπάλληλος και το άλλο στέλεχος ως εξωτερικός συνεργάτης.

1.4 Επιμέρους στόχοι

Η κατανόηση των αντικειμένων που πραγματεύεται η εργασία, επιτυγχάνεται εάν πρώτα θέσουμε τους επιμέρους στόχους, τους οποίους θέλουμε να υλοποιήσουμε μέσα από τη ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας – αρθρογραφίας, αλλά και από την έρευνα που διεξήχθη.

Οι επιμέρους, λοιπόν, στόχοι της εργασίας είναι η κατανόηση των βασικών εννοιών των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα, του πλαισίου τήρησης των χρηματοοικονομικών αναφορών και της διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού.

Επιπρόσθετα, απώτερος στόχος είναι η παρακολούθηση της χρήσης του προϋπολογισμού από τους φορείς νοσοκομειακής περίθαλψης και η καταγραφή του βαθμού υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα από ένα μεγάλο δημόσιο νοσοκομείο της Αθήνας, στην Ελλάδα του 2023.

1.5 Μεθοδολογία της έρευνας

Για την εκπόνηση της μελέτης της παρούσας διπλωματικής εργασίας, έγινε ένας συνδυασμός μεθόδων συλλογής στοιχείων. Όσον αφορά την βιβλιογραφική ανασκόπηση έγινε συλλογή δευτερογενών στοιχείων με βασικότερες πηγές βιβλία και άρθρα.

Όσον αφορά το ερευνητικό μέρος της εργασίας, εφαρμόστηκε ποιοτική πρωτογενής έρευνα με προσωπικές συνεντεύξεις σε βάθος. Στο παράρτημα παρουσιάζονται αυτούσιες οι απομαγνητοφωνήσεις των συνεντεύξεων, ενώ στο κεφάλαιο 5 γίνεται η ανάλυσή τους. Στην έρευνα συμμετείχε ένα δημόσιο νοσοκομείο και οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν με δύο λογιστές που εμπλέκονται στην διαδικασία του προϋπολογισμού. Την βάση της έρευνας, με χρήση προσωπικών συνεντεύξεων, αποτέλεσε ένα ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο του οποίου ο σχεδιασμός βασίστηκε στην υπάρχουσα βιβλιογραφία. Τέλος, στην ενότητα 6.1

παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

1.6 Διάρθρωση της εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελείται συνολικά από έξι κεφάλαια, τα οποία ακολουθούν περιληπτικά την δομή που περιγράφεται παρακάτω.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας πραγματοποιείται μία εισαγωγική ανάλυση, έτσι ώστε ο αναγνώστης να μεταβεί με ευκολία στα κεφάλαια που ακολουθούν. Επίσης, παρουσιάζονται ο σκοπός, το ερευνητικό ερώτημα, οι επιμέρους στόχοι, η μεθοδολογία της έρευνας και η διάρθρωση της διπλωματικής εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζεται η βιβλιογραφική επισκόπηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα, των χρηματοοικονομικών αναφορών καθώς και της διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού.

Το τρίτο κεφάλαιο της εργασίας αφορά το θεωρητικό υπόβαθρο του προϋπολογισμού με ειδική αναφορά στον δημόσιο τομέα και ακόμη πιο συγκεκριμένα στα δημόσια νοσοκομεία.

Στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται λεπτομερής περιγραφή της ερευνητικής μεθοδολογίας, του τρόπου διεξαγωγής των συνεντεύξεων, της συλλογής και καταγραφής των στοιχείων και της ανάλυσής τους.

Στο πέμπτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται η αναλυτική παρουσίαση των ευρημάτων της παρούσας έρευνας και η ανάλυσή τους.

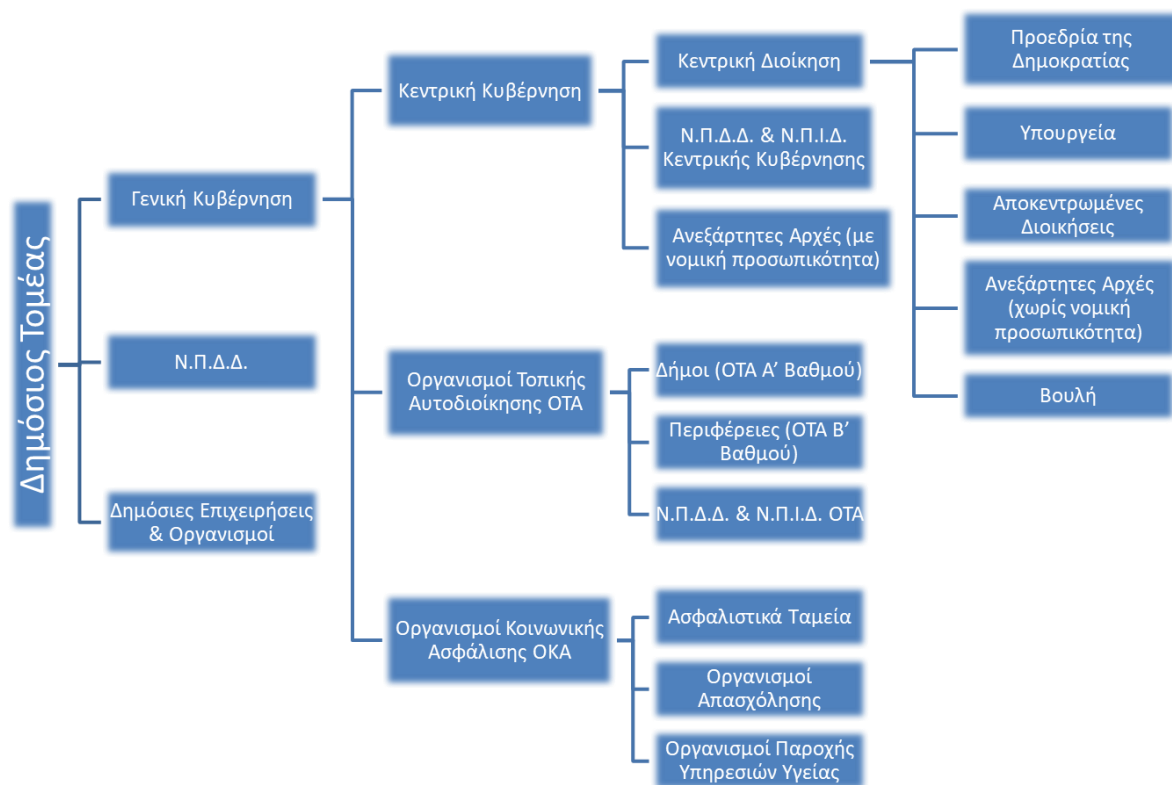
Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας, αναφέρονται οι περιορισμοί της καθώς και προτάσεις για πιθανή μελλοντική έρευνα.

Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική ανασκόπηση προϋπολογισμού

2.1 Εισαγωγή

Η κατάρτιση του προϋπολογισμού στο δημόσιο τομέα δεν αφορά μόνο τον κρατικό προϋπολογισμό, που είναι ο προϋπολογισμός της κεντρικής διοίκησης, η οποία τον συντάσσει, αλλά και όλους τους φορείς της γενικής κυβέρνησης που έχουν υποχρέωση σε ετήσιο προϋπολογισμό. Στο παρακάτω διάγραμμα 2.1, βλέπουμε την διάρθρωση του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα της γενικής κυβέρνησης, με την οποία θα ασχοληθούμε στην εργασία αυτή.

Διάγραμμα 2.1: Διάρθρωση Δημόσιου Τομέα στην Ελλάδα

Πηγή: άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143/Α) & άρθρο 10 του ν. 4337/2015 (ΦΕΚ 129/Α)

Σύμφωνα με το μητρώο που τηρεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή, η τελευταία καταγραφή της οποίας έγινε το 2019, οι οντότητες που αποτελούν την γενική κυβέρνηση, είναι η κεντρική κυβέρνηση, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης και όλοι οι φορείς που εντάσσονται σε αυτούς τους υποτομείς. Οι φορείς, λοιπόν αυτοί, που αποτελούν την γενική κυβέρνηση εφαρμόζουν υποχρεωτικά με προεδρικό διάταγμα, από την 1^η Ιανουαρίου 2011 την Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης, ως το λογιστικό τους σύστημα.

Η Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης είναι το λογιστικό σύστημα της Γενικής Κυβέρνησης, παρέχει στοιχεία βασισμένα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα και στηρίζεται κυρίως στην αρχή του δεδουλευμένου των εσόδων και των εξόδων, δηλαδή, τα έσοδα λογίζονται κατά το χρόνο της πραγματοποίησής τους (δεδουλευμένη βάση) και όχι κατά το χρόνο της εισπραξής τους (ταμειακή βάση). Τα έσοδα λογίζονται στη χρήση που βεβαιώθηκαν και όχι στη χρήση που εισπράχθηκαν. Σε περίπτωση εσόδων από υπηρεσίες, αυτά αναγνωρίζονται στη χρήση που προσφέρονται οι υπηρεσίες.

2.2 Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα

Στα πλαίσια της συμμόρφωσης της Ελλάδας ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οδηγίες για ενιαία δημοσιονομικά πλαίσια και λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 156 του ν.4270/2014(ΦΕΚ 143/Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το νόμο 4701/30-06-2020, εκδόθηκε το προεδρικό διάταγμα 54/2018(ΦΕΚ 103/Α), το οποίο αποτελεί ένα ολοκληρωμένο λογιστικό πλαίσιο, κοινό, για όλη τη Γενική Κυβέρνηση που στόχο έχει να καλύψει όλες τις ανάγκες χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και αναφορών και έχει ως απώτερο στόχο την κατάρτιση ενοποιημένων αναφορών για το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Αυτό το προεδρικό διάταγμα σκοπό είχε να αντικαταστήσει σταδιακά τα υπάρχοντα κλαδικά λογιστικά σχέδια των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης αρχικά μέχρι την 31.12.2022. Ύστερα από παράταση που δόθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών για την έναρξη εφαρμογής του, η ημερομηνία μετατάθηκε την 1.1.2025. Το λογιστικό πλαίσιο αυτό διέπει τις οντότητες της γενικής κυβέρνησης, και καλύπτει συνολικά και με συνεπή τρόπο όλους τους υποτομείς της, παρουσιάζει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, που αποτυπώνονται λογιστικά βάσει της αρχής του δεδουλευμένου, με σκοπό την παροχή στοιχείων βασισμένων στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα.

Στο πλαίσιο του Π.Δ. 54/2018, οι φορείς υποχρεούνται να τηρούν εκείνο το λογιστικό σύστημα με το οποίο θα επιτυγχάνεται η παρακολούθηση του συνόλου της οικονομικής δραστηριότητας του φορέα και μέσω του πληροφοριακού του συστήματος να τηρούνται οι λογαριασμοί, ταξινομημένοι σε τρεις κατηγορίες την οικονομική, σύμφωνα με την οποία οι λογαριασμοί ταξινομούνται σε οκτώ ομάδες, (**Ομάδα 1:** Έσοδα, **Ομάδα 2:** Έξοδα, **Ομάδα 3:** Ενσώματα πάγια, άυλα πάγια και αποθέματα **Ομάδα 4:** Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, **Ομάδα 5:** Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, **Ομάδα 6:** Προβλέψεις, **Ομάδα 7:** Λοιπές οικονομικές ροές και **Ομάδα 8:** Λογαριασμοί καθαρής θέσης), την διοικητική ταξινόμηση, η οποία ορίζει την οργανωτική και ιεραρχική δομή των υπόχρεων οντοτήτων και καθορίζει τις διοικητικές θέσεις που είναι νομικά υπεύθυνες για τη διαχείριση των εξόδων/εσόδων, των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των οντοτήτων καθώς επίσης και την λειτουργική ταξινόμηση, η οποία καθορίζει τους τομείς ανάλωσης των δαπανών.

Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSASB)

Το 1986 η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) ίδρυσε την Επιτροπή Δημόσιου Τομέα (PSC) για να αναπτύσσει προγράμματα που θα βελτίωναν τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και θα ενίσχυαν τη λογοδοσία των δημόσιων φορέων. Για μία δεκαετία περίπου αυτή η επιτροπή διενεργούσε μελέτες και το 1996 θέσπισε τα διεθνή λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα, εισάγοντας τα Πρότυπά της. Το 2004, η Επιτροπή Δημόσιου Τομέα (PSC) μετατρέπεται σε Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSASB) προσανατολισμένο στην ανάπτυξη και έκδοση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS) IPSAS.

Το Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSASB), σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του στο διαδίκτυο, αναπτύσσει λογιστικά πρότυπα και οδηγίες προς τους φορείς του δημόσιου τομέα. Στρατηγικός στόχος του Συμβουλίου είναι η ενίσχυση της διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών παγκοσμίως μέσω της υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSAS), τα οποία βασίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

Το έργο του IPSASB, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος προτύπων, χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από εθελοντές.

Κάποιοι εκ των οποίων είναι οι Asian Development Bank, Chartered Professional Accountants of Canada, Government of Canada, New Zealand External Reporting Board, με κύριου ποσοτηκότητην Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC), η οποία παρέχει υποστήριξη υιοθέτησης και υλοποίησης και διευκολύνει το έργο του Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Εργασίας, πάνω από 80 χώρες, συμπεριλαμβανομένων και αρκετών διεθνών Οργανισμών, έχουν υιοθετήσει ή βρίσκονται στη διαδικασία υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα, ανάμεσά τους και η Ελλάδα.

2.3 Χρηματοοικονομικές αναφορές

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS) και του ΠΔ 54/2018 συντάσσονται οι παρακάτω χρηματοοικονομικές αναφορές:

- **Χρηματοοικονομικές καταστάσεις**
- **Κατάσταση δημοσιονομικής αναφοράς**
- **Κατάσταση προϋπολογισμού/απολογισμού** και σύγκρισης του απολογισμού με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Οι χρηματοοικονομικές αναφορές που αναφέραμε ενοποιούνται σε τέσσερα επίπεδα, αυτό της κεντρικής κυβέρνησης, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και της γενικής κυβέρνησης. Οι οντότητες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές πολιτικές για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών τους και συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές αναφορές τους, σε ετήσια τουλάχιστον βάση.

Μετά την έγκρισή τους, εκτός εκείνων της κεντρικής διοίκησης, ελέγχονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της έγκρισής τους και αφού εγκριθούν, συνοδευόμενες από την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών, υποβάλλονται στον Υπουργό Οικονομικών και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ελεγχόμενης οντότητας, εντός 10 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της έκθεσης ελέγχου, όπου και παραμένουν για πέντε τουλάχιστον έτη

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές της Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης, αποτελούν μια δομημένη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής θέσης, της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών για την ενημέρωση των στελεχών, των πολιτών και των εκλεγμένων αντιπροσώπων τους και είναι οι παρακάτω:

- **Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης**(ισολογισμός)
- **Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης**(κατάσταση αποτελεσμάτων)
- **Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης**
- **Κατάσταση Ταμειακών Ροών** και
- τις επεξηγηματικές σημειώσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (προσάρτημα)

Στον παρακάτω πίνακα 2.1 βλέπουμε ένα υπόδειγμα της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης δηλαδή ενός Ισολογισμού. Όλα τα στοιχεία απεικονίζονται σε δύο στήλες, η μια αφορά το έτος χρήσης στην οποία αναφέρεται η Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και η άλλη το έτος της προηγούμενης χρήσης. Οι βασικές κατηγορίες της είναι τα περιουσιακά στοιχεία, που διακρίνονται σε μη κυκλοφορούντα και σε κυκλοφορούντα. Οι Υποχρεώσεις αποτελούν την δεύτερη βασική κατηγορία του Ισολογισμού και διακρίνονται σε βραχυπρόθεσμες και σε μακροπρόθεσμες. Τέλος, η Καθαρή Θέση ή Περιουσία είναι το υπολειμματικό μέγεθος που προκύπτει αν από το Ενεργητικό αφαιρεθούν οι Υποχρεώσεις.

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, πόσο σημαντική είναι η κατάσταση αυτή καθώς εμφανίζεται με διαφάνεια και αξιοπιστία μία σαφής εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης του φορέα που την καταρτίζει.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ		
	200X	200X-1
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Σύνολο Υποχρεώσεων		
ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ/ΘΕΣΗ		
Σύνολο καθαρής περιουσίας/θέσης		

Πίνακας 2.1: Κατάσταση Χρηματοοικονομικής θέσης

Στον πίνακα 2.2 που ακολουθεί βλέπουμε ένα υπόδειγμα της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης που παρέχει πληροφορίες για τις πηγές εσόδων της Κεντρικής Διοίκησης και για τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίστηκε τα έξοδά της. Όλα τα στοιχεία της απεικονίζονται σε δύο στήλες, για τη χρήση στην οποία αναφέρεται και για την προηγούμενη χρήση.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ		
	200X	200X-1
Έσοδα		
Έξοδα		
Λειτουργικό Αποτέλεσμα		
Λοιπά έσοδα και κέρδη		
Λοιπά έξοδα και ζημιές		
Συνολικό αποτέλεσμα		
Πλεόνασμα ή έλλειμμα περιόδου προ φόρου		
Καθαρό πλεόνασμα ή έλλειμμα περιόδου		
Σύνολο		

Πίνακας 2.2: Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

Η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης απεικονίζεται στον πίνακα 2.3 και παρέχει πληροφορίες για τη συνολική μεταβολή της καθαρής θέσης για τη χρήση στην οποία αναφέρεται και για την προηγούμενη χρήση, παρουσιάζοντας τα στοιχεία που προέρχονται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Κεφάλαιο	Αποθεματικά	Σωρευμένο πλεόνασμα ή έλλειμμα	Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο καθαρής θέσης
Υπόλοιπα την 01.01.200X-1						
Εισφορά κεφαλαίου						
Καθαρό εισόδημα						
Πλεόνασμα/έλλειμμα περιόδου						
Σύνολο καθαρής θέσης την 31.12.200X-1						
Εισφορά κεφαλαίου						
Καθαρό εισόδημα						
Πλεόνασμα/έλλειμμα περιόδου						
Σύνολο καθαρής θέσης την 31.12.200X						

Πίνακας 2.3: Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

Στον πίνακα 2.4 που βρίσκεται παρακάτω παρουσιάζεται το υπόδειγμα της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, η οποία απεικονίζει τις ταμειακές εισροές, τα στοιχεία για τα οποία έγιναν πληρωμές και το υπόλοιπο των χρηματικών διαθεσίμων στο τέλος του οικονομικού έτους. Οι ταμειακές ροές εμφανίζονται βάσει των εισπράξεων και των πληρωμών.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	200X	200X-1
Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες		
Εισροές (Εκροές) απευθείας στην ΚΘΠ		
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στη λήξη της περιόδου		

Πίνακας 2.4: Κατάσταση Ταμειακών Ροών

ΗΔημοσιονομική Αναφορά

Στην συνέχεια, στον πίνακα 2.5, το υπόδειγμα δημοσιονομικής αναφοράς εμφανίζει τα οικονομικά μεγέθη, σύμφωνα με την μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA) και παρουσιάζει το πλεόνασμα ή το έλλειμμα της περιόδου που περιλαμβάνει τα έσοδα, τα έξοδα και τις καθαρές αποκτήσεις των παγίων στοιχείων, των τιμαλφών και των αποθεμάτων, την καθαρή χρηματοδότηση της περιόδου που περιλαμβάνει τις καθαρές αποκτήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

	200X	200X-1
A. Έσοδα		
B. Έξοδα		
Λειτουργικό αποτέλεσμα (A-B)		
Γ. Καθαρές αποκτήσεις μη χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων		
Δ. Πλεόνασμα ή Έλλειμμα περιόδου (A-B-Γ)		
Ε. Καθαρές αποκτήσεις χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων		
Z. Καθαρές αναλήψεις χρημ/κών υποχρεώσεων		
Η. Καθαρή Χρηματοδότηση (E-Z)		

Πίνακας 2.5: Δημοσιονομική Αναφορά

2.4 Κατάρτιση προϋπολογισμού

Όπως ορίζει το άρθρο 12, του Π.Δ. 54/2018, για τις ανάγκες κατάρτισης, εκτέλεσης και παρακολούθησης του προϋπολογισμού, τα μεγέθη των προβλεπόμενων και πραγματοποιηθέντων εσόδων και εξόδων, παρακολουθούνται σύμφωνα με την οικονομική ταξινόμηση, βάσει της ανάλυσης του υποδείγματος, του πίνακα 2.6.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ/ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ								
	200X				200X-1			
	(α)	(β)	(γ)	(γ-β)	(α)	(β)	(γ)	(γ-β)
A1. Έσοδα προϋπολογισμού								
A2. Πάγια και Τιμαλφή								
Σύνολο Εσόδων A = (A1+A2)								
B1. Έξοδα προϋπολογισμού								
B2. Πάγια και Τιμαλφή								
Σύνολο Εξόδων B = (B1+B2)								
Γ. Αποτελέσματα προϋπολογισμού (Πλεόνασμα ή Έλλειμμα) (A-B)								
Δ. Έσοδα προϋπολογισμού χρηματοοικονομικών συναλλαγών								
Ε. Έξοδα προϋπολογισμού χρηματοοικονομικών συναλλαγών								

ΣΤ. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών συναλλαγών (Δ-Ε)									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Πίνακας 2.6: Κατάσταση Προϋπολογισμού/Απολογισμού

Η κατάρτιση των προϋπολογισμών των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης διέπεται από βασικές αρχές, οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 49, 51 και 62 του νόμου 4270/2014, ο οποίος καθορίζει τις αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας καθώς και το δημόσιο λογιστικό σύστημα, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Οδηγία 2011/85/ΕΕ, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στηρίζεται στο «ΕΣΟΛ 95», το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών του 1995.

Ο νόμος 4270/2014 με θέμα «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» έθεσε τα θεμέλια του προϋπολογισμού κάθε Φορέα Γενικής Κυβέρνησης, καθορίζοντας την αρχή της ετήσιας διάρκειάς του, σύμφωνα με την οποία αφορά ένα οικονομικό έτος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους καθώς και την αρχή της ενότητας και της καθολικότητας, με την εμφάνιση όλων των εσόδων και δαπανών σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό.

Ειδικότερα, τα έσοδα και οι δαπάνες του προϋπολογισμού αντιστοιχούν σε κωδικούς/λογαριασμούς εσόδων και εξόδων (ΚΑΕ), και οι δαπάνες δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις εγκεκριμένες πιστώσεις, δηλαδή το ποσό που εγγράφεται στο σκέλος του προϋπολογισμού εξόδων για την κάλυψη της συγκεκριμένης δαπάνης.

Ο προϋπολογισμός μπορεί να είναι συνοπτικός και να περιλαμβάνει τα έσοδα και έξοδα για το οικονομικό έτος αναφοράς σε μείζονες κατηγορίες, ή αναλυτικός και η πρόβλεψη να είναι αναλυτική των μειζόνων κατηγοριών, μέχρι τον τελευταίο βαθμό ανάλυσης της οικονομικής ταξινόμησης.

Ο προϋπολογισμός ενός δημόσιου φορέα πρέπει να αποτελείται υποχρεωτικά από τις παρακάτω πληροφορίες:

- τον εγκεκριμένο αναλυτικό προϋπολογισμό εσόδων και την τυχόν αναμόρφωσή του,

- τα βεβαιωθέντα έσοδα (αν πρόκειται για φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή ΝΠΔΔ) και τα έσοδα βάσει νομότυπων παραστατικών ή άλλων ισοδύναμων εγγράφων (αν πρόκειται για ΝΠΔΔ) στη διάρκεια του οικονομικού έτους,
- τα εισπραχθέντα κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, καθώς και τα ανείσπρακτα έσοδα,
- τις επιστροφές εσόδων,
- τον εγκεκριμένο αναλυτικό προϋπολογισμό εξόδων, την τυχόν αναμόρφωσή του και τα όρια διάθεσης των πιστώσεών του,
- τις ανειλημμένες δεσμεύσεις,
- τις υπολειπόμενες προς διάθεση πιστώσεις,
- τα ποσά των υποχρεώσεων βάσει νομότυπων παραστατικών ή ισοδύναμων εγγράφων,
- τα ποσά των πληρωμών,
- τις απλήρωτες υποχρεώσεις και
- τις εκκρεμείς δεσμεύσεις.

Επιπρόσθετα, ο ετήσιος προϋπολογισμός των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης περιλαμβάνει τις μείζονες κατηγορίες της οικονομικής ταξινόμησης του προϋπολογισμού και τα δύο πρώτα επίπεδα της διοικητικής ταξινόμησης. Για τις λοιπές οντότητες της Γενικής Κυβέρνησης, ο προϋπολογισμός συντάσσεται και εγκρίνεται ανά μείζονα κατηγορία εσόδων και εξόδων καθώς και στο αναλυτικότερο επίπεδο της οικονομικής ταξινόμησης του προϋπολογισμού.

Τέλος, ο αναλυτικός προϋπολογισμός των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης πλην των Ο.Τ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 4270/2014 αποστέλλεται από τον εκάστοτε φορέα στο Υπουργείο που τον εποπτεύει και εγκρίνεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό έως την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου από το έτος προϋπολογισμού. Όσον αφορά τον εγκεκριμένο απολογισμό αποστέλλεται μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου από το έτος αναφοράς, στους φορείς εποπτείας και στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς για τυχόν περαιτέρω ενέργειες.

Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό, έγινε λόγος για την σύνταξη μιας κατάστασης προϋπολογισμού σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS). Αποσαφηνίστηκαν κάποιες βασικές έννοιες και έγινε προσπάθεια σωστής τοποθέτησης στον χρόνο των ενεργειών που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του προϋπολογισμού, ως μια χρηματοοικονομική αναφορά.

Αρχικά, έγινε μια προσπάθεια καταγραφής της μέχρι τώρα πορείας των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα (IPSAS). Έπειτα, έγινε αναφορά στα βασικά είδη χρηματοοικονομικών καταστάσεων και κλείνοντας το κεφάλαιο αυτό δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην κατάσταση του προϋπολογισμού με περιγραφή του περιεχομένου της σύμφωνα με την ελληνική νομολογία.

Βιβλιογραφία

Νόμος 4270/2014 «*Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α'143/28.06.2014)

Νόμος 4701/2020 «*Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις.*» (ΦΕΚ Α'129/30.06.2020)

Π.Δ. 54/2018 «*Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης*» (ΦΕΚ Α' 103/13.06.2018)

Νόμος 4337/2015 «*Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.*».(ΦΕΚ Α'129/16.12.2015/)

<https://www.ipsasb.org/>

<https://www.ilo.org/caribbean/countries-covered/lang--en/index.htm>

Κεφάλαιο 3: Θεωρητικό υπόβαθρο

3.1 Εισαγωγή

Σύμφωνα με τον Hood (1991), ήδη από τη δεκαετία του 1980 εισήχθη για πρώτη φορά ο όρος «Νέα Δημόσια Διοίκηση (New Public Management - NPM)» από ακαδημαϊκούς στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Αυστραλία. Σκοπός ήταν να περιγράψουν τις προσεγγίσεις που αναπτύχθηκαν, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας να γίνουν οι δημόσιες υπηρεσίες πιο «επιχειρηματικές» και να βελτιωθεί αποτελεσματικότητά τους χρησιμοποιώντας μοντέλα διαχείρισης του ιδιωτικού τομέα.

Επιπλέον, το 2013 οι Christiaens et al. (2013), επισημαίνουν πως τα τελευταία 25 χρόνια, έχουν επέλθει σημαντικές μεταρρυθμίσεις από τη Νέα Δημόσια Διοίκηση στο δημόσιο τομέα σε πολλές χώρες, ιδίως όσον αφορά τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση. Μία μεταρρύθμιση από αυτές ήταν η ανάπτυξη των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSAS), η οποία προήλθε από την ανάγκη για εναρμόνιση των συστημάτων δημόσιας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Παρόλο, λοιπόν, που από τη δεκαετία του 1980 οι κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο εφαρμόζουν τη μετάβαση από την ταμειακή λογιστική στη λογιστική βάσει δεδουλευμένων και οι μελετητές, αρχικά, θεώρησαν αυτονόητη την καταλληλότητα αυτής της λογιστικής μεταρρύθμισης, όπως αναφέρει Bonollo (2022), υπάρχουν και δυσμενείς επιπτώσεις από την υιοθέτηση της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση στον δημόσιο τομέα. Σκοπός της μελέτης της, όπως αναφέρει είναι να προβληματίσει μελλοντικούς ερευνητές σχετικά με σημαντικά ζητήματα που συνδέονται με τις οργανωτικές επιπτώσεις και τη λογοδοσία, την αντίσταση στην αλλαγή, καθώς και τους νέους λογιστικούς κανόνες που καθιστούν τις λογιστικές πληροφορίες πιο σύνθετες.

Οι παραπάνω επισημάνσεις σχετικά με τις επιπτώσεις της υιοθέτησης της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση στον δημόσιο τομέα, θα διαπιστωθούν εάν υφίστανται στην μελέτη περίπτωσης που εξετάζουμε, στο κεφάλαιο 6, το οποίο παρουσιάζει τα συμπεράσματα της παρούσας εργασίας. Στο παρόν κεφάλαιο θα εξετάσουμε μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με την λογιστική του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα, τον προϋπολογισμό στα δημόσια νοσοκομεία και την συμμόρφωσή τους με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα.

3.2 Λογιστική και Χρηματοοικονομική Αναφορά του Δημόσιου Τομέα στην Ελλάδα

Καθώς τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS) αποτελούν παγκοσμίως το σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη των λογιστικών συστημάτων του δημόσιου τομέα, οι Christiaens et al. (2013), τονίζουν πως η μετάβαση προς τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS) απαιτεί αναμφίβολα μια μακρά περίοδο εφαρμογής αλλά και την προσοχή των υπευθύνων χάραξης λογιστικής πολιτικής, των επαγγελματιών και των μελετητών.

Σύμφωνα με την «Αξιολόγηση του αντίκτυπου των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSAS) στη δημόσια διοίκηση και στις χρηματοοικονομικές αναφορές του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα» των Gkouma και Filos (2022) ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα υιοθέτησε πρότυπα βασισμένα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS) τον Ιούνιο του 2018 με το Προεδρικό Διάταγμα 54/2018. Παρόλα αυτά παρατηρείται ανομοιομορφία ως προς την χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθώς κάθε κατηγορία οντοτήτων ακολουθεί διαφορετικά λογιστικά πρότυπα, ακόμη και με διαφορετική λογιστική βάση (βάση δεδουλευμένων – ταμειακή βάση). Η Ελλάδα ξεκίνησε ένα γενικό πρόγραμμα μεταρρύθμισης της δημοσιονομικής διαχείρισης που περιλαμβάνει τον μετασχηματισμό της χρηματοοικονομικής λογιστικής και την μετάβαση από την τροποποιημένη ταμειακή λογιστική στη λογιστική των δεδουλευμένων. Το Π.Δ.54/2018 είχε ως αποτέλεσμα ουσιώδεις προσαρμογές στους λογαριασμούς του Δημοσίου ωστόσο δεν έχει επέλθει πλήρη συμμόρφωση.

Η μελέτη των Chytis et al. (2020) αποτελεί την πιο πρόσφατη ερευνητική μελέτη για την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSAS) στην Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα στους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα αποτελέσματα ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά καθώς τα στελέχη των οικονομικών τμημάτων των δήμων παρόλο που δεν εμφανίζονται εξοικειωμένα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS) αναγνωρίζουν την ανάγκη εφαρμογής τους. Γενικά, η Ελλάδα φαίνεται να βρίσκεται σε πρόωρο στάδιο υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (IPSAS) με τις καθυστερήσεις να παρατηρούνται κυρίως στην εφαρμογή των υφιστάμενων θεσπισμένων μεταρρυθμίσεων.

3.3 Προϋπολογισμός δημόσιων νοσοκομείων

Το πιο πρόσφατα δημοσιευμένο άρθρο σχετικά με τον προϋπολογισμό στα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία είναι αυτό των Pavlatos και Kostakis (2023), το οποίο πραγματεύεται τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στον προϋπολογισμό των δημόσιων νοσοκομείων. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι οργανισμοί που επηρεάστηκαν περισσότερο από την πανδημία αύξησαν τη χρήση των προϋπολογισμών τους για τον προγραμματισμό, την κατανομή των πόρων και τον έλεγχο, σε σύγκριση με αυτούς που επηρεάστηκαν λιγότερο.

Η έρευνα των Pavlatos και Kostakis (2023) οδήγησε σε εξαιρετικά σημαντικά ευρήματα για τον τρόπο που τα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία διαχειρίζονται τον προϋπολογισμό τους. Διαπιστώθηκε ότι οι διοικήσεις των δημόσιων νοσοκομείων χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τον προϋπολογισμό για σχεδιασμό, κατανομή πόρων και άσκηση ελέγχου καθώς μέσω των προϋπολογισμού, επιτυγχάνουν την επίτευξη των στόχων τους, την κατανομή των περιορισμένων διαθέσιμων πόρων και τον έλεγχο του κόστους λειτουργίας των φορέων τους. Επιπρόσθετα, χαρακτηρίζουν τον προϋπολογισμό ως ένα πολύ σημαντικό εργαλείο για τους διευθυντές των νοσοκομείων, με το οποίο μπορούν να βελτιώσουν τον έλεγχο που ασκεί η διοίκηση, να βελτιώσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις αλλαγές του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Επιπλέον, σύμφωνα με τους Pavlatos και Kostakis (2023) κρίνεται απαραίτητος ο επανασχεδιασμός τα συστήματα κοστολόγησης των νοσοκομείων εντός του NPM για την παροχή έγκαιρων, αναλυτικών και σχετικών πληροφοριών για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του διαχειριστικού ελέγχου.

3.4 Σχέση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα με τον προϋπολογισμό στα δημόσια νοσοκομεία

Το ελληνικό κράτος έχει προχωρήσει σε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση που υλοποιείται από το Υπουργείο Οικονομικών με την εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στο Δημόσιο Τομέα και την αναμόρφωση της δημοσιονομικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών το νέο λογιστικό πλαίσιο πρέπει να είναι οργανικά διασυνδεδεμένο με την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και φυσικά να εξυπηρετεί πληροφοριακές ανάγκες για την σύνταξή του.

Σύμφωνα με τους Gkouma και Filos (2022) οι Δημόσιες Μονάδες Υγείας στην Ελλάδα ακολουθούν το Π.Δ. 146/2003 και την λογιστική δεδουλευμένης βάσης. Επισημαίνουν, επίσης, ότι στον κρατικό προϋπολογισμό δεν περιλαμβάνεται ο προϋπολογισμός των Δημόσιων Νοσοκομείων καθώς έχουν ξεχωριστούς δικούς τους προϋπολογισμούς. Εκτός από τον ταμειακό προϋπολογισμό, όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να τηρούν αρχείο αναλήψεων υποχρεώσεων δαπανών στο Μητρώο Δεσμεύσεων προκειμένου να ενημερώνουν τη Γενική Κυβέρνηση για τις τρέχουσες υποχρεώσεις και εκκρεμείς πληρωμές.

Όσον αφορά την δεκτικότητα των υπαλλήλων να αποδεχτούν αλλαγές, όπως είναι τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημόσιου Τομέα (IPSAS), απαντήσες έδωσε η μελέτη των Dalla et al. (2023), η οποία εξέτασε την ποιότητα των σχέσεων στο πλαίσιο της διοίκησης ανώτερων επιπέδων (Leader-member exchange - LMX) στα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία καθώς και να προσδιορίσει τον βαθμό στον οποίο διευκολύνουν ή εμποδίζουν την επικείμενη υιοθέτηση και την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημοσίου Τομέα (IPSAS). Οι σχέσεις ανταλλαγής ηγέτη-μέλους (LMX) είναι μια θεωρία ηγεσίας που επικεντρώνεται στην ποιότητα των σχέσεων μεταξύ ηγέτη και ακολούθων. Ύστερα από έρευνα που διεξήχθη προκύπτει ότι οι εδραιωμένες σχέσεις ηγέτη-μέλους στα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία διευκολύνουν τις μεταρρυθμίσεις. Ωστόσο, οι σχέσεις αυτές είναι ελάχιστα επωφελείς για την υιοθέτηση και εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημόσιου Τομέα (IPSAS) καθώς εντοπίζεται χαμηλός βαθμός υιοθέτησής τους από τα δημόσια νοσοκομεία. Για τον λόγο αυτό η πιο πιθανή έκβαση είναι να γίνει σταδιακά η υιοθέτησή τους.

Η κατάρτιση του προϋπολογισμού των δημόσιων νοσοκομείων εναρμονισμένη με ένα κοινά αποδεκτό λογιστικό πλαίσιο, όπως τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS), αφενός θα ενισχύει την κατανόηση των λογιστικών πληροφοριών από τα ενδιαφερόμενα μέρη και αφετέρου θα διευκολύνει την διεθνή σύγκριση μέσω της ομοιομορφίας. Η ενισχυμένη κατανόηση και συγκρισιμότητα που επιφέρει η υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα (IPSAS), θα είχε ως αποτέλεσμα ευρύτερα οικονομικά και κοινωνικά πλεονεκτήματα.

Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό, γίνεται λόγος για την λογιστική και τις χρηματοοικονομικές αναφορές του που εφαρμόζονται στο δημόσιο τομέα στην Ελλάδα, για τον προϋπολογισμό των δημόσιων νοσοκομείων και για τη Σχέση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα με τον προϋπολογισμό στα δημόσια νοσοκομεία, σύμφωνα με τις απόψεις Ελλήνων και ξένων συγγραφέων.

Παραθέτοντας τα αποτελέσματα προηγούμενων μελετών, που έχουν διεξαχθεί τα τελευταία χρόνια, διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχουν πολλές δημοσιευμένες μελέτες σχετικά με την υιοθέτηση και εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα στον προϋπολογισμό των δημόσιων νοσοκομείων στην Ελλάδα. Λαμβάνοντας υπόψη και την πρόταση των Pavlatos και Kostakis (2023) για μια μελλοντική ποιοτική έρευνα μέσω συνεντεύξεων με στελέχη δημοσίων οργανισμών για την εξέταση των πώς και των γιατί τα δημόσια νοσοκομεία αλλάζουν την ένταση της χρήσης του προϋπολογισμού τους για σκοπούς διοικητικού ελέγχου, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ανάγκη για μελέτες σε σχέση με τις πρακτικές που εφαρμόζονται από τα δημόσια νοσοκομεία στην Ελλάδα για την κατάρτιση και τον έλεγχο του προϋπολογισμού τους. Στην παρούσα μελέτη επιχειρείται να συμπληρωθεί αυτό το κενό.

Βιβλιογραφία

Bonollo, E. (2022), Negative effects of the adoption of accrual accounting in the public sector: a systematic literature review and future prospects, *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, Vol. 35, 6, 1-27.

Christiaens, J., Vanhee, C., Manes-Rossi, F., Aversano, N., & van Cauwenberge, P. (2015), The effect of IPSAS on reforming governmental financial reporting: an international comparison, *International Review of Administrative Sciences*, 81(1), 158-177.

Chytis, E., Georgopoulos, I., Tasios, S., Vrodou, I. (2020), Accounting reform and IPSAS adoption in Greece, *European Research Studies*, 23(4), 165-184.

Dalla, K., Petros, L., Makrygiannakis, G. (2023), The role of leadership–member exchange relationships in the implementation of the international public sector accounting standards by greek public hospitals, *EuroMed Journal of Business*, 18(1), 21-33.

Gkouma, O., and Filos, J. (2022), Assessing the impact of IPSAS on financial reporting and public management in Greece, *Spoudai: Journal of Economics and Business*, Vol. 72, 1-2, 56-79.

Hood, C. (1991), A Public Management for all Seasons?, *Public Administration*, 69, 3–19.

Pavlatos, O. and Kostakis, H. (2023), Moderating role of cost accounting information quality on the relationship between the COVID-19 pandemic and budgeting in public hospitals, *Australian Accounting Review*, Vol. 33, 1, 14-30.

<https://www.minfin.gr/-/url-node-7588?inheritRedirect=true>

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία έρευνας

4.1 Εισαγωγή

«Ο ερευνητικός σχεδιασμός περιλαμβάνει τα σχέδια και τις διαδικασίες, τα οποία μετουσιώνουν τις υποθέσεις της έρευνας σε λεπτομερές μεθόδους συλλογής δεδομένων και ανάλυσης.» Creswell (2009)

Πιο συγκεκριμένα, η ερευνητική μεθοδολογία αποτελείται από αποφάσεις σχετικά με τις διαδικασίες που απαιτούνται (και ονομάζονται στρατηγικές), τις μεθόδους συλλογής δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν καθώς και τον τρόπο ανάλυσης και ερμηνείας των αποτελεσμάτων. Η επιλογή της ερευνητικής μεθοδολογίας βασίζεται κατά κύριο λόγο στην φύση του ερευνητικού προβλήματος ή του ζητήματος που εξετάζεται, στις προσωπικές εμπειρίες του ερευνητή καθώς και στο κοινό που απευθύνεται η μελέτη. Creswell (2009)

Στην προσπάθεια διερεύνησης του βαθμού υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα στην κατάρτιση του προϋπολογισμύ των δημόσιων νοσοκομείων διενεργήθηκε η παρούσα ποιοτική έρευνα σύμφωνα με τα πλαίσια εκπόνησης και συγγραφής μιας διπλωματικής εργασίας. Στο σημείο αυτό αναφέρονται ο τρόπος και οι τεχνικές πραγμάτωσης της εργασίας που αφορά κυρίως το τεχνικό / ερευνητικό της μέρος.

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται και αναλύεται η μεθοδολογία έρευνας που ακολουθήθηκε. Στην πρώτη ενότητα εξηγούνται οι βασικές έννοιες της έρευνας. Στην δεύτερη ενότητα γίνεται περιγραφή της ποιοτικής έρευνας. Έπειτα, στην τρίτη ενότητα αναφέρονται οι τύποι της ποιοτικής έρευνας και γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις μελέτες περίπτωσης. Στην τέταρτη ενότητα γίνεται παράθεση των μεθόδων συλλογής δεδομένων και ειδικότερα αναλύεται η συλλογή δεδομένων με προσωπική συνέντευξη. Επίσης, αναλύονται η δομή της συνέντευξης, η σχέση μεταξύ ερευνητή και ερωτώμενου καθώς και οι τύποι των ερωτήσεων που την αποτελούν. Τέλος, στην πέμπτη ενότητα εξηγούνται οι στρατηγικές δειγματοληψίας που χρησιμοποιούνται στην ποιοτική έρευνα και η στρατηγική δειγματοληψίας που ακολουθήθηκε στην παρούσα έρευνα. Στα επόμενα κεφάλαια θα γίνει η αναλυτικότερη παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας καθώς και η επεξήγησή τους.

4.2 Περιγραφή ποιοτικής έρευνας

Σύμφωνα με τον Creswell (2009) υπάρχουν τρεις τύποι ερευνητικής μεθοδολογίας που μπορεί να ακολουθήσει ο ερευνητής, η ποσοτική, η ποιοτική και ένας συνδυασμός των δύο αυτών τύπων, η πολυμεθοδολογική.

Η ποσοτική έρευνα είναι ένας τρόπος να ελεγχθούν κάποιες υποθέσεις εξετάζοντας την σχέση κάποιων μεταβλητών. Αυτές οι μεταβλητές μετριοούνται ώστε τα αριθμητικά δεδομένα να μπορούν να αναλυθούν στατιστικά. Η δομή της τελικής έκθεσης αποτελείται από την εισαγωγή, τη βιβλιογραφική ανασκόπηση και το θεωρητικό υπόβαθρο, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα. Στην ποσοτική έρευνα, όπως και στην ποιοτική, ο ερευνητής κάνει υποθέσεις σχετικά με τις εξεταζόμενες θεωρίες, δημιουργεί δικλείδες ασφαλείας ώστε να αποφύγει διαφόρου τύπου προκαταλήψεις, ελέγχει για τυχόν εναλλακτικές ερμηνείες, γενικεύει τα αποτελέσματα σε συγκεκριμένες ομάδες και τέλος δημοσιεύει τα ευρήματα της έρευνας. Creswell (2009).

Σύμφωνα με τον Creswell (όπως αναφέρεται στον Creswell, 2009) η ποιοτική έρευνα είναι ένας τρόπος για την ανακάλυψη και κατανόηση των απόψεων ενός ατόμου ή μιας ομάδας ατόμων για ένα συγκεκριμένο ζήτημα. Η διαδικασία της έρευνας συμπεριλαμβάνει ερωτήσεις και διαδικασίες, συλλογή δεδομένων στο χώρο των ατόμων που εξετάζονται, ανάλυση δεδομένων και τον ερευνητή να δημιουργεί συσχετίσεις από τα δεδομένα. Η τελική έκθεση της έρευνας έχει μια ευέλικτη δομή. Συνήθως είναι επαγωγική, επικεντρώνεται στις απόψεις των ατόμων και στη σημαντικότητα της ερμηνείας της πολυπλοκότητας μιας κατάστασης.

Στην ποιοτική όπως και σε κάθε είδους έρευνα τίθενται ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας τόσο κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια ανάλυσης αποτελεσμάτων της. Σύμφωνα με τους Berg και Mansvelt (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008) η εγκυρότητα και η αξιοπιστία αφορούν το κατά πόσο τα δεδομένα που έχουν συλλεχθεί καθώς και η ανάλυση και ερμηνεία τους ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της έρευνας, αντιστοιχούν στην κοινωνική πραγματικότητα ή απαντούν με επαρκή τρόπο στα ερευνητικά ερωτήματα. Σύμφωνα με τον Winter (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη 2008) η βασικότεροι τύποι ερευνητικής εγκυρότητας είναι: η περιγραφική εγκυρότητα (descriptive validity) που σχετίζεται με την ακρίβεια κατά τη διαδικασία της συλλογής των δεδομένων, η ερμηνευτική εγκυρότητα (interpretative validity) που σχετίζεται με την αντιστοίχιση των δεδομένων με τις ερμηνείες που προκύπτουν από αυτά, η θεωρητική εγκυρότητα (theoretical

validity) που σχετίζεται με πιο αφηρημένα επίπεδα ανάλυσης και διατύπωσης θεωρητικών θέσεων και η αξιολογική εγκυρότητα (evaluative validity) που σχετίζεται με τρόπους και τεχνικές αξιολόγησης της ύπαρξης εγκυρότητας ή όχι στην ερευνητική διαδικασία.

Απαντήσεις και λύσεις στα παραπάνω ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας μπορούν να δοθούν από τις πολυμεθοδολογικές προσεγγίσεις και τον τριγωνισμό. Πολυμεθοδολογική έρευνα (mixed method research) είναι ο συνδυασμός διαφορετικών μεθοδολογιών είτε εντός της ίδιας μεθοδολογικής παράδοσης (όπως π.χ. της ποιοτικής) είτε μεταξύ διαφορετικών παραδόσεων (όπως π.χ. των ποιοτικών και των ποσοτικών μεθόδων) και όπως αναφέρει ο Ιωσηφίδης (2008) γνωρίζει εντυπωσιακή ανάπτυξη στη σύγχρονη κοινωνική έρευνα. Οι λόγοι που οδηγούν τους επιστήμονες στην χρήση αυτής της συνδυαστικής μεθόδου, σύμφωνα με τους McKendrick, Gaber και Gaber (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008), αναλύονται παρακάτω. Καταρχάς, η επιλογή περισσότερων από μιας μεθόδων συμβάλλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδυναμιών της κάθε μεθοδολογίας μεμονωμένα με τον τρόπο αυτό τα ερευνητικά ερωτήματα απαντώνται ολοκληρωμένα και συμπληρωματικά. Επιπρόσθετα, ο τριγωνισμός ή μεθοδολογική σύγκλιση (triangulation convergence) επιβεβαιώνει τα ίδια αποτελέσματα και ερευνητικά ευρήματα για ένα φαινόμενο ή κατάσταση μέσα από τη χρήση πολλών και διαφορετικών μεθόδων. Σκοπός της μεθοδολογικής σύγκλισης είναι η επίτευξη εγκυρότητας και αξιοπιστίας (validity and reliability) των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Ένας επιπλέον λόγος που χρησιμοποιούνται οι πολυμεθοδολογικές προσεγγίσεις σε μία έρευνα είναι για την επίτευξη μεθοδολογικής ανάπτυξης, η οποία αποσκοπεί στη χρήση των αποτελεσμάτων μιας μεθόδου ως δεδομένα και πληροφορίες, ώστε να αναπτυχθεί μια διαφορετική μέθοδος. Ένα παράδειγμα τέτοιας μεθόδου είναι π.χ. η εφαρμογή συνεντεύξεων με σκοπό τη μετέπειτα σύνταξη ενός πληρέστερου ερωτηματολογίου. Ολοκληρώνοντας τους λόγους που οδηγούν στη χρησιμοποίηση μιας πολυμεθοδολογικής προσέγγισης αξίζει να αναφέρουμε τη συμπληρωματικότητα (complementarity) που επιτυγχάνεται μεταξύ διαφορετικών μεθόδων. Η χρήση πολλών διαφορετικών μεθόδων λειτουργεί συμπληρωματικά η μια για την άλλη ώστε να ενισχύονται τα ερευνητικά ευρήματα και να επιβεβαιώνεται η ορθότητά τους. Υπάρχουν και περιπτώσεις που τα ερευνητικά ερωτήματα απαντώνται από διαφορετικές πλευρές ή διαστάσεις του ίδιου φαινομένου αυξάνοντας την κατανόηση και την ερμηνεία του.

Η πολυμεθοδολογική έρευνα όπως αναφέρει ο Ιωσηφίδης (2008) δεν είναι πανάκεια για κάθε είδους κοινωνική έρευνα και θα πρέπει να εφαρμόζεται από τον ερευνητή ανάλογα με

το ερευνητικό αντικείμενο και λαμβάνοντας υπόψη το θεωρητικό πλαίσιο, την ερευνητική προσέγγιση, τα ερευνητικά ερωτήματα και τις εκάστοτε δυσκολίες εφαρμογής της.

4.3 Μελέτες περίπτωσης

Σύμφωνα με τον Creswell (2007), υπάρχουν πέντε διαδοσόμενες μέθοδοι διεξαγωγής ποιοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και θα τις αναφέρουμε παρακάτω.

Η βιογραφική ή αφηγηματική έρευνα (narrative research), όπου ο ερευνητής παρουσιάζει με χρονολογική σειρά τις ιστορίες των ατόμων που μελετά.

Η φαινομενολογική έρευνα (phenomenology) που είναι μια έρευνα για την κατανόηση εις βάθος του υπό εξέταση φαινομένου, όπως βιώθηκε από σημαντικό αριθμό ατόμων.

Η θεμελιωμένη θεωρία (grounded theory) όπου σύμφωνα με τους Strauss και Corbin (όπως αναφέρεται στον Creswell, 2007) πρόκειται για μια ποιοτική ερευνητική μέθοδο όπου ο ερευνητής δημιουργεί μια γενική εξήγηση (θεωρία) μιας διαδικασίας, ενέργειας ή αλληλεπίδρασης, διαμορφωμένη από τις απόψεις ενός μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων.

Η εθνογραφική προσέγγιση σύμφωνα με τους Spindler και Spindler (όπως αναφέρεται στον Creswell 2007) επιχειρεί να εξηγήσει τις συμπεριφορές από την οπτική των ερευνοούμενων και να τις καταγράψει συστηματικά.

Και τέλος η μελέτη περίπτωσης (case study) που είναι μία προσέγγιση της ποιοτικής έρευνας στην οποία ο ερευνητής διερευνά ένα οριοθετημένο σύστημα (περίπτωση) ή πολλαπλά οριοθετημένα συστήματα (περιπτώσεις). Συλλέγει δεδομένα λεπτομερώς και σε βάθος, χρησιμοποιώντας πολλαπλές μεθόδους συλλογής δεδομένων για να συντάξει μία έκθεση της περίπτωσης που εξετάζει.

Στην παρούσα έρευνα θα χρησιμοποιήσουμε τη μέθοδο της μελέτης περίπτωσης, εξετάζοντας ένα μεγάλο δημόσιο νοσοκομείο της Αθήνας, το νοσοκομείο «Η Σωτηρία», μέσα από την θεώρηση δύο στελεχών που ασχολούνται με την κατάρτιση του προϋπολογισμού.

Για την ανάλυση μιας μελέτης περίπτωσης απαιτείται η λεπτομερής περιγραφή της υπόθεσης και ότι την αποτελεί. Σύμφωνα με τον Stake (όπως αναφέρεται στον Creswell, 2007) υπάρχουν τέσσερις μέθοδοι ανάλυσης και ερμηνείας των δεδομένων στη μελέτη περίπτωσης. Αρχικά, στην κατηγοριοποίηση των συνόλων (categorical aggregation) ο ερευνητής αναζητεί μια συλλογή μεμονωμένων περιπτώσεων από τα δεδομένα ελπίζοντας ότι θα αναδυθούν ζητήματα με σχετικό. Έπειτα στην άμεση ερμηνεία (direct interpretation) ο ερευνητής επικεντρώνεται σε κάθε μια περίπτωση ξεχωριστά και εξάγει νοήματα από την

κάθε μία χωρίς να εξετάζει πολλαπλές περιπτώσεις. Είναι μια διαδικασία όπου τα δεδομένα διαχωρίζονται και τοποθετούνται πάλι μαζί με πιο ουσιώδεις τρόπους. Στο επόμενο βήμα ο ερευνητής θεσπίζει πρότυπα και αναζητά σινάφια μεταξύ δύο ή περισσότερων κατηγοριών. Αυτή η συνάφεια μπορεί να πάρει τη μορφή πίνακα όπου να αποτυπώνεται η σχέση μεταξύ δύο κατηγοριών. Ο Yin (όπως αναφέρεται στον Creswell, 2007) προάγει αυτή τη διασταύρωση περιπτώσεων σε μια αναλυτική τεχνική όπου ο ερευνητής μελετά δύο ή περισσότερες περιπτώσεις. Επίσης, προτείνει τη δημιουργία ενός πίνακα που να απεικονίζονται τα δεδομένα από την κάθε περίπτωση ξεχωριστά, ταξινομημένα σε ομοειδή πλαίσια. Σαν αποτέλεσμα ο ερευνητής μπορεί να εντοπίσει ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις περιπτώσεις. Ολοκληρώνοντας τα στάδια αυτά ο ερευνητής αναπτύσσει νατουραλιστικές γενικεύσεις (naturalistic generalizations), από την ανάλυση των δεδομένων, τις οποίες μπορούν οι άνθρωποι να χρησιμοποιήσουν είτε για τους ίδιους είτε για ένα σύνολο των περιπτώσεων.

Σύμφωνα με την Merriam (όπως αναφέρεται στον Creswell, 2007) δεν υπάρχει κάποια στάνταρ διάταξη για την κατάρτιση της έκθεσης μιας μελέτης περίπτωσης. Κάποιες μελέτες περίπτωσης γεννούν θεωρία, κάποιες άλλες είναι απλή περιγραφή των υποθέσεων και κάποιες άλλες είναι περισσότερο αναλυτικές από τη φύση τους και απεικονίζουν τη σχέση διασταυρωμένων περιπτώσεων ή εστιάζουν σε συγκρίσεις.

Αντίθετα, ο Stake (όπως αναφέρεται στον Creswell, 2007) προτείνει ένα ολοκληρωμένο περίγραμμα για την οριοθέτηση μιας μελέτης περίπτωσης. Τα προτεινόμενα στάδια περιγράφονται παρακάτω.

Αρχικά, ο συγγραφέας ξεκινά με μια εισαγωγή έτσι ώστε ο αναγνώστης να προσανατολιστεί στο χρόνο και το χώρο της μελέτης. Στη συνέχεια, ο ερευνητής προσδιορίζει το ζήτημα, τον σκοπό και τη μέθοδο της μελέτης έτσι ώστε ο αναγνώστης να μάθει πώς έγινε η μελέτη, το background του συγγραφέα και τα ζητήματα που περιβάλλουν την έρευνα. Ακολουθεί μια εκτενής περιγραφή της μελέτης και του περιεχομένου της, το κύριο μέρος των δεδομένων. Πρόκειται για την περιγραφή των γεγονότων που θα έδινε ο αναγνώστης αν ήταν παρών. Επόμενο βήμα αποτελεί η παρουσίαση των κύριων ζητημάτων έτσι ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να κατανοήσει την πολυπλοκότητα της υπόθεσης. Η πολυπλοκότητα αυτή της υπόθεσης στηρίζεται σε αναφορές σε άλλες έρευνες ή στην κατανόηση άλλων περιπτώσεων από το συγγραφέα. Μετά γίνεται περαιτέρω εμβάθυνση σε αρκετά ζητήματα. Στο σημείο αυτό, επίσης, ο συγγραφέας επιβεβαιώνει ή απορρίπτει τα

στοιχεία. Έπειτα παρουσιάζονται διάφοροι ισχυρισμοί. Γίνεται μια σύνοψη σχετικά με το τί έχει κατανοήσει ο συγγραφέας για την υπόθεση, εάν τα συμπεράσματά του, προέκυψαν από προσωπική εμπειρία ή από αντιπροσωπευτικές εμπειρίες άλλων, έχουν αλλάξει εννοιολογικά ή έχουν αμφισβητηθεί. Τελικά, ο συγγραφέας ολοκληρώνει με ένα εμπειρικό σημείωμα υπενθυμίζοντας στον αναγνώστη ότι η συγκεκριμένη έκθεση είναι η αντιμετώπιση μιας περίπλοκης υπόθεσης από έναν άνθρωπο.

4.4 Συνέντευξη

Οι βασικές μέθοδοι συλλογής ποιοτικών δεδομένων σύμφωνα με τους McKendrick, Λάζο, Κυριαζή και Ιωσηφίδη (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008), είναι η ποιοτική συνέντευξη (συνέντευξη σε βάθος ή συνέντευξη έρευνας / personal in-depth interview), η παρατήρηση και η συμμετοχική παρατήρηση (participant observation), η έρευνα δράσης / έρευνα συμμετοχικής δράσης, η μέθοδος των focus groups, η ανάλυση περιεχομένου (content analysis), η βιογραφική έρευνα, η ανάλυση λόγου, η ανάλυση συνομιλίας, η θεμελιωμένη θεωρία, η οπτικό-ακουστική μέθοδος καθώς και άλλες μεθοδολογίες (όπως η ιστορική-συγκριτική μέθοδος, η μελέτη περίπτωσης κ.α.) που χρησιμοποιούνται στην ποιοτική κοινωνική έρευνα.

Η συνέντευξη αποτελεί ίσως την πιο διαδεδομένη μέθοδο συλλογής / παραγωγής ποιοτικού υλικού και πληροφοριών στις κοινωνικές επιστήμες, μπορεί να γίνει συνέντευξη πρόσωπο με πρόσωπο (face to face interview) ή τηλεφωνική συνέντευξη. Τις περισσότερες φορές χρησιμοποιείται η προσωπική συνέντευξη σε βάθος (personal in-depth interview). Στην περίπτωση αυτή ο ερευνητής κατευθύνει τον ερωτώμενο σε βασικά θέματα αλλά ο ερωτώμενος μπορεί να αναπτύξει τις σκέψεις του και τις απόψεις του ελεύθερα και σε βάθος. Μέσα από μια τέτοια συνέντευξη στόχος είναι να συγκεντρωθούν όσο το δυνατόν πλουσιότερα στοιχεία για τις απόψεις, τις εμπειρίες και την στάση των ερωτώμενων για το συγκεκριμένο θέμα που εξετάζεται. (Ιωσηφίδη, 2008)

«Η συνέντευξη είναι ένα «διαπροσωπικό έργο με μια κλιμακωτή πλοκή». Τα αποτελέσματα που αναδύονται από τις συνεντεύξεις απαρτίζονται από την ερμηνεία των πώς και των γιατί.» Holstein και Gubrium (όπως αναφέρεται στον Silverman, 2004)

Σύμφωνα με τον Ιωσηφίδη (2008), ανάλογα με το βαθμό δόμησης της συνέντευξης, δηλαδή ανάλογα με το βαθμό τυποποίησής της από τον ερευνητή μπορούμε σχηματικά να διακρίνουμε τρία βασικά είδη: την δομημένη συνέντευξη (structured interview), την ημι-

δομημένη συνέντευξη (semi-structured interview) και τη μη δομημένη συνέντευξη (unstructured interview).

Στην δομημένη συνέντευξη (structured interview), σύμφωνα με τον Dunn (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008) δημιουργείται από τον ερευνητή ένα ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται κατά την διάρκεια των συνεντεύξεων και αποτελείται από συγκεκριμένες ερωτήσεις με προκαθορισμένη σειρά και τίθενται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο σε όλους τους ερωτώμενους.

Στην ημι-δομημένη συνέντευξη (semi-structured interview) παρόλο που διαμορφώνεται ένα ερωτηματολόγιο από τον ερευνητή με προκαθορισμένες ερωτήσεις δεν χαρακτηρίζεται από την αυστηρότητα της δομημένης συνέντευξης και οι ερωτήσεις μπορούν να διαφοροποιηθούν, να αφαιρεθούν ή και να προστεθούν καινούριες ανάλογα με την κρίση του ερευνητή και την ροή της συζήτησης.

Στη μη δομημένη συνέντευξη (unstructured interview) σύμφωνα με τον Robson (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008) δεν υπάρχουν προκαθορισμένες ερωτήσεις παρά μόνο θεματικές ενότητες στις οποίες βασίζεται η συζήτηση του ερευνητή με τον ερωτώμενο.

Στην παρούσα έρευνα αποφασίστηκε να ακολουθηθεί έρευνα μέσω ημι-δομημένου ερωτηματολογίου το οποίο περιείχε 21 ερωτήσεις το πρώτο, με το στέλεχος του νοσοκομείου και 26 ερωτήσεις το δεύτερο, με τον εξωτερικό συνεργάτη, χωρισμένες σε 3 κατηγορίες. Στην κύρια κατηγορία οι ερωτήσεις αφορούσαν την διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» και ήταν 9στο πρώτο ερωτηματολόγιο και 13 στο δεύτερο. Στη επόμενη κατηγορία 5 ερωτήσεις αφορούσαν τα δημογραφικά στοιχεία του νοσοκομείου και 6 της εταιρείας που συμμετείχε στην έρευνα. Στην τελευταία κατηγορία οι ερωτήσεις αφορούσαν τα δημογραφικά στοιχεία του συνεντευξιαζόμενου στελέχους και ήταν 7και για τις δύο συνεντεύξεις.

Σχέση ερευνητή και συνεντευξιαζόμενου:

Κατά την διάρκεια της συνέντευξης δημιουργείται μια σχέση μεταξύ ερευνητή και ερωτώμενου που μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα, την αξιοπιστία της και να εγείρει σημαντικά ερωτήματα ηθικής και δεοντολογίας, σύμφωνα με τους Kvale και Weinberg (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008).

Για τον λόγο αυτό, ο ερευνητής θα πρέπει να διαθέτει επιστημονικές και επικοινωνιακές δεξιότητες, να τον χαρακτηρίζει η ευγένεια, η κριτική σκέψη, να είναι ευαίσθητος και ξεκάθαρος. Θα πρέπει να είναι γνώστης του θέματος που πραγματεύεται η συνέντευξη και να

μπορεί όχι μόνο να ακολουθήσει την διαδικασία της αλλά και να διαμορφώσει την πορεία της. Επιπλέον, κατά την διάρκεια της συνέντευξης θα πρέπει να καταλήγει σε συμπεράσματα με σκοπό να επαληθεύονται ή να απορρίπτονται από τον ερωτώμενο. Ο ερευνητής είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει τον ερωτώμενο σχετικά με τους σκοπούς της έρευνας και να εξασφαλίσει την συναίνεσή του για την καταγραφή της συνέντευξης.

Οι ερωτήσεις στην συνέντευξη:

«Ο σχεδιασμός και η διατύπωση ερωτήσεων είναι ίσως το πιο σημαντικό στοιχείο για την επιτυχία ερευνητικών εγχειρημάτων που βασίζονται σε συνεντεύξεις είτε είναι δομημένες είτε όχι.» Ιωσηφίδης (2008) Οι τύποι ερωτήσεων που χρησιμοποιούνται στις συνεντεύξεις ανάλογα με τον σκοπό τους κατηγοριοποιούνται σε βασικές ερωτήσεις, ερωτήσεις εμβάθυνσης και ερωτήσεις συνέχειας.

Οι βασικές ερωτήσεις είναι αυτές που σχεδιάζονται πριν την συνέντευξη, αποτελούν την βάση πάνω στην οποία επιθυμεί να κινηθεί ο ερευνητής και χάρη σε αυτές συλλέγονται τα αποτελέσματα που θα αναλυθούν. Όπως είναι φυσικό, κατά την διάρκεια της συζήτησης του ερευνητή με τον ερωτώμενο μπορεί να προκύψουν και νέες βασικές ερωτήσεις, που να αλλάξουν την αρχική κατεύθυνση της συνέντευξης. Κλειστές ερωτήσεις (closed questions) είναι εκείνες που όλες οι πιθανές απαντήσεις προβλέπονται από τον ερευνητή. Παραδείγματος χάρη, αυτόν τον τύπο ερώτησης συναντάμε στην παρούσα εργασία στα γενικά χαρακτηριστικά του ερωτώμενου και αφορά το φύλο του. Ανοικτές ερωτήσεις (open questions) είναι εκείνες που δίνουν στον ερωτώμενο την ευκαιρία να αναπτύξει τις απόψεις του και περιλαμβάνονται και στο ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο της παρούσας έρευνας. Μικτές ερωτήσεις (mixed questions) είναι ο συνδυασμός των δύο παραπάνω τύπων ερωτήσεων και στην έρευνα αυτή δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Περιγραφικές ερωτήσεις (descriptive questions) είναι εκείνες που γίνονται για συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και γνώσεις και βρίσκονται στο τελευταίο μέρος του ερωτηματολογίου της παρούσας έρευνας. Ερωτήσεις γνώμης (opinion questions) είναι εκείνες που βοηθούν να ξεδιπλωθούν οι απόψεις του ερωτώμενου για το υπό εξέταση θέμα και εμφανίζονται στο κύριο μέρος της συνέντευξης. Δομικές ερωτήσεις (structural questions) γίνονται με στόχο να ανευρεθούν τα αίτια και περιλαμβάνονται ιδιαίτερα στο κύριο μέρος της παρούσας συνέντευξης. Υποθετικές ερωτήσεις (hypothetical questions) είναι αυτές που τίθενται στον ερωτώμενο και αφορούν υποθετικές καταστάσεις. Τέτοιου τύπου ερωτήσεις δεν περιλαμβάνει η συνέντευξη της παρούσας έρευνας. Εισαγωγικές και συμπερασματικές ερωτήσεις (introductory and

conclusive questions) είναι εκείνες που εισάγουν τον ερωτώμενο στο θέμα και ολοκληρώνουν την συζήτηση αντίστοιχα. Στην παρούσα συνέντευξη, τέτοιες μπορούν να χαρακτηριστούν η πρώτη και η τελευταία αντίστοιχα του κύριου μέρους της συνέντευξης. Ερωτήσεις γέφυρα (bridge questions) είναι εκείνες που βοηθούν τον ερευνητή να μεταβεί από το ένα θέμα στο άλλο.

Οι ερωτήσεις εμβάθυνσης (probes) σύμφωνα με τους Rubin και Rubin (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2003), εμφανίζονται κατά την διάρκεια της συνέντευξης με σκοπό ο ερευνητής να ρυθμίσει την διάρκεια των απαντήσεων του ερωτώμενου, να εξεταστεί περαιτέρω κάποιο θέμα ή να δώσει έμφαση σε κάποιο άλλο.

Ερωτήσεις συνέχειας (continuation probes) γίνονται όταν ο ερευνητής με την μορφή προτροπής ή στάσης ή συμπεριφοράς ενθαρρύνει τον ερωτώμενο να συνεχίσει να αναπτύσσει το συγκεκριμένο θέμα.

Ερωτήσεις επεξεργασίας (elaboration probes) είναι εκείνες που σκοπό έχουν ο ερωτώμενος να αναφερθεί με περισσότερες λεπτομέρειες σε ένα νέο θέμα που προκύπτει αλλά και να το αναλύσει σε βάθος.

Ερωτήσεις προσοχής (attention probes) είναι αυτές που δίνοντας έμφαση σε κάποια σημεία του λόγου σκοπό έχουν να πετύχουν περαιτέρω εμβάθυνση.

Ερωτήσεις αποσαφήνισης (clarification probes) γίνονται για να διευκρινιστεί κάτι, να γίνει ξεκάθαρο και πλήρως κατανοητό. Ερωτήσεις κατεύθυνσης (steering probes) χρησιμοποιεί ο ερευνητής για να επαναφέρει τον ερωτώμενο στα θέματα της έρευνας όταν εκείνος αναφέρεται σε άλλα ζητήματα. Ερωτήσεις αλληλουχίας (sequence probes) γίνονται όταν ο ερευνητής ενδιαφέρεται για την ακολουθία είτε γεγονότων είτε δράσεων είτε συμπεριφορών. Ερωτήσεις απόδειξης (evidence probes) είναι εκείνες που γίνονται από τον ερευνητή με σκοπό να αιτιολογήσει ο ερωτώμενος την άποψή του. Ερωτήσεις πρίσματος (slant probes) είναι αυτές που στόχο έχουν να αποσαφηνιστεί πλήρως η οπτική γωνία, «το πρίσμα» δηλαδή μέσα από το οποίο ο ερωτώμενος αντιλαμβάνεται τα πράγματα.

Οι ερωτήσεις συνέχισης – ολοκλήρωσης (follow up questions) είναι εκείνες που γίνονται για να επεξεργαστεί ο ερευνητής τα νέα, σημαντικά θέματα που εμφανίστηκαν κατά την διάρκεια της συνέντευξης.

Υπάρχουν βέβαια και ερωτήσεις που θα πρέπει να αποφεύγονται, σύμφωνα με τον Ιωσηφίδη (2008), όπως οι καθοδηγητικές ερωτήσεις (leading questions) και οι ερωτήσεις προκατάληψης (biased questions). Οι καθοδηγητικές ερωτήσεις με έμμεσο τρόπο οδηγούν

τον ερωτώμενο σε συμφωνία με την άποψη του ερευνητή διαστρεβλώνοντας έτσι τα αποτελέσματα της έρευνας. Οι ερωτήσεις προκατάληψης προσβάλλουν ή θίγουν τον ερωτώμενο και όταν αυτές γίνονται κινδυνεύει να ακυρωθεί ολόκληρη η ερευνητική διαδικασία.

Στάδια της έρευνας με συνέντευξη:

Σύμφωνα με τον Kvale (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008) διακρίνονται επτά στάδια από τα οποία περνά η έρευνα με συνεντεύξεις από την αρχή μέχρι την ολοκλήρωσή της.

Το πρώτο στάδιο ονομάζεται «ερευνητικό πρόβλημα ή ερευνητική περιοχή ενδιαφέροντος (thematizing)». Στο στάδιο αυτό διατυπώνεται το ερευνητικό ερώτημα, οι ερευνητικές ερωτήσεις και οι υποθέσεις εάν υπάρχουν. Στο σημείο αυτό επιλέγεται η κατάλληλη μέθοδος συλλογής δεδομένων που θα χρησιμοποιηθεί στην έρευνα. Είναι δηλαδή το σημείο που αποφασίζεται να χρησιμοποιηθεί η συνέντευξη.

Το δεύτερο στάδιο είναι ο «σχεδιασμός (designing)». Στο στάδιο αυτό σχεδιάζεται ο οδηγός της συνέντευξης (interview guide), ο οποίος περιλαμβάνει τις θεματικές περιοχές που θα πρέπει να καλυφθούν στην συνέντευξη. Στις ημι-δομημένες συνεντεύξεις ο οδηγός περιλαμβάνει συγκεκριμένες ερωτήσεις ενώ στις μη δομημένες συνεντεύξεις περιλαμβάνει μόνο λέξεις-κλειδιά ή θεματικές περιοχές.

Το τρίτο στάδιο είναι η «διεξαγωγή συνεντεύξεων (interviewing)». Στο στάδιο αυτό υλοποιείται η συνέντευξη και συλλέγονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες.

Το τέταρτο στάδιο είναι η «απομαγνητοφώνηση ή προετοιμασία του υλικού για ανάλυση (transcribing)». Στο στάδιο αυτό μετατρέπεται το προφορικό υλικό σε γραπτό κείμενο.

Το πέμπτο στάδιο διεξάγεται η «ανάλυση (analyzing)». Στο στάδιο αυτό γίνεται απόδοση νοήματος στα εμπειρικά ποιοτικά δεδομένα που συλλέχθηκαν. Κατά την διάρκεια της ανάλυσης τα δεδομένα μπορεί να ομαδοποιηθούν, να κατηγοριοποιηθούν ή να θεωρητικοποιηθούν έτσι ώστε να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα.

Στο έκτο στάδιο γίνεται ο «έλεγχος (verifying)». Στο στάδιο αυτό γίνεται έλεγχος εγκυρότητας και αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Στο έβδομο και τελευταίο στάδιο βρίσκεται η «δημοσιοποίηση (reporting)». Στο στάδιο αυτό τα αποτελέσματα της έρευνας γνωστοποιούνται στην επιστημονική κοινότητα και όχι μόνο.

4.5 Καθορισμός δείγματος έρευνας

Στην ποιοτική κοινωνική έρευνα διενεργείται δειγματοληψία, αλλά η γενίκευση με την έννοια της αντιπροσωπευτικότητας σπάνια αποτελεί στόχο και αυτό συμβαίνει για διάφορους λόγους και σύμφωνα με τους Miles και Huberman (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008). Ένας σημαντικός λόγος είναι ότι στην ποιοτική έρευνα το ενδιαφέρον στρέφεται σε μεμονωμένες περιπτώσεις, με σκοπό να διερευνηθούν σε βάθος μικρά δείγματα, τα οποία έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά. Όπως είναι επόμενο, τέτοιου είδους ευρήματα δεν μπορούν να γενικευτούν. Αντίθετα στην ποιοτική έρευνα οι γενικεύσεις είναι συνήθως αναλυτικές ή θεωρητικές.

Σύμφωνα με τους Miles και Huberman, Morse και Richards, Flick, Merkens, Silverman, Berg (όπως αναφέρεται στον Ιωσηφίδη, 2008) οι στρατηγικές δειγματοληψίας που χρησιμοποιούνται είναι αναλυτικά οι ακόλουθες.

Η δειγματοληψία χιονοστιβάδας (snowball sampling) αφορά στην επιλογή συμμετεχόντων από ομάδες του πληθυσμού με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, στις οποίες η πρόσβαση είναι δύσκολη η περιορισμένη. Ο ερευνητής σε αυτή την περίπτωση προσπαθεί να έρθει σε επαφή με υποψήφιους συμμετέχοντες μέσω των κοινωνικών του δικτύων. Επίσης, προτρέπει τις αρχικές του επαφές να τον συστήσουν και σε άλλους υποψήφιους συμμετέχοντες που πληρούν τα κριτήρια, που έχουν τεθεί.

Η δειγματοληψία ποσόστωσης (quota sampling) αφορά στην επιλογή συμμετεχόντων με βάση κάποια ήδη γνωστά χαρακτηριστικά του πληθυσμού από τον οποίο προέρχονται όπως το φύλλο και η ηλικία. Σημαντικό ρόλο στην τεχνική αυτή παίζει το δείγμα που θα επιλεγεί να έχει την ίδια αναλογία σε χαρακτηριστικά όπως και αυτή του συνολικού πληθυσμού.

Η σκόπιμη δειγματοληψία (purposive sampling) γίνεται βασιζόμενη στην γνώση του ερευνητή, ο οποίος επιλέγει συμμετέχοντες που να πληρούν κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που έχουν τεθεί από τον ερευνητή και εξυπηρετούν κάποιον σκοπό της έρευνας.

Η θεωρητική δειγματοληψία (theoretical sampling) είναι ένας τρόπος δειγματοληψίας όπου διαδραματίζεται παράλληλα με την συλλογή ποιοτικών δεδομένων. Η επιλογή των συμμετεχόντων γίνεται παράλληλα με την ανάλυση των δεδομένων. Τα αποτελέσματα από την ανάλυση των δεδομένων μπορεί να οδηγήσει τον ερευνητή στην επιλογή πρόσθετων συμμετεχόντων ή περιπτώσεων με σκοπό να ελέγξουν, να τροποποιήσουν να επιβεβαιώσουν, να εμπλουτίσουν ή να επεκτείνουν τις θεωρητικές τους κατασκευές.

Η στρατηγική δειγματοληψίας που ακολουθήθηκε στην παρούσα έρευνα είναι η σκόπιμη δειγματοληψία (purposive sampling) καθώς έγινε βασιζόμενη στην γνώση του ερευνητή, ο οποίος επέλεξε τους συμμετέχοντες ώστε να πληρούν κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που είχαν τεθεί από τον ερευνητή για να εξυπηρετούν τον σκοπό της έρευνας.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη διενέργεια της παρούσας έρευνας ήταν πρώτα να αποσταλεί ένα ενημερωτικό μήνυμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε ένα στέλεχος του οικονομικού τμήματος του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» και σε έναν εξωτερικό συνεργάτη, σύμβουλο λογιστικής υποστήριξης του νοσοκομείου «Η Σωτηρία». Επιλέχθηκε ένα νοσοκομείο που εδρεύει στο κέντρο της Αθήνας και πιο συγκεκριμένα στην λεωφόρο Μεσογείων και κατατάσσεται στην κατηγορία του Γενικού Νοσοκομείου με ειδίκευση στα νοσήματα θώρακος.

Το μήνυμα αυτό παρουσίαζε το σκοπό και το φορέα της έρευνας, καθώς επίσης και τον επιβλέποντα καθηγητή. Επίσης, γνωστοποιούσε στα στελέχη την προθεσμία συμμετοχής στην έρευνα. Επιπρόσθετα, τονιζόταν η δυνατότητα μεταβίβασης του δικαιώματος συμμετοχής στην συνέντευξη, σε οποιοδήποτε στέλεχος θεωρούνταν ότι είναι αρμόδιο. Μετά από τη θετική ανταπόκριση των στελεχών στην έρευνά μας, κανονίστηκε η ημερομηνία διεξαγωγής της συνέντευξης.

Η έρευνα ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2023 και έλαβε τέλος τον Νοέμβρη του ίδιου έτους. Το χρονικό διάστημα που διεξήχθη η έρευνα ήταν αρκετό για να γίνει η συλλογή του απαιτούμενου αριθμού συνεντεύξεων. Οι συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν και αναλύθηκαν ήταν δύο στο σύνολό τους. Οι μη αποκρίσεις ήταν τρεις και αρνητικές απαντήσεις καμία, οι οποίες δεν επηρεάζουν την ανάλυση που ακολουθεί.

Η πρώτη συνέντευξη έγινε με τον υπεύθυνο, για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, υπάλληλο, του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» και η δεύτερη με τον σύμβουλο λογιστικής υποστήριξης της εταιρείας «Ορθολογισμός Α.Ε.» και εξωτερικό συνεργάτη, που έχει υπό την ευθύνη του το νοσοκομείο «Η Σωτηρία». Οι συνεντεύξεις που επιδιώχθηκαν στόχευαν μόνο σε αυτά τα στελέχη που είχαν γνώση και άμεση εμπλοκή με την κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία». Ενώ υπήρξε ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο με συγκεκριμένες ερωτήσεις το οποίο προήλθε από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, οι συμμετέχοντες ήταν ελεύθεροι να εκφράσουν τις σκέψεις και τις απόψεις τους πάνω στα συγκεκριμένα θέματα. Παρόλα αυτά, ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στο να μην καθοδηγηθούν οι συμμετέχοντες προς συγκεκριμένες

κατευθύνσεις. Επιπρόσθετα, οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν πως οι συνεντεύξεις, τα στοιχεία του νοσοκομείου και της εταιρείας αντίστοιχα, καθώς και τα δικά τους θα παραμείνουν εμπιστευτικά και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Επιπλέον, οι συνεντεύξεις ηχογραφήθηκαν με τη συναίνεση των συμμετεχόντων με σκοπό να απομαγνητοφωνηθούν αργότερα.

Το επόμενο βήμα της απομαγνητοφώνησης έγινε χειροκίνητα από τον ερευνητή. Στη συνέχεια, έγινε η ποιοτική ανάλυση των ευρημάτων αναγνωρίζοντας τα σημεία ενδιαφέροντος κάθε συνέντευξης. Στο τελευταίο βήμα παρουσιάστηκαν ομαδοποιημένα ευρήματα της ανάλυσης κάθε συνέντευξης, κατηγοριοποιημένα ανάλογα το θέμα που αφορούσαν για την εξαγωγή των συμπερασμάτων.

Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό εξετάστηκε το θεωρητικό πλαίσιο της μεθοδολογίας της έρευνας που εφαρμόστηκε στο ερευνητικό κομμάτι της παρούσας διπλωματικής και αφορούσε κυρίως την διαδικασία συλλογής δεδομένων με προσωπικές συνεντεύξεις σε βάθος, καθώς επίσης και την απομαγνητοφώνησή τους.

Καταρχάς, μέσα από την ανάλυση της θεωρία της ποιοτικής έρευνας έγινε ξεκάθαρος ο τρόπος που μπορεί κάποιος να την εφαρμόσει είτε αυτούσια είτε σε συνδυασμό με άλλες μεθόδους και έγινε επεξήγηση της μελέτης περίπτωσης, η οποία εφαρμόζεται στην παρούσα έρευνα.

Στην συνέχεια, παρουσιάστηκε η συνέντευξη, που αποτελεί την πιο διαδεδομένη μέθοδο συλλογής δεδομένων στην ποιοτική έρευνα, ο βαθμός δόμησής της, η σχέση ερευνητή – ερωτώμενου καθώς και οι ερωτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν στις προσωπικές συνεντεύξεις που διενεργήθηκαν.

Επιπρόσθετα, έγινε αναφορά στην μεθοδολογία, στην οποία βασίστηκε η επιλογή του δείγματος προς έρευνα και τέλος, αναφέρθηκε ο τρόπος με τον οποίο έγινε η επικοινωνία με τα αρμόδια στελέχη για την διεξαγωγή της έρευνας και παρουσιάστηκαν τα δύο στελέχη που δέχτηκαν να συμμετέχουν στην παρούσα έρευνα μέσω της συνέντευξης.

Συμπερασματικά, το κεφάλαιο αυτό αποτέλεσε μία εισήγηση για το κεφάλαιο που ακολουθεί με τα αποτελέσματα της έρευνας και συμβάλει στην κατανόηση των διαδικασιών που πρέπει να ακολουθηθούν για την διεξαγωγή των προσωπικών συνεντεύξεων σε βάθος.

Βιβλιογραφία

Creswell, W. J. (2009). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*, Sage Publications, US.

Creswell, W. J. (2007). *Qualitative Inquiry and Research Design*, Sage Publications, US.

Ιωσηφίδης, Θ. (2008). Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες. Αθήνα: Κριτική.

Kvale, S. (1996). *Interviews, an Introduction to Qualitative Research Interviewing*, Sage Publications, US.

Silverman, D. (2004). *Qualitative Research: Theory Method and Practice*, Sage Publications, US.

Κεφάλαιο 5: Ανάλυση αποτελεσμάτων

5.1 Ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών το Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας καθώς επίσης και από την 1^η Υγειονομική Περιφέρεια (Δ.Υ.Π.Ε.) Αττικής.

Υπουργείο Υγείας

Υπουργός Υγείας σήμερα είναι ο κ. Μιχάλης Χρυσοχοϊδης και όπως ορίζουν τα άρθρα 1 και 2 του Π.Δ. 121/2017 (ΦΕΚ Α 148) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», «Το Υπουργείο Υγείας έχει ως αποστολή την προάσπιση, προστασία και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού, μέσω του προγραμματισμού και της υλοποίησης πολιτικών Δημόσιας Υγείας, της διασφάλισης της καθολικής και ισότιμης πρόσβασης στην παροχή ποιοτικά και ποσοτικά επαρκών υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας από το Εθνικό Σύστημα Υγείας, καθώς επίσης και τη ρύθμιση της λειτουργίας και την άσκηση εποπτείας στους Φορείς υγειονομικής φροντίδας του ιδιωτικού τομέα. Για την εκπλήρωση της αποστολής του Υπουργείου Υγείας η Κεντρική Υπηρεσία είναι αρμόδια ιδιαίτερα για:

1. Την εισήγηση στην Κυβέρνηση των μέτρων για την εκπλήρωση της αποστολής του Υπουργείου.
2. Την ενημέρωση των μελών της Βουλής των Ελλήνων.
3. Την εκπροσώπηση της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε αλλοδαπά Κράτη, σε Διεθνείς Οργανισμούς και λοιπές Οργανώσεις, ημεδαπές ή αλλοδαπές, με σκοπό την εκπλήρωση της αποστολής του Υπουργείου.
4. Τη συνεργασία με τα λοιπά Υπουργεία, Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς, με σκοπό την εκπλήρωση της αποστολής του Υπουργείου.»

Σύμφωνα με τη διάρθρωση των υπηρεσιών του υπουργείου υγείας, όπως καθορίζονται στο Π.Δ. 121/2017 (ΦΕΚ Α 148) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», η Διεύθυνση Οικονομικής Εποπτείας Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, έχει σκοπό την δημοσιονομική παρακολούθηση και έλεγχων εποπτευόμενων φορέων του υπουργείου καθώς και την παρακολούθηση των οικονομικών εξελίξεων και κατ' επέκταση την εφαρμογή των οδηγιών

του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), που αναφέρονται στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης.

Σε αυτή τη Διεύθυνση ανήκει το τμήμα Οικονομικής Οργάνωσης και Προϋπολογισμού Φορέων Υπηρεσιών Υγείας, στο οποίο εμπίπτουν οι παρακάτω αρμοδιότητες, όπως ρητά καθορίζονται από την περ. α, παρ. 3, του αρ. 12 του Π.Δ. 121/2017:

«1. Η παροχή κατευθύνσεων στους εποπτευόμενους Φορείς του Τμήματος για την κατάρτιση του Προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με το Μ.Π.Δ.Σ.

2. Ο έλεγχος της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των σχεδίων που υποβάλλονται για την κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ., διασφαλίζοντας την εικόνα της οικονομικής πραγματικότητας των Φορέων και η μέριμνα για την ευθυγράμμιση των στόχων δημοσιονομικής πολιτικής με τους στόχους που τίθενται μέσω των σχεδίων Προϋπολογισμών.

3. Η διασφάλιση της έγκαιρης επεξεργασίας και κωδικοποίησης των προσχεδίων Προϋπολογισμού των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος, σύμφωνα με τις Εγκυκλίους και Οδηγίες που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομικών και το Γ.Λ.Κ.

4. Η έγκριση και η τροποποίηση των υποβαλλόμενων Προϋπολογισμών των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος και η διασφάλιση ότι αυτοί ευθυγραμμίζονται με το Μ.Π.Δ.Σ. και τις Εγκυκλίους και Οδηγίες που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομικών και το Γ.Λ.Κ.

5. Η μελέτη, η επεξεργασία και η επιμέλεια καθιέρωσης γενικών κανόνων που αφορούν στους διαχειριστικούς κανονισμούς, η λογιστική οργάνωση και λειτουργία των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος καθώς και η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων για την εφαρμογή αυτών.

6. Η παρακολούθηση της οικονομικής διαχείρισης των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος και η καθοδήγησή τους για τη δημιουργία υγιών συστημάτων και διαδικασιών οικονομικής διαχείρισης και συμμόρφωσή τους με αυτά.

7. Η σύναψη Μνημονίων συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου και των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος, με στόχο την ομαλή εκτέλεση του Προϋπολογισμού τους και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

8. Η παρακολούθηση των μηνιαίων και τριμηνιαίων στόχων εκτέλεσης του Προϋπολογισμού των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος και η μέριμνα για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε περίπτωση υπέρβασης των στόχων αυτών.

9. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης των Προϋπολογισμών των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος.

10. Η εποπτεία της τήρησης του Μητρώου Δέσμευσης από τους εποπτευόμενους Φορείς του Τμήματος.
11. Η παρακολούθηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος.
12. Η πρόταση επιχορήγησης των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος με τη διαδικασία προκαταβολών μέσω αιτήματος της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών.
13. Η έγκριση επιχορήγησης των εποπτευόμενων Φορέων του Υπουργείου σε εκτέλεση του Προϋπολογισμού τους με χρηματικά εντάλματα.
14. Η παρακολούθηση των οικονομικών αποτελεσμάτων των εποπτευόμενων Φορέων του Τμήματος σε τακτική (τριμηνιαία/μηνιαία) βάση.
15. Ο έλεγχος της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των υποβαλλόμενων από τους εποπτευόμενους Φορείς του Τμήματος οικονομικών στοιχείων.
16. Η συνεργασία με το Τμήμα Δημοσιονομικών Αναλύσεων και Αναφορών για την κατάρτιση αναφορών για τους Προϋπολογισμούς των εποπτευόμενων του Τμήματος Φορέων.
17. Η συνεργασία με το Τμήμα Προϋπολογισμού για την κατάρτιση αναφορών για τον Κοινωνικό Προϋπολογισμό.
18. Η διανομή εγκαίρως εγκυκλίων για την οικονομική διαχείριση των Εποπτευόμενων Οργανισμών και Νομικών Προσώπων.»

1^η Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής

Διοικητής της 1^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Αττικής είναι ο κ. Παναγιώτης Στάθης και σκοπός της σύμφωνα με το αρ. 2 του ν. 3329/2005 είναι:

α) Ο προγραμματισμός, συντονισμός εποπτεία και έλεγχος της λειτουργίας όλων των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (εφεξής ΦΠΥΥΚΑ). Ως φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζονται οι ακόλουθοι: Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία, πρώην Ιατροκοινωνικά Κέντρα, Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας κλπ.) στα όρια της συγκεκριμένης περιφέρειας.

β) Η υποβολή προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εισηγήσεων, μέτρων και προτάσεων που αποσκοπούν στην πληρέστερη και αποδοτικότερη παροχή υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης στον πληθυσμό της συγκεκριμένης περιφέρειας.

γ) Η παρακολούθηση της εφαρμογής, από τις Διοικήσεις των εποπτευόμενων ΦΠΥΥΚΑ, της πολιτικής που χαράσσεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

Η Διεύθυνση Οικονομικής Οργάνωσης και Υποστήριξης της 1^{ης}Υ.ΠΕ όπως ορίζει η παρ. 1 αρ. 4 του ν. 3329/2005 είναι αρμόδια για την υποστήριξη και τον έλεγχο της οικονομικής λειτουργίας όλων των εποπτευόμενων φορέων της, όπως και του νοσοκομείου «Η Σωτηρία». Πιο συγκεκριμένα το τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης είναι εκείνο που:

«1. Συντάσσει τον Προϋπολογισμό, Απολογισμό, Ισολογισμό της 1^{ης}Υ.ΠΕ. και έχει όλες τις αρμοδιότητες οικονομικής υποστήριξης των Διευθύνσεων της 1^{ης} Υ.ΠΕ.

2. Παρακολουθεί και παρεμβαίνει στη σύνταξη των προϋπολογισμών και των τροποποιήσεων αυτών, των ΦΠΥΥΚΑ της Περιφέρειας και μεριμνά για τον έλεγχο της εκτέλεσης των ανωτέρω προϋπολογισμών σε μηνιαία και ετήσια βάση.

3. Ελέγχει τους Απολογισμούς και Ισολογισμούς των ΦΠΥΥΚΑ της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας.

4. Αξιολογεί τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων των ΦΠΥΥΚΑ της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας.

5. Μεριμνά για την εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και της αναλυτικής λογιστικής από τους ΦΠΥΥΚΑ της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας.

6. Διεκπεραιώνει τη διαδικασία χορήγησης και πληρωμής των επιχορηγήσεων που δίνονται από τη Διοίκηση της 1ηςΥ.ΠΕ. Αττικής στους εποπτευόμενους φορείς της.

7. Συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τα οικονομικά στοιχεία των εποπτευόμενων ΦΠΥΥΚΑ.»

5.2 Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

Το νοσοκομείο «Σωτηρία» φέρει την επωνυμία «Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία»» και ιδρύθηκε το 1902 από την Σοφία Σλήμαν ως σανατόριο για τους ασθενείς με πνευμονική φυματίωση. Αντλώντας πληροφορίες από την επίσημη ιστοσελίδα του νοσοκομείου σχετικά με την ιστορία του, διαπιστώνουμε πως το 1936 μετατράπηκε σε «Νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου», επεκτάθηκε κτιριακά με παράλληλη σημαντική αναβάθμιση των προσφερόμενων υγειονομικών υπηρεσιών. Μετά το 1945 εγκαταστάθηκε η πρώτη Φυματιολογική κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών ενώ από το 1950 το Νοσοκομείο «Σωτηρία» σταδιακά μεταβάλλεται σε διαγνωστικό και θεραπευτικό κέντρο του συνόλου των

νοσημάτων του αναπνευστικού, ιδρύοντας παράλληλα το πρώτο κέντρο αντιμετώπισης της αναπνευστικής ανεπάρκειας στην Ελλάδα και την πρώτη Θωρακοχειρουργική Κλινική.

Το 2020 μετατράπηκε σε “Νοσοκομείο Αναφοράς” για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 στην Ελλάδα. Σε αυτό το σημείο αξίζει να τονίσουμε το γεγονός ότι αποτελεί το μεγαλύτερο πνευμονολογικό νοσοκομείο της Ελλάδας, ενώ κατατάσσεται στα μεγαλύτερα πνευμονολογικά νοσοκομεία ολόκληρης της Ευρώπης, με ταυτόχρονη και προοδευτική μετατροπή του σε Γενικό Νοσοκομείο μετά την εγκατάσταση Παθολογικών και Χειρουργικών κλινικών του Ε.Σ.Υ. και του Πανεπιστημίου.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, το νοσοκομείο ανήκει στην 1η Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής και αποτελεί σημαντικό μέρος του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.). Σήμερα, διαθέτει 760 κλίνες και απασχολεί 2.000 εργαζομένους ως ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό.

Όπως ορίζει το αρ. 2της υπ’ αρ. Υ4α/οικ.25212 Απόφασης Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, και Υγείας «Οργανισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»» πρωταρχικός σκοπός του νοσοκομείου είναι η παροχή πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας στους πολίτες. Επιμέρους σκοποί είναι η ειδίκευση, η συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση ιατρών, νοσηλευτών και φοιτητών, η ανάπτυξη και προαγωγή της έρευνας στον τομέα της υγείας, η συνεργασία με νοσηλευτικά ιδρύματα και άλλες μονάδες υγείας για την ανάπτυξη και αναβάθμιση της παρεχόμενης φροντίδας υγείας, η εφαρμογή νέων μεθόδων και μορφών περίθαλψης, η ανάπτυξη διαδικασιών που υλοποιούν τους στρατηγικούς στόχους που τίθενται από το Υπουργείο Υγείας, την 1η ΥΠΕ Αττικής και το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και η λειτουργία του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) του νοσοκομείου.

Τα όργανα διοίκησης του νοσοκομείου είναι το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από 7 μέλη (τους Σωκράτης Μητσιαδάης, Άννα Κρεμμύδα, Γεωργία Σπηλιοπούλου, Αθανάσιος Τσιαμπάς, Ηλίας Κασιώτης, Ηλίας Καΐνης, Κωνσταντίνος Κουτρομάνος, τον Διοικητή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του νοσοκομείου που είναι ο κ. Σωκράτης Μητσιαδάης και τέλος την Αναπληρώτρια Διοικήτρια και Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. του νοσοκομείου κ. Άννα Κρεμμύδα.

Το νοσοκομείο «Η Σωτηρία»απαρτίζεται από τρεις Υπηρεσίες, την Ιατρική, τη Νοσηλευτική, και τη Διοικητική – Οικονομική, καθώς και από Αυτοτελή τμήματα και Ειδικά Γραφεία. Όπως προκύπτει από το ακόλουθο Διάγραμμα 5.1, το Οργανόγραμμα του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» σύμφωνα με το Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών, προβλέπει την υποδιαίρεση της Διοικητικής – Οικονομικής Διεύθυνσης, της οποίας προϊστάμενος είναι ο κ. Γεώργιος Κατακουζηνός, σε τρεις Υποδιευθύνσεις Διοικητικού, Οικονομικού και Τεχνικού.

Διάγραμμα 5.1: Οργανόγραμμα Γ.Ν.Ν.Θ.Α «Η Σωτηρία»

Όνομασία Μονάδας	Κωδικός	Τύπος Μονάδας	Θέσεις
⊕ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ	956065	ΑΛΛΟ	1
⊖ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ	146580	ΑΛΛΟ	1
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ - ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	608902	ΤΜΗΜΑ	4
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	409141	ΤΜΗΜΑ	5
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	909397	ΑΛΛΟ	6
ΔΙΕΚ "ΣΟΦΙΑ ΣΛΗΜΑΝ"	361800	ΑΛΛΟ	8
⊖ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	146355	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	3
⊕ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	464095	ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	1
⊖ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	822262	ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	1
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΣ - ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	674690	ΤΜΗΜΑ	151
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	405652	ΤΜΗΜΑ	22
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	106824	ΤΜΗΜΑ	25
⊕ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ	241472	ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	2
⊕ ΙΑΤΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	704642	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	304
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	475985	ΑΛΛΟ	0
ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	979931	ΑΛΛΟ	25
ΝΑΟΣ	887985	ΑΛΛΟ	1
⊕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	472578	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	1111
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΜΜΙΣΘΗΣ ΕΝΤΟΛΗΣ	239313	ΑΛΛΟ	2
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	396424	ΑΛΛΟ	0

Πηγή: <https://hr.apografi.gov.gr/eA8TRlh-h2PDB5ooxs3BKg/eA8db>

Στην παρούσα εργασία, λόγω της φύσης της γίνεται λόγος για την Υποδιεύθυνση Οικονομικού, της οποίας προϊσταμένη είναι η κ. Δούκα Γεωργία, και αποτελείται από τα τμήματα, του οικονομικού, των προμηθειών και του τεχνικού.

Στο οικονομικό τμήμα, προΐσταται ο κ. Μπραιμιώτης Απόστολος και οι αρμοδιότητές του αφορούν όλες τις λογιστικές δραστηριότητες, τις πληρωμές και εισπράξεις, τις οικονομικές συναλλαγές με τρίτους, την τήρηση αρχείου, την παρακολούθηση και εφαρμογή της νομοθεσίας, την διαχείριση των χρημάτων του νοσοκομείου, την μισθοδοσία του προσωπικού.

Επιπλέον, αυτό είναι το τμήμα του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» το οποίο είναι επιφορτισμένο με τις παρακάτω αρμοδιότητες που αφορούν την σύνταξη και τον έλεγχο του προϋπολογισμού, που εξετάζουμε στην παρούσα εργασία:

- τη σύνταξη του οικονομικού σχεδιασμού – προϋπολογισμού, τον έλεγχο παρακολούθησής του, καθώς και τον απολογισμό κατά μήνα και έτος.
- την κοστολόγηση ανά ιατρική πράξη και τη σύνταξη και παρακολούθηση των τμηματικών προϋπολογισμών.
- τον έλεγχο των αναλώσεων και των αποθεμάτων των αναλώσιμων υλικών και των φαρμάκων.
- την έκδοση μηνιαίων αναφορών για τα οικονομικά στοιχεία του νοσοκομείου.
- τη σύνταξη εκθέσεων με το λειτουργικό απολογισμό του νοσοκομείου.
- την εκπόνηση των μελετών επενδύσεων (οικονομικό μέρος).

Το τμήμα προμηθειών, στο οποίο προϊσταμένη είναι η κ. Μπαμπαλιάρη Ελισσάβητ είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση όλων των προμήθειων όλων των υλικών για το νοσοκομείο είτε είναι αναλώσιμα είτε όχι, για την οργάνωση και λειτουργία των αποθηκών του νοσοκομείου καθώς επίσης και για την διενέργεια απογραφών, παραλαβής και χρέωσης υλικών.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 18, του Οργανισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», όπως ισχύει σήμερα, τα έσοδα του νοσοκομείου προέρχονται από κρατικές επιχορηγήσεις καθώς και από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, οι εισπράξεις γίνονται από νοσήλια, εξέταστρα και λοιπές αμοιβές για την παροχή υπηρεσιών υγείας, οι πρόσοδοι από την ίδια περιουσία του νοσοκομείου, τα έσοδα από δωρεές, κληροδοτήματα, εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων και κάθε άλλο έσοδο που προκύπτει από τις αρμοδιότητές τους.

5.3 Ανάλυση και αξιολόγηση των καταστάσεων του προϋπολογισμού

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη «Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού» που αφορά το τρέχον οικονομικό έτος 2023, όπως κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον Υπουργό Οικονομικών Χρήστο Σταϊκούρα, τον Νοέμβριο του 2022, τα νοσοκομεία και το σύστημα ΠΦΥ κλήθηκαν για τρίτη συνεχή χρονιά να διαχειριστούν σε επιχειρησιακό επίπεδο την πανδημία Covid-19, γεγονός που κατέστησε απαραίτητη τη στήριξή τους, τόσο σε επίπεδο χρηματοδότησης όσο και σε επίπεδο επιτελικού σχεδιασμού. Για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών αντιμετώπισης της πανδημίας, οι εν λόγω φορείς ενισχύθηκαν εντός του 2022 με επιπλέον μεταβιβάσεις συνολικού ύψους 296 εκατ. ευρώ. Στις υποενότητες που ακολουθούν, θα έχουμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε την ύπαρξη αυξήσεων στην κρατική χρηματοδότηση του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» μέσα από τις καταστάσεις του προϋπολογισμού των οικονομικών χρήσεων 2018-2022 που παρουσιάζονται.

5.3.1 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2018

Στον παρακάτω πίνακα 5.1 παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» οικονομικής χρήσης 2018, όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και επικυρώθηκε από τον πρόεδρό του κ. Λυριντζή Πέτρο.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018			
ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Έσοδα από προσφορά υγειονομικών υπηρεσιών-Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	12.296.796,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους (εντός ορίων)	28.571.477,40€
Ίδια έσοδα	1.397.492,00€		
Επιχορήγηση για δαπάνες λειτουργίας	16.293.977,00€		
Επιχορήγηση για επενδύσεις μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ	176.000,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ	226.595,39€
Επιχορηγήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. Οργανισμούς ή Ειδικούς Λογαριασμούς	170.000,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προϋπολογισμού άλλων ΝΠΔΔ	170.000,00€
Επιχορήγηση για μισθοδοσία	5.272.500,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους για μισθοδοσία (εκτός ορίων)	5.272.500,00€
Επιχορήγηση για επενδύσεις	74.888,00€	Λοιπές επενδύσεις	127.217,29€
Επιστροφή Claw Back	3.254.087,70€	Λοιπές Δαπάνες (εκτός ορίων)	473.250,89€
Έσοδα παρελθόντων ετών	8.044.797,88€	Λειτουργικές Δαπάνες παρελθόντων ετών	10.840.374,31€
Έσοδα υπέρ τρίτων (5200)	5.550.000,00€	Αποδόσεις σε τρίτους (3300)	5.550.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	52.530.538,58€	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	51.231.415,28€
Προσωρινό Ταμειακό Υπόλοιπο	7.015.075,94	Ειδικό αποθεματικό	8.314.199,24€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	59.545.614,52	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	59.545.614,52€

Πίνακας 5.1: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2018

Σύμφωνα με το Απόσπασμα Πρακτικών της 3^{ης} Τακτικής Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία», το οποίο δημοσιεύθηκε στην Διαύγεια με ΑΔΑ: ΨΜΝΠ469069-ΛΧ2, στις 26-1-2018 συνήλθαν σε τακτική συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου, μετά την υπ' αρ. πρωτ. 2203/25-1-2018 πρόσκληση του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο προϊστάμενος Διοικητικής-Οικονομικής Διεύθυνσης κ. Γεώργιος Κατακουζηνός εισηγείται το περιεχόμενο της υπ' αρ. πρωτ. 2202/25-1-2018 εισήγησης της Διοικητικής-Οικονομικής υπηρεσίας, η οποία υποβάλλει τους πίνακες του προϋπολογισμού του νοσοκομείου οικονομικής χρήσης 2018 με σκοπό την έγκρισή του, προκειμένου να σταλεί στη 1η Υ.Π.Ε. Αττικής και στο Υπουργείο Υγείας.

Αναλυτικά, ο προϋπολογισμός του 2018 διαμορφώθηκε ως προς τα έσοδα στο ποσό των 59.545.614,52€ και ανάλογα με τις πηγές χρηματοδότησης τα έσοδα διακρίνονται σε έσοδα από επιχορηγήσεις για δαπάνες διοίκησης και λειτουργίας, σε έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα του νοσοκομείου και περιλαμβάνονται τα έσοδα από την προσφορά υγειονομικής περίθαλψης (Νοσήλια), έσοδα από μερίσματα, ενοίκια, τόκους καταθέσεων, έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδύσεις και σε έσοδα από Claw Back. Τα έσοδα παραμένουν στο 100% των ορίων των πιστώσεων του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2018», εκτός από την επιστροφή του Claw Back, η οποία προσαρμόζεται στο 90%.

Όσον αφορά το συνολικό ποσό των εξόδων του προϋπολογισμού 2018 ανήλθε στο ποσό των 51.231.415,28€ και μαζί με το ειδικό αποθεματικό των 8.314.199,24€ διαμορφώθηκε στο ποσό των 59.545.614,52€. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2018, δεν προβλέφθηκαν πιστώσεις για την τακτική μισθοδοσία του μόνιμου προσωπικού του Νοσοκομείου. Επιπλέον, οι δαπάνες του τρέχοντος έτους για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις εκτελούμενες από τα έσοδα των ΝΠΔΔ (κατηγορίες ΚΑΕ 0000, 1000, 7000 και 9700) μειώνονται στο 90% των ορίων δαπανών του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2018», δηλαδή στο ποσό των 28.571.477,40€ και η διαφορά της τάξης του 10% αποτελεί μέρος του ειδικού αποθεματικού εξόδων. Επιπλέον των πιστώσεων αυτών προβλέπονται πιστώσεις που αφορούν σε ανεξόφλητες υποχρεώσεις προηγούμενων ετών για υπηρεσίες, καταναλωτικά

αγαθά, μεταβίβαση εισοδημάτων σε τρίτους, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις, πληρωμές αντικριζόμενες από πραγματοποιούμενα έσοδα (ΚΑΕ 3000) που περιλαμβάνει κρατήσεις υπέρ τρίτων και επιστροφές όσων εισπράχθηκαν χωρίς να οφείλονται, πληρωμές για επενδύσεις, εκτός 9700 (ΚΑΕ 9000), πληρωμές για εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή συμβιβαστικών πράξεων (ΚΑΕ 0893), πληρωμές για δικαστικά έξοδα (ΚΑΕ 0894), πληρωμές για φόρους-τέλη (ΚΑΕ 0911-0912), λοιπές επιχορηγήσεις, εισφορές και συνδρομές (ΚΑΕ 2499), εφημερίες και υπερωρίες προσωπικού καθώς και εισφορές ΟΑΕΔ (ΚΑΕ 0261,0263,0277, 0561, 0563 και 0565).

5.3.2 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2019

Στον παρακάτω πίνακα 5.2 παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» οικονομικής χρήσης 2019, όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και επικυρώθηκε από τον αντιπρόεδρό του κ. Κουφάκη Αντόνιο.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2019			
ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Επιχορήγηση για δαπάνες λειτουργίας	15.950.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους (εντός ορίων)	36.650.000,00€
Έσοδα από προσφορά υγειονομικών υπηρεσιών-Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	13.500.000,00€	Λοιπές δαπάνες (εκτός ορίων ΚΑΕ 0911,0912,3193)	1.311.414,45€
Ίδια έσοδα	1.112.000,00€		
Επιστροφή Claw Back	6.118.000,00€		
Επιχορήγηση για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	4.963.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	4.963.000,00€
Επιχορήγηση για επενδύσεις (ΚΑΕ 9349,9523,9692)	1.272.608,00€	Λοιπές επενδύσεις (ΚΑΕ 9349,9523)	1.262.233,29€
Έσοδα παρελθόντων ετών	12.316.548,65€	Λειτουργικές Δαπάνες παρελθόντων ετών	12.738.651,43€
Επιχορηγήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. Οργανισμούς ή Ειδικούς Λογαριασμούς (ΚΑΕ 0211)	333.000,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προϋπολογισμού άλλων ΝΠΔΔ (ΚΑΕ 0561)	333.000,00€

Επιχορήγηση για επενδύσεις μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ (ΚΑΕ 9392)	70.000,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ (μισθοδοσία επικουρικών ιατρών-κρατήσεις)	118.119,66€
Έσοδα υπέρ τρίτων (5200)	5.550.000,00€	Αποδόσεις σε τρίτους (3300)	5.550.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	61.185.156,65€	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	62.926.418,83€
Προσωρινό Ταμειακό Υπόλοιπο	6.979.388,78€	Ειδικό αποθεματικό	5.238.126,60€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	68.164.545,43€	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	68.164.545,43€

Πίνακας 5.2: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2019

Σύμφωνα με το Απόσπασμα Πρακτικών της 6^{ης} Τακτικής Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία», το οποίο δημοσιεύθηκε στην Διαύγεια με ΑΔΑ: ΩΛΑ0469069-ΕΥΗ, στις 27-2-2019 συνήλθαν σε τακτική συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου, μετά την υπ' αρ. πρωτ. 4988/25-2-2019 πρόσκληση του αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο προϊστάμενος Διοικητικής-Οικονομικής Διεύθυνσης κ. Γεώργιος Κατακουζηνός εισηγείται το περιεχόμενο της υπ' αρ. πρωτ. 4934/25-2-2019 εισήγησης της Διοικητικής-Οικονομικής υπηρεσίας, η οποία υποβάλλει τους πίνακες του προϋπολογισμού του νοσοκομείου οικονομικής χρήσης 2019 με σκοπό την έγκρισή του, προκειμένου να σταλεί στη 1^η Υ.Π.Ε. Αττικής και στο Υπουργείο Υγείας.

Αναλυτικά, ο προϋπολογισμός του 2019 διαμορφώθηκε ως προς τα έσοδα στο ποσό των 68.164.545,43€ και ανάλογα με τις πηγές χρηματοδότησης τα έσοδα διακρίνονται σε έσοδα από επιχορηγήσεις για δαπάνες διοίκησης και λειτουργίας, σε έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα του νοσοκομείου και περιλαμβάνονται τα έσοδα από την προσφορά υγειονομικής περίθαλψης (Νοσήλια), έσοδα από μερίσματα, ενοίκια, τόκους καταθέσεων, έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδύσεις και σε έσοδα από Claw Back.

Όσον αφορά το συνολικό ποσό των εξόδων του προϋπολογισμού 2019 ανήλθε στο ποσό των 62.926.418,83€ και μαζί με το ειδικό αποθεματικό των 5.238.126,60€ διαμορφώθηκε στο ποσό των 68.164.545,43€. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2019, δεν προβλέφθηκαν πιστώσεις για την τακτική μισθοδοσία του μόνιμου προσωπικού του Νοσοκομείου. Σχετικά με τις δαπάνες του τρέχοντος έτους για υπηρεσίες,

καταναλωτικά αγαθά, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις εκτελούμενες από τα έσοδα των ΝΠΔΔ (κατηγορίες ΚΑΕ 0000, 1000, 7000 και 9700), η αρχική κατάρτιση του προϋπολογισμού 2019 ανήλθε στο 100% των ορίων αυτών, του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2019», δηλαδή στο ποσό των 36.650.000,00€. Επιπλέον των πιστώσεων αυτών προβλέπονται πιστώσεις που αφορούν σε ανεξόφλητες υποχρεώσεις προηγούμενων ετών για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, μεταβίβαση εισοδημάτων σε τρίτους, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις, πληρωμές αντικριζόμενες από πραγματοποιούμενα έσοδα (ΚΑΕ 3000) που περιλαμβάνει κρατήσεις υπέρ τρίτων και επιστροφές όσων εισπράχθηκαν χωρίς να οφείλονται, πληρωμές για επενδύσεις, εκτός 9700 (ΚΑΕ 9000), πληρωμές για εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή συμβιβαστικών πράξεων (ΚΑΕ 0893), πληρωμές για δικαστικά έξοδα (ΚΑΕ 0894), πληρωμές για φόρους-τέλη (ΚΑΕ 0911-0912), λοιπές επιχορηγήσεις, εισφορές και συνδρομές (ΚΑΕ 2499), εφημερίες και υπερωρίες προσωπικού καθώς και εισφορές ΟΑΕΔ (ΚΑΕ 0261,0263,0277, 0561, 0563 και 0565).

Τέλος, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2019 τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού παραμένουν στο 100% των ορίων των πιστώσεων του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2019» και η διαφορά τους, διαμορφωμένη ανάλογα με τις εκτός ορίων πιστώσεις του προϋπολογισμού 2019, θα εγγραφεί ως ειδικό αποθεματικό στα έξοδα.

5.3.3 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2020

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2020			
ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Επιχορήγηση για δαπάνες λειτουργίας	15.000.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους (εντός ορίων)	37.150.000,00€
Έσοδα από προσφορά υγειονομικών υπηρεσιών-Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	15.000.000,00€		
Ίδια έσοδα	2.150.000,00€		
Επιστροφή Claw Back	6.622.078,85€		
Επιχορήγηση για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	4.820.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	4.820.000,00€
Επιχορήγηση για επενδύσεις(ΚΑΕ 9349, 9523,9692)	1.292.608,00€	Λοιπές επενδύσεις (ΚΑΕ 9162, 9349, 9523)	1.225.355,29€
Έσοδα παρελθόντων ετών	15.462.483,62€	Λειτουργικές Δαπάνες παρελθόντων ετών	16.945.720,42€
Επιχορηγήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. Οργανισμούς ή Ειδικούς Λογαριασμούς (ΚΑΕ 0211)	333.000,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προϋπολογισμού άλλων ΝΠΔΔ (ΚΑΕ 0561)	333.000,00€
Επιχορήγηση για επενδύσεις μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ (ΚΑΕ 9392)	0,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ (μισθοδοσία επικουρικών ιατρών-κρατήσεις)	0,00€
Έσοδα υπέρ τρίτων (5200)	5.551.000,00€	Αποδόσεις σε τρίτους (3300)	5.551.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	66.231.170,47€	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	66.025.075,71€
Προσωρινό Ταμειακό Υπόλοιπο	5.874.938,84€	Ειδικό αποθεματικό	6.081.033,60€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	72.106.109,31€	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	72.106.109,31€

Πίνακας 5.3: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2020

Στον παρακάτω πίνακα 5.3 παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» οικονομικής χρήσης 2020, όπως εγκρίθηκε από την Αναπληρώτρια Διοικήτρια του νοσοκομείου κα Κρεμμύδα Άννα.

Σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 5803/9-3-2020 Απόφαση της Αναπληρώτριας Διοικήτριας του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» κας Κρεμμύδα Άννας, η οποία δημοσιεύθηκε στην Διαύγεια με ΑΔΑ: ΩΥΤ4469069-ΘΤ3, στις 9-3-2020, ο συνολικός προϋπολογισμός του νοσοκομείου οικονομικής χρήσης 2020 διαμορφώνεται, με βάση την κατανομή που έχει εγκριθεί και διαβιβάζεται στην 1^η Υ.Π.Ε. Αττικής και στο Υπουργείο Υγείας.

Λόγω, όμως, αδυναμίας του Διοικητικού Συμβουλίου να συνεδριάσει λόγω παραίτησης του προέδρου και του αντιπροέδρου του, η αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ θα ακολουθήσει μόλις αυτό δυνηθεί και συγκληθεί νόμιμα.

Αναλυτικά, ο προϋπολογισμός του 2020 διαμορφώθηκε ως προς τα έσοδα στο ποσό των 66.231.170,47€ και ανάλογα με τις πηγές χρηματοδότησης τα έσοδα διακρίνονται σε έσοδα από επιχορηγήσεις για δαπάνες διοίκησης και λειτουργίας, σε έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα του νοσοκομείου και περιλαμβάνονται τα έσοδα από την προσφορά υγειονομικής περίθαλψης (Νοσήλια), έσοδα από μερίσματα, ενοίκια, τόκους καταθέσεων, έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδύσεις και σε έσοδα από Claw Back.

Όσον αφορά το συνολικό ποσό των εξόδων του προϋπολογισμού 2020 ανήλθε στο ποσό των 66.025.075,71€ και μαζί με το ειδικό αποθεματικό των 6.081.033,60€ διαμορφώθηκε στο ποσό των 72.106.109,31€. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2020, δεν προβλέφθηκαν πιστώσεις για την τακτική μισθοδοσία του μόνιμου προσωπικού του Νοσοκομείου. Σχετικά με τις δαπάνες του τρέχοντος έτους για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις εκτελούμενες από τα έσοδα των ΝΠΔΔ (κατηγορίες ΚΑΕ 0000, 1000, 7000 και 9700), η αρχική κατάρτιση του προϋπολογισμού 2020 ανήλθε στο 100% των ορίων αυτών, του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2020», δηλαδή στο ποσό των 37.150.000,00€. Επιπλέον των πιστώσεων αυτών προβλέπονται πιστώσεις που αφορούν σε ανεξόφλητες υποχρεώσεις προηγούμενων ετών για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, μεταβίβαση εισοδημάτων σε τρίτους, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις, πληρωμές αντικριζόμενες από πραγματοποιούμενα έσοδα (ΚΑΕ 3300) που περιλαμβάνει κρατήσεις υπέρ τρίτων, πληρωμές για επενδύσεις, εκτός 9700 (ΚΑΕ 9000), εφημερίες και υπερωρίες προσωπικού καθώς και εισφορές ΟΑΕΔ (ΚΑΕ 0261, 0263, 0277, 0561, 0563 και 0565).

Τέλος, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2020 τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού παραμένουν στο 100% των ορίων των πιστώσεων του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2020» και η

διαφορά τους, διαμορφωμένη ανάλογα με τις εκτός ορίων πιστώσεις του προϋπολογισμού 2020, θαεγγραφεί ως ειδικό αποθεματικό στα έξοδα.

5.3.4 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2021

Στον παρακάτω πίνακα 5.4 παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» οικονομικής χρήσης 2021, όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και επικυρώθηκε από τον πρόεδρό του κ. Μητσιάδη Σωκράτη.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2021			
ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Επιχορήγηση για δαπάνες λειτουργίας	18.515.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους (εντός ορίων)	47.310.000,00€
Έσοδα από προσφορά υγειονομικών υπηρεσιών-Μεταβιβάσεις από ΕΟΠΥΥ	16.110.000,00€		
Ίδια έσοδα	2.160.000,00€		
Επιστροφή Claw Back	9.235.751,79€		
Επιχορήγηση για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	5.181.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	5.181.000,00€
Επιχορήγηση για επενδύσεις(ΚΑΕ 9349, 9692)	1.197.720,00€	Λοιπές επενδύσεις (ΚΑΕ 9162, 9349, 9523)	1.100.923,05€
Έσοδα παρελθόντων ετών	19.501.489,18€	Λειτουργικές Δαπάνες παρελθόντων ετών	23.159.595,72€
Επιχορηγήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. Οργανισμούς ή Ειδικούς Λογαριασμούς (ΚΑΕ 0211)	333.000,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προϋπολογισμού άλλων ΝΠΔΔ (ΚΑΕ 0561)	333.000,00€
Επιχορήγηση για επενδύσεις μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ (ΚΑΕ 9300+9400)	2.762.035,39€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ (μισθοδοσία επικουρικών ιατρών-κρατήσεις)	2.718.685,28€
Έσοδα υπέρ τρίτων (5200)	8.730.000,00€	Αποδόσεις σε τρίτους (3300)	8.730.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	83.725.996,36€	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	88.533.204,05€
Προσωρινό Ταμειακό Υπόλοιπο	6.747.028,34€	Ειδικό αποθεματικό	1.939.820,65€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	90.473.024,70€	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	90.473.024,70€

Πίνακας 5.4: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2021

Σύμφωνα με το Απόσπασμα Πρακτικών της 3^{ης} Τακτικής Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία», το οποίο δημοσιεύθηκε στην Διαύγεια με ΑΔΑ: 6ΟΝΔ469069-ΤΔΥ, στις 12-3-2021 συνήλθαν σε τακτική συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου, μετά την υπ' αρ. πρωτ. 7344/10-3-2021 πρόσκληση του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο προϊστάμενος Διοικητικής-Οικονομικής Διεύθυνσης κ. Γεώργιος Κατακουζηνός εισηγείται το περιεχόμενο της υπ' αρ. πρωτ. 7070/9-3-2021 εισήγησης της Διοικητικής-Οικονομικής υπηρεσίας, η οποία υποβάλλει τους πίνακες του προϋπολογισμού του νοσοκομείου οικονομικής χρήσης 2021 με σκοπό την έγκρισή του, προκειμένου να σταλεί στη 1^η Υ.Π.Ε. Αττικής και στο Υπουργείο Υγείας.

Αναλυτικά, ο προϋπολογισμός του 2021 διαμορφώθηκε ως προς τα έσοδα στο ποσό των 83.725.996,36€ και ανάλογα με τις πηγές χρηματοδότησης τα έσοδα διακρίνονται σε έσοδα από επιχορηγήσεις για δαπάνες διοίκησης και λειτουργίας, σε έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα του νοσοκομείου και περιλαμβάνονται τα έσοδα από την προσφορά υγειονομικής περίθαλψης (Νοσήλια), έσοδα από μερίσματα, ενοίκια, τόκους καταθέσεων, έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδύσεις και σε έσοδα από Claw Back.

Όσον αφορά το συνολικό ποσό των εξόδων του προϋπολογισμού 2021 ανήλθε στο ποσό των 88.533.204,05€ και μαζί με το τακτικό αποθεματικό των 1.939.820,65€ διαμορφώθηκε στο ποσό των 90.473.024,70€. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2021, δεν προβλέφθηκαν πιστώσεις για την τακτική μισθοδοσία του μόνιμου προσωπικού. Σχετικά με τις δαπάνες του τρέχοντος έτους για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις εκτελούμενες από τα έσοδα των ΝΠΔΔ (κατηγορίες ΚΑΕ 0000, 1000, 7000 και 9700), η αρχική κατάρτιση του προϋπολογισμού 2021 ανήλθε στο 100% των ορίων αυτών, του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2021», δηλαδή στο ποσό των 47.310.000,00€. Επιπλέον των πιστώσεων αυτών προβλέπονται πιστώσεις που αφορούν σε ανεξόφλητες υποχρεώσεις προηγούμενων ετών για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, μεταβίβαση εισοδημάτων σε τρίτους, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις, πληρωμές αντικριζόμενες από πραγματοποιούμενα έσοδα (ΚΑΕ 3300) που περιλαμβάνει κρατήσεις υπέρ τρίτων, πληρωμές

για επενδύσεις, εκτός 9700 (ΚΑΕ 9000), εφημερίες και υπερωρίες προσωπικού καθώς και εισφορές ΟΑΕΔ (ΚΑΕ 0261,0263,0277, 0561, 0563 και 0565).

Τέλος, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2021 τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού παραμένουν στο 100% των ορίων των πιστώσεων του «Πίνακαεσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2021» και η διαφορά τους, διαμορφωμένη ανάλογα με τις εκτός ορίων πιστώσεις του προϋπολογισμού 2021, θα εγγραφεί ως ειδικό αποθεματικό στα έξοδα.

5.3.5 Προϋπολογισμός οικονομικής χρήσης 2022

Στον παρακάτω πίνακα 5.5 παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία» οικονομικής χρήσης 2022, όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και επικυρώθηκε από τον πρόεδρό του κ. Μητσιάδη Σωκράτη.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2022			
ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Επιχορήγηση για δαπάνες λειτουργίας	19.581.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους (εντός ορίων)	48.891.000,00€
Έσοδα από προσφορά υγειονομικών υπηρεσιών-Μεταβιβάσεις ΕΟΠΥΥ	16.060.000,00€		
Ίδια έσοδα	1.675.000,00€		
Επιστροφή Claw Back	10.096.170,08€		
Επιχορήγηση για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	5.254.000,00€	Λειτουργικές Δαπάνες τρέχοντος έτους για πρόσθετες αμοιβές (εκτός ορίων)	5.254.000,00€
Επιχορήγηση για επενδύσεις	3.889.336,86€	Λοιπές επενδύσεις	3.337.995,91€
Έσοδα παρελθόντων ετών	31.352.038,02€	Λειτουργικές Δαπάνες παρελθόντων ετών	34.499.091,15€
Επιχορηγήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. Οργανισμούς ή Ειδικούς Λογαριασμούς (ΚΑΕ 0211)	300.000,00€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προϋπολογισμού άλλων ΝΠΔΔ (ΚΑΕ 0561)	300.000,00€

Επιχορήγηση για επενδύσεις μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ (ΚΑΕ 9300+9400)	2.069.500,82€	Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ μισθοδοσία επικουρικών ιατρών-κρατήσεις	2.036.926,68€
Έσοδα υπέρ τρίτων (5200)	6.650.000,00€	Αποδόσεις σε τρίτους (3300)	6.650.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	96.927.045,78€	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	100.969.013,74€
Προσωρινό Ταμειακό Υπόλοιπο	6.828.189,04€	Ειδικό αποθεματικό	2.786.221,08€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	103.755.234,82€	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	103.755.234,82€

Πίνακας 5.5: Κατάσταση προϋπολογισμού οικονομικής χρήσης 2022

Σύμφωνα με το Απόσπασμα Πρακτικών της 8^{ης} Τακτικής Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία», το οποίο δημοσιεύθηκε στην Διαύγεια με ΑΔΑ: Ρ1ΝΑ469069-MBP, στις 21-3-2022 συνήλθαν σε τακτική συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου, μετά την υπ' αρ. πρωτ. 7144/18-3-2022 πρόσκληση του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο προϊστάμενος Διοικητικής-Οικονομικής Διεύθυνσης κ. Γεώργιος Κατακουζηνός εισηγείται το περιεχόμενο της υπ' αρ. πρωτ. 6724/16-3-2022 εισήγησης της Διοικητικής-Οικονομικής υπηρεσίας, η οποία υποβάλλει τους πίνακες του προϋπολογισμού του νοσοκομείου οικονομικής χρήσης 2022 με σκοπό την έγκρισή του, προκειμένου να σταλεί στη 1^η Υ.Π.Ε. Αττικής και στο Υπουργείο Υγείας.

Αναλυτικά, ο προϋπολογισμός του 2022 διαμορφώθηκε ως προς τα έσοδα στο ποσό των 96.927.045,78€ και ανάλογα με τις πηγές χρηματοδότησης τα έσοδα διακρίνονται σε έσοδα από επιχορηγήσεις για δαπάνες διοίκησης και λειτουργίας, σε έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα του νοσοκομείου και περιλαμβάνονται τα έσοδα από την προσφορά υγειονομικής περίθαλψης (Νοσήλια), έσοδα από μερίσματα, ενοίκια, τόκους καταθέσεων, έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδύσεις και σε έσοδα από Claw Back.

Όσον αφορά το συνολικό ποσό των εξόδων του προϋπολογισμού 2022 ανήλθε στο ποσό των 100.969.013,74€ και μαζί με το τακτικό αποθεματικό των 2.786.221,08€ διαμορφώθηκε στο ποσό των 103.755.234,82€. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2022, δεν προβλέφθηκαν πιστώσεις για την τακτική μισθοδοσία του μόνιμου προσωπικού. Σχετικά με τις δαπάνες του τρέχοντος έτους για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις εκτελούμενες από τα έσοδα των ΝΠΔΔ

(κατηγορίες ΚΑΕ 0000, 1000, 7000 και 9700), η αρχική κατάρτιση του προϋπολογισμού 2022 ανήλθε στο 100% των ορίων αυτών, του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2022», δηλαδή στο ποσό των 48.891.000,00€. Επιπλέον των πιστώσεων αυτών προβλέπονται πιστώσεις που αφορούν σε ανεξόφλητες υποχρεώσεις προηγούμενων ετών για υπηρεσίες, καταναλωτικά αγαθά, μεταβίβαση ισοδημάτων σε τρίτους, κεφαλαιακές δαπάνες και επενδύσεις, πληρωμές αντικριζόμενες από πραγματοποιούμενα έσοδα (ΚΑΕ 3300) που περιλαμβάνει κρατήσεις υπέρ τρίτων, πληρωμές για επενδύσεις, εκτός 9700 (ΚΑΕ 9000), εφημερίες και υπερωρίες προσωπικού καθώς και εισφορές ΟΑΕΔ (ΚΑΕ 0261,0263,0277, 0561).

Τέλος, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας στον προϋπολογισμό 2022 τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού παραμένουν στο 100% των ορίων των πιστώσεων του «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού 2022» και η διαφορά τους, διαμορφωμένη ανάλογα με τις εκτός ορίων πιστώσεις του προϋπολογισμού 2022, θα εγγραφεί ως ειδικό αποθεματικό στα έξοδα.

5.3.6 Αξιολόγηση των καταστάσεων του προϋπολογισμού

Στις παραπάνω ενότητες παρουσιάστηκαν οι συνοπτικές καταστάσεις του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» των τελευταίων πέντε ετών, από το 2018 έως και το 2022, βασισμένες στις αναρτημένες πράξεις έγκρισης του προϋπολογισμού στην Διαύγεια.

Από τις καταστάσεις προϋπολογισμού των χρήσεων που μελετήθηκαν συμπεραίνουμε πως το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» διέπεται από συνέπεια ως προς τις ημερομηνίες και προθεσμίες, που τίθενται από το Υπουργείο Υγείας αλλά και από την 1η ΥΠΕ, για την υποβολή του προϋπολογισμού του. Άλλο ένα στοιχείο που χαρακτηρίζει τη Διοίκηση του νοσοκομείου είναι η διαφάνεια καθώς με μεγάλη ευκολία συγκεντρώθηκαν τα πρακτικά του νοσοκομείου που αφορούν την διαδικασία του προϋπολογισμού καθώς είναι αναρτημένα στον διαδικτυακό τόπο της Διαύγειας.

Ακόμη, οι καταστάσεις του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», των ετών 2018-2022 είναι αφενός ισοσκελισμένες ως προς τα έσοδα και τα έξοδα αφετέρου λόγω του ότι απεικονίζεται μόνο μία στήλη με τα πρόβλεπόμενα ποσά που αφορά το έτος για το οποίο διενεργείται ο προϋπολογισμός, χωρίς να γίνεται παράθεση του προηγούμενου έτους χρήσης

είναι φανερό ότι δεν καταρτίζονται με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS).

Επίσης, σχετικά με την ψήφιση των προϋπολογισμών από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», αυτή είναι ομόφωνη κατά τα έτη 2018, 2021 και 2022. Για το έτος 2019, το μέλος κ. Ιωάννης Μπριάνας αναφέρει ότι: «Καταψηφίζω το θέμα διότι θεωρώ ότι το Νοσοκομείο έχει μείνει πολύ πίσω και οι ανάγκες είναι πολύ μεγαλύτερες. Δεν καλύπτονται οι πραγματικές ανάγκες του Νοσοκομείου. Προτείνω το διπλασιασμό των χρημάτων» και ο προϋπολογισμός ψηφίζεται κατά πλειοψηφία. Ο προϋπολογισμός του έτους 2020 διαμορφώθηκε με Απόφαση Αναπληρωτή Διοικητή λόγω αδυναμίας του Διοικητικού Συμβουλίου να συνεδριάσει λόγω παραίτησης του προέδρου και του αντιπροέδρου του.

Στην συνέχεια, παρατηρούμε ότι πρώτη φορά στον προϋπολογισμό του 2020 μνημονεύτηκε ο νόμος 4270/2014 που καθορίζει τις Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας με ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ, περί δημόσιου λογιστικού και άλλες διατάξεις. Επιπλέον, παρόλο που η Διοίκηση του νοσοκομείου έλαβε υπόψη το νόμο δεν συμπεριέλαβε το Π.Δ. 54/2018, με το οποίο καθορίζεται το λογιστικό πλαίσιο που διέπει τις οντότητες της γενικής κυβέρνησης. Αντ' αυτού τονομοθετικό διάταγμα 496/19-7-1974 περί Λογιστικού Ν.Π.Δ.Δ. λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις καταστάσεις προϋπολογισμού, από το 2018 έως και το 2022.

Όσον αφορά τα προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα, διαπιστώνουμε ότι είναι σταθερά αυξανόμενα κατά την διάρκεια των πέντε ετών. Το νοσοκομείο «Η Σωτηρία», σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας παραμένει στο 100% των ορίων των πιστώσεων που καθορίζονται από τον «Πίνακα εσόδων – εξόδων Νοσοκομείων Αναλυτικού Προϋπολογισμού» κάθε έτους.

Άρα από την ανάλυση των καταστάσεων του προϋπολογισμού γίνεται κατανοητό πως το νοσοκομείο έχει σταθερά, υψηλά λειτουργικά κόστη για μεγάλα χρονικά διαστήματα και έχει την ικανότητα να ανταπεξέρχεται οριακά στις απαιτήσεις του, χωρίς να διατηρεί μεγάλα ποσά χρηματικών διαθεσίμων καθ' όλη την διάρκεια της πενταετίας.

Τέλος, συμπερασματικά πρέπει να αναφερθεί ότι το νοσοκομείο «Η Σωτηρία», τηρεί το νομικό πλαίσιο και όλες τις απαραίτητες διαδικασίες σχετικά με την κατάρτιση και δημοσίευση του προϋπολογισμού, παρόλο που δεν έχει υιοθετήσει ακόμη τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS).

5.4 Αποτελέσματα συνεντεύξεων

Όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο οι προσωπικές συνεντεύξεις αποτελούν εργαλείο για να συλλέξουμε δεδομένα σχετικά με το υπό εξέταση ζήτημα. Στα πλαίσια της παρούσας έρευνας διενεργήθηκαν συνεντεύξεις για τον τρόπο σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία, με στελέχη σε κρίσιμες θέσεις, που ανταποκρίθηκαν θετικά στην έρευνά μας.

Σύμφωνα με τον Kvale (1996) ο ερευνητής πρέπει να επιλέξει και να συνοψίσει τα σημεία εκείνα της συνέντευξης που την καθιστούν ενδιαφέρουσα για τον αναγνώστη. Στην ενότητα αυτή, λοιπόν, θα παρουσιαστούν τα αξιοσημείωτα μέρη των συνεντεύξεων που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Στην πρώτη υποενότητα, θα παρουσιαστούν τα αξιοσημείωτα μέρη της συνέντευξης που πραγματοποιήθηκε με τον κύριο Κούρτη Βασίλειο, στέλεχος του τμήματος του λογιστηρίου του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» και στην δεύτερη υποενότητα με τον κύριο Δούδα Θωμά, σύμβουλο λογιστικής υποστήριξης και εξωτερικό συνεργάτη του νοσοκομείου «Η Σωτηρία».

Οι ερωτώμενοι δέχθηκαν να συμμετέχουν στην παρούσα έρευνα αφού ενημερώθηκαν από τον ερευνητή για το θέμα, τον σκοπό της συνέντευξης, την διαδικασία που θα έπρεπε να ακολουθηθεί καθώς και την διάρκειά της. Επιπλέον, οι ερωτώμενοι συναίνεσαν στην ηχητική καταγραφή της συνέντευξης και την χρήση της για ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Για την ηχητική καταγραφή της συνέντευξης χρησιμοποιήθηκε το smartphone Xiaomi Note 8 Pro (voice recorder application). Η ηχογράφηση έγινε σε υψηλή ποιότητα (MP3 Audio, 269kbps ~ 33,4MB). Επίσης, χρησιμοποιήθηκε ο οδηγός της συνέντευξης, με ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο, εκτυπωμένος σε δύο αντίγραφα ένα για τον ερευνητή και ένα για τον κάθε ερωτώμενο με στόχο να μην «παρασυρθούν» από την συζήτηση. Ο εκτυπωμένος οδηγός του ερευνητή λειτούργησε και σαν σημειωματάριο κατά την διάρκεια της συνέντευξης.

5.5.1 Αποτελέσματα πρώτης συνέντευξης

Η πρώτη συνέντευξη πραγματοποιήθηκε με τον κ. Κούρτη Βασίλειο, ο οποίος είναι στέλεχος του τμήματος του λογιστηρίου του νοσοκομείου «Η Σωτηρία».

Ο κ. Κούρτης ερωτήθηκε εάν το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» έχει καταρτίσει προϋπολογισμό για το έτος 2023 και ανέφερε πως ο προϋπολογισμός καταρτίστηκε μέσα στο 1ο τρίμηνο του 2023, πήρε έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου στις 7/3/2023 και εγκρίθηκε από τις οικονομικές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, στις 16/3/2023.

Η κύρια χρήση του προϋπολογισμού σύμφωνα με τον κ. Κούρτη είναι αφενός συμβουλευτική ώστε να μην ξεπεραστούν τα ανώτατα όρια των προϋπολογισθέντων εξόδων, κάθε δημόσιας υπηρεσίας, για μια οικονομική χρήση αλλά και ελεγκτική, αφού στο τέλος κάθε οικονομικού έτους το νοσοκομείο ελέγχεται πάντα σύμφωνα με τον αρχικό προϋπολογισμό.

Ο κ. Κούρτης μας εξηγεί ότι τα οικονομικά όρια, στην περίπτωση του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» καθορίζονται από τις οικονομικές υπηρεσίες του υπουργείου υγείας και το γενικό λογιστήριο του κράτους. Πρόκειται ουσιαστικά για τον προϋπολογισμό εσόδων, σύμφωνα με τον οποίο στην πορεία καθορίζεται και το ύψος των προβλεπόμενων εξόδων.

Όσον αφορά τις αναμορφώσεις του προϋπολογισμού, ο κ. Κούρτης μας πληροφορεί ότι πραγματοποιούνται έως εννιά κατά ανώτατο όριο μέσα στο οικονομικό έτος και γίνονται μόνο σε περίπτωση αλλαγής κάποιων δεδομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι αυξημένες ανάγκες κάποιων τμημάτων ή η ένταξη σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης όπως το ΕΣΠΑ. Η διαδικασία της αναμόρφωσης απαιτεί έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και έπειτα από το Υπουργείο Υγείας.

Σχετικά με τον απολογισμό του προϋπολογισμού, ο κ. Κούρτης αναφέρει ότι διενεργείται το πρώτο εξάμηνο του κάθε έτους, για το προηγούμενο οικονομικό έτος. Υπάρχει υποχρέωση υποβολής στο Υπουργείο Υγείας για τελική έγκριση και έλεγχο.

Κατόπιν, ο κ. Κούρτης μας εξηγεί ότι η στοχοθεσία δεν διενεργείται από το λογιστήριο αλλά την διοίκηση νοσοκομείου. Η διοίκηση μεταβιβάζει τους στόχους που έχει θέσει στα υπόλοιπα τμήματα και πρωτίστως στον οικονομικό και διοικητικό διευθυντή, ώστε το τμήμα του λογιστηρίου να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις και λογιστικές απεικονίσεις αυτών των αποφάσεων.

Κατόπιν, ο κ. Κούρτης ερωτήθηκε αν διαπιστώνονται αποκλίσεις στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου τα τελευταία 5 έτη. Αρχικά, όπως ανέφερε, πάντα υπάρχει μία απόκλιση στον προϋπολογισμό λόγω έκτακτων διαδικασιών, όπως προσλήψεων και αποχωρήσεων του προσωπικού αλλά και λόγω της γραφειοκρατίας. Ο ίδιος πιστεύει πως στόχος είναι η μεγιστοποίηση των εξόδων σε σχέση με το ύψος των εσόδων. Ουσιαστικά, ο κ. Κούρτης υποστηρίζει ότι όσα χρήματα διατεθούν μέσα σε ένα οικονομικό έτος από το Υπουργείο Υγείας στο νοσοκομείο «Η Σωτηρία», θα πρέπει να αναλωθούν μέσα στην ίδια οικονομική χρήση σε αγορές/έξοδα του νοσοκομείου, δηλαδή τα έξοδά να ταυτιστούν με τα έσοδα στο απόλυτο, στο 100%. Μας έδωσε ένα παράδειγμα για το έτος 2022, όπου το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού ήταν 98,42%, πάρα πολύ κοντά στο 100% και μας τόνισε ότι όσο πιο κοντά στο 100% τόσο καλύτερα γιατί με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει το νοσοκομείο να διεκδικήσει από τους φορείς που το εποπτεύουν περισσότερες πιστώσεις, άρα περισσότερες αγορές, με αποτέλεσμα το νοσοκομείο δουλεύει καλύτερα.

Έπειτα, ο κ. Κούρτης ερωτήθηκε αν υπάρχει εργαζόμενος ο οποίος ασχολείται με την κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού, αν έχει λάβει κάποιου είδους εκπαίδευση και ποιες είναι οι υποχρεώσεις του. Είπε, πως ο ίδιος είναι αυτός ο εργαζόμενος και δεν έχει λάβει συγκεκριμένη εκπαίδευση. Αρχικά, καθοδηγήθηκε από κάποιον «παλιό» συνάδελφο, ο οποίος του έδειξε τα πρώτα βήματα και τα υπόλοιπα τα ανακάλυψε εν καιρό μόνος του, ουσιαστικά εμπειρικά. Η κύριες αρμοδιότητές του είναι η σύνταξη και παρακολούθηση του προϋπολογισμού, οι αναμορφώσεις του και ο απολογισμός. Επιπρόσθετα, συγκεντρώνει οικονομικά στοιχεία από όλα τα τμήματα του νοσοκομείου ώστε να καλύψει τις ανάγκες για αγορές, για μισθοδοσία και οτιδήποτε άλλο χρειάζεται. Επισημαίνει ότι φροντίζει να μην ξεπεράσει τα ανώτατα όρια που έχουν τεθεί από το υπουργείο λειτουργώντας και σαν ελεγκτικός μηχανισμός μέσα στο νοσοκομείο. Ταυτόχρονα παραδίδει ότι οικονομικά στοιχεία ζητούνται από το υπουργείο οικονομικών ή το υπουργείο υγείας ή την υγειονομική περιφέρεια σχετικά με τον προϋπολογισμό.

Παρακάτω ο κ. Κούρτης ρωτήθηκε αν χρησιμοποιείται ο προϋπολογισμός για τη διαχείριση των παρεχόμενων υπηρεσιών του νοσοκομείου. Για παράδειγμα αν ανάλογα με το ύψος των εσόδων που παρουσιάζονται στην κατάσταση προϋπολογισμού διενεργούνται αλλαγές στις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες ως προς το κόστος τους για παράδειγμα ή ανάπτυξη νέων υπηρεσιών ή κατάργηση κάποιων υπηρεσιών. Απάντησε αρνητικά, καθώς όπως απάντησε ο προϋπολογισμός δεν έχει αυτή την λειτουργία μέσα στο νοσοκομείο, δεν

καθορίζει το νοσοκομείο την τιμολογιακή πολιτική των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η τιμολογιακή πολιτική είναι κοινή για όλα τα νοσοκομεία του δημοσίου τομέα και αποτελεί μέρος των κυβερνητικών αποφάσεων για την υγεία.

Ύστερα, ο κ. Κούρτης ερωτήθηκε εάν συμβουλευόνται τον προϋπολογισμό κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων και πραγματοποίησης παραγγελιών και απάντησε πως πάντα λαμβάνουν υπόψη αντίστοιχες δαπάνες που έχουν γίνει στο παρελθόν, διερευνούν περαιτέρω όταν παρατηρούν αυξημένα κόστη που δεν προϋπήρχαν. Επίσης, συμβουλευόνται τον προϋπολογισμό, για να συνάψουν μια νέα σύμβαση, καθώς πρέπει να υπάρχουν και οι απαραίτητες πιστώσεις.

Στην συνέχεια ο κ. Κούρτης ερωτήθηκε εάν έχει θέσει κάποιους στόχους στα πλαίσια του προϋπολογισμού για αυτό ή τον επόμενο χρόνο ή για κάποια χρονική περίοδο αλλά απάντησε αρνητικά καθώς όπως εξηγεί η στοχοθεσία καθορίζεται πάντα από τη διοίκηση.

Στο σημείο αυτό ο κ. Κούρτης αναφέρει ότι η διοίκηση του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», όπως άλλωστε και σε όλα τα δημόσια νοσοκομεία, αλλάζει περίπου κάθε τρία χρόνια και ο διοικητής και ο αναπληρωτής, οι οποίοι είναι αυτοί που ουσιαστικά θέτουν τους στόχους. Συμπληρώνει, πως στην μετά κόβιντ εποχή δεν υπήρξε κάποια ουσιαστική στοχοθεσία γιατί είναι πολύ μικρό το μπάτζετ που δίνεται από το υπουργείο οπότε δεν περισσεύουν πάρα πολλές πιστώσεις, ώστε να γίνει κάποιο πλάνο επειδή το κόστος εκτοξεύτηκε στα ύψη, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οριακά καλύπτονται οι λειτουργικές δαπάνες του νοσοκομείου.

Στην ερώτηση σχετικά με το αν έχει γίνει προγραμματισμός των ενεργειών που θα γίνουν μέσα στο επόμενο εξάμηνο ή χρόνο που να αφορούν την κατάσταση του προϋπολογισμού απάντησε πως σε έναν μήνα περίπου θα γίνει η επόμενη αναμόρφωση και αυτή την περίοδο βρίσκεται σε διαδικασία συλλογής οικονομικών στοιχείων.

Έπειτα, σχετικά με την ερώτηση για την μέτρηση της αποτελεσματικότητας από τη χρήση του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», ο κ. Κούρτης απάντησε θετικά καθώς όπως μας εξήγησε η αποτελεσματικότητα του προϋπολογισμού φαίνεται μέσα από το Β.Ι., το οποίο είναι μια πλατφόρμα που κάθε μήνα καταχωρούνται τα οικονομικά στοιχεία του νοσοκομείου και έπειτα ελέγχονται από το υπουργείο υγείας. Πρόκειται στην ουσία για την αξιολόγηση της ορθότητας του προϋπολογισμού και κατά πόσο κυλάει ομαλά η λειτουργία του νοσοκομείου. Σαν παράδειγμα για να κατανοήσουμε πώς κρίνεται ο βαθμός αποτελεσματικότητας του προϋπολογισμού, μας έδωσε τα έσοδα που εισπράττει το

νοσοκομείο από τον ΕΟΠΠΥ. Αν προϋπολογισθούν 200 εκατομμύρια έσοδα από τον ΕΟΠΠΥ και εισπραχθεί αυτό το ποσό, η αποτελεσματικότητα και το ποσοστό εκτέλεσης θα είναι 100%. Το ίδιο ισχύει και για τα έξοδα. Αν δηλαδή έχουν προϋπολογισθεί 60 εκατομμύρια έξοδα για μισθοδοσίες και διάφορα υλικά, και όντως οι πραγματικές δαπάνες αντιστοιχούν σε αυτό το ποσό τότε η αποτελεσματικότητα και το ποσοστό εκτέλεσης θα είναι στο 100%. Συμπερασματικά αναφέρει ο κ. Κούρτης ότι όσο πιο πολύ πλησιάσουμε το προϋπολογισθέν ποσό τόσο μεγαλύτερη επίτευξη της αποτελεσματικότητας του προϋπολογισμού έχουμε.

Εκτός από την χρήση της του προϋπολογισμού ο κ. Κούρτης ερωτήθηκε αν χρησιμοποιούνται και άλλα συστήματα ελέγχου της διοίκησης και μας απάντησε πως δεν υπάρχει κάποιο άλλο σύστημα ελέγχου το οποίο να γνωρίζει.

Αφού ολοκληρώθηκε το κύριο μέρος της συνέντευξης, σειρά είχαν κάποιες ερωτήσεις που αφορούσαν τα γενικά χαρακτηριστικά του νοσοκομείου «Η Σωτηρία». Ο κ. Κούρτης ερωτήθηκε για τον αριθμό των εξυπηρετούμενων ληπτών υπηρεσιών υγείας στο νοσοκομείο και απάντησε πως δεν το γνωρίζει. Στην ερώτηση για τη δυναμικότητα του νοσοκομείου σε κλίνες απάντησε ότι είναι συνολικά γύρω στις 760. Ήταν 710 πριν τον κορονοϊό, όπως τόνισε και προστέθηκαν 50 κλίνες πολυδύναμης ΜΕΘ, την περίοδο του κορονοϊού. Σχετικά με το μέγεθος του νοσοκομείου, απάντησε πως η συνολική έκταση του νοσοκομείου συμπεριλαμβανομένου το δάσους είναι περίπου 300 στρέμματα. Ο χώρος που είναι μέσα τα κτίρια του νοσοκομείου είναι περίπου 25 στρέμματα. Όσον αφορά τους εργαζόμενους που απασχολεί το νοσοκομείο «Η Σωτηρία», είναι περίπου 2000 εργαζόμενοι, όπως αναφέρει ο κ. Κούρτης.

Επιπλέον, όταν ερωτήθηκε για τα έσοδα του νοσοκομείου για τα οικονομικά έτη 2018-2022, απάντησε ότι τα έσοδα έχουν αυξηθεί κατά πολύ από το 2018 μέχρι το 2022 όπως και τα έξοδα αντίστοιχα λόγω του κορονοϊού. Το 2018 ήταν γύρω στα 45 εκατομμύρια ευρώ τα έσοδα και τα έξοδα ενώ το 2022 έχουν φτάσει στα 76.500.000 εκατομμύρια ευρώ τα έσοδα και τα έξοδα στα 73.300.000 ευρώ. Οπότε διαπιστώνεται μια μεγάλη αύξηση στα έσοδα αλλά και αντίστοιχη αύξηση των εξόδων, παρόλα αυτά ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος. Σύμφωνα με τον ισολογισμό που συντάσσουν οι εξωτερικοί ελεγκτές, για το έτος 2022 το νοσοκομείο παρουσιάζεται κερδοφόρο κατά 3 εκατομμύρια ευρώ συμπληρώνει. Τα συσσωρευμένα κέρδη από όλους τους προηγούμενους ισολογισμούς μέχρι και το 2022 είναι γύρω στα 59.000.000 ευρώ.

Κλείνοντας την συνέντευξη αυτή, έγιναν κάποιες ερωτήσεις σχετικά με τα γενικά χαρακτηριστικά του κ. Κούρτη. Δήλωσε ότι είναι 35 ετών, έχει σπουδάσει λογιστικά και χρηματοοικονομικά στο ΑΤΕΙ Χαλκίδας και αποφοίτησε το 2012. Όσον αφορά τις απολαβές του από το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» απάντησε ότι λαμβάνει μιστό περίπου στα 1200 ευρώ και εργάζεται 5 χρόνια σε αυτή τη θέση στο νοσοκομείο «Η Σωτηρία». Τέλος, δήλωσε πως θα ήθελε να λάβει τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας.

5.5.2 Αποτελέσματα δεύτερης συνέντευξης

Η δεύτερη συνέντευξη πραγματοποιήθηκε με τον κ. Θωμά Δούδα, εξωτερικό συνεργάτη και σύμβουλο λογιστικής υποστήριξης του νοσοκομείου «Η Σωτηρία».

Πριν προχωρήσουμε στο κύριο μέρος της συνέντευξης έγιναν κάποιες εισαγωγικές ερωτήσεις που αφορούσαν τα γενικά χαρακτηριστικά της εταιρίας που εργάζεται ο κ. Δούδας για την καλύτερη κατανόηση της οπτικής γωνίας από την οποία βλέπει τα πράγματα. Όπως ανέφερε, η εταιρεία στην οποία εργάζεται είναι η «Ορθολογισμός Α.Ε.» και συνεργάζεται τόσο με τον ιδιωτικό όσο και με τον δημόσιο τομέα. Πρόκειται για μια ελληνική εταιρεία, που αναλαμβάνει έργα και συνάπτει συμβάσεις με δημόσιους φορείς και παρέχει υπηρεσίες λογιστικής υποστήριξης. Η συνεργασία με το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» ξεκίνησε το 2009-2010 με ένα μικρό διάλειμμα το 2016-2017.

Ο κ. Δούδας ρωτήθηκε για την θέση του στην εταιρεία και ανέφερε πως είναι σύμβουλος λογιστικής υποστήριξης εκτός από το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» και σε άλλα νοσοκομεία και δημόσιους φορείς. Είναι υπεύθυνος για την επίβλεψη των νοσοκομείων που έχει υπ' ευθύνη του καθώς και για τη διαχείριση προβλημάτων λογιστικής αλλά και συμβουλευτικής φύσης που μπορεί να ανακύψουν στους συγκεκριμένους πελάτες.

Στη συνέχεια σχετικά με τον αριθμό των πελατών της εταιρείας «Ορθολογισμός Α.Ε.» ο κ. Δούδας ανέφερε πως ενώ η εταιρεία ξεκίνησε με πελάτες κυρίως του ιδιωτικού τομέα, όπως επιχειρήσεις Α.Ε, αυτή τη στιγμή όμως είναι από τις μεγαλύτερες εταιρείες που συνεργάζεται με νοσοκομεία. Όσον αφορά το κομμάτι των δημόσιων νοσοκομείων η εταιρεία εξυπηρετεί όλη την Ελλάδα. Ενδεικτικά μας αναφέρει κάποια νοσοκομεία που συνεργάζονται όπως το «Αττικό», το «Αγία Σοφία», το «Αγλαΐα Κυριακού», «Η Σωτηρία», το «Γεννηματά», το «Συγγρού» το «Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης» και πολλά περιφερειακά νοσοκομεία. Σχετικά με το μέγεθος της εταιρείας απάντησε πως δεν γνωρίζει ακριβώς το μέγεθος της εταιρείας σε τετραγωνικά. Όσον αφορά τους εργαζόμενους που απασχολεί η εταιρεία είναι περίπου 50 άτομα συνολικά σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Όπως αναφέρει ο κ. Δούδας πρόκειται για μια κερδοφόρα εταιρεία χωρίς να μπορεί να προσδιορίσει επακριβώς το ποσό των κερδών.

Ξεκινώντας το κύριο μέρος της συνέντευξης ο κ. Δούδας ερωτήθηκε αν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (IPSAS) έχουν εφαρμογή στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» και απάντησε ότι δεν εφαρμόζονται και δεν γνωρίζει το λόγο που

δεν εφαρμόστηκαν. Επίσης, μας ενημέρωσε ότι η εταιρεία «Ορθολογισμός Α.Ε.» δεν είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση του προϋπολογισμού.

Ο κ. Δούδαξερωτήθηκε εάνο προϋπολογισμός για το έτος 2023, του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» έχει ελεγχθεί από την εταιρεία «Ορθολογισμός Α.Ε.» πριν κατατεθεί στην 1η ΥΠΕ και το Υπουργείο Υγείας και απάντησε αρνητικά. Επισήμανε πως το λογιστήριο του νοσοκομείου έχει την υποχρέωση κατάρτισης και υποβολής του προϋπολογισμού. Εκείνοι σαν εξωτερικοί συνεργάτες συλλέγουν τα στοιχεία του προϋπολογισμού και προσπαθούν να βοηθήσουν το νοσοκομείο στην εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσα από τις οικονομικές αναφορές που δίνουν στο Υπουργείο Υγείας.

Έπειτα, έγινε η ερώτηση σχετικά με τον τρόπο συμμετοχής των εξωτερικών συνεργατών στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου. Ο κ. Δούδας απάντησε ότι γίνεται ένας έλεγχος από εκείνους στην εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσα από τις οικονομικές αναφορές που δίνουν κάθε μήνα στο Υπουργείο Υγείας, τα Β.Ι. τα λεγόμενα. Εκεί βλέπουν πως εκτελείται ο προϋπολογισμός και δίνουν κάποιες συμβουλές αν χρειάζεται, να γίνει κάποια τροποποίηση στον προϋπολογισμό για κάποιους ΚΑΕ, που μπορεί να έχουν πρόβλημα. Ο ρόλος μας στο κομμάτι αυτό είναι συμβουλευτικός και ελεγκτικός. Κατόπιν ο κ. Δούδας μας πληροφόρησε ότι για όλες τις παραπάνω ενέργειες συνεργάζεται κυρίως με τα τμήματα του λογιστηρίου, του ταμείου και σε κάποιες άλλες περιπτώσεις με το τμήμα μισθοδοσίας, το τμήμα προμηθειών, και γενικά τα τμήματα του οικονομικού τομέα.

Όσον αφορά την διενέργεια του απολογισμού ο κ. Δούδας ανέφερε ότι δεν συμμετέχουν στην κατάρτισή του καθώς γίνεται από το λογιστήριο σε συνεργασία με τη διοίκηση αλλά τον χρειάζονται για να ενσωματώσουν τα στοιχεία του, στον ισολογισμό του νοσοκομείου και για να παραδώσουν και κάποια στοιχεία στους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές.

Σχετικά με τη στοχοθεσία και τις αναμορφώσεις, οι εξωτερικοί συνεργάτες συμμετέχουν έμμεσα, με ρόλο συμβουλευτικό. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που παρατηρήσουν ότι σε κάποιον ΚΑΕ δεν υπάρχουν χρήματα ή προκύψει οτιδήποτε άλλο, ενημερώνουν το νοσοκομείο και επισημαίνουν ότι πρέπει να γίνει μια αναμόρφωση του προϋπολογισμού και μετά εκείνοι αναλαμβάνουν την διεκπεραίωση.

Κατόπιν, ο κ. Δούδαξερωτήθηκε αν διαπιστώνονται αποκλίσεις στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου τα τελευταία 5 έτη. Αρχικά, όπως ανέφερε η χρηματοδότηση λαμβάνεται σταδιακά μέσα στο έτος από το υπουργείο υγείας, και τότε μπορούν να προβούν και στις

απαραίτητες αναμορφώσεις του προϋπολογισμού και να ανακατανεύμουν τα ποσά στους ΚΑΕ με σκοπό την καλύτερη η λειτουργία του νοσοκομείου.

Ύστερα, ο κ. Δούδαςερωτήθηκε αν υπάρχει εργαζόμενος ο οποίος ασχολείται με την κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού, αν έχει λάβει κάποιου είδους εκπαίδευση και ποιες είναι οι υποχρεώσεις του. Είπε, πως υπάρχει άτομο στο λογιστήριο του νοσοκομείου, το οποίο ανταπεξέρχεται πάρα πολύ καλά στο συγκεκριμένο κομμάτι αλλά δεν γνωρίζει τι είδους κατάρτιση μπορεί να έχει.

Παρακάτω σε ερώτηση σχετικά με το αν χρησιμοποιείται ο προϋπολογισμός για τη διαχείριση των παρεχόμενων υπηρεσιών του νοσοκομείου ο κ. Δούδαςαπάντησε θετικά. Σε περίπτωση για παράδειγμα που σε κάποιους ΚΑΕ δεν υπάρχουν χρήματα σταματάνε να γίνονται συμβάσεις εκ μέρους του νοσοκομείου με αποτέλεσμα τη διακοπή της υπηρεσίας που σχετίζεται ή εξαρτάται από αυτή την σύμβαση. Η τιμολογιακή πολιτική δεν εξαρτάται από το νοσοκομείο είναι κοινή για όλα τα νοσοκομεία του δημοσίου τομέα, όπως ανέφερε ο κ. Δούδας.

Επιπλέον, ο συνεντευξιαζόμενος ερωτήθηκε εάν συμβουλευόνται τον προϋπολογισμό για τη σύναψη συμβάσεων και την πραγματοποίηση παραγγελιών και απάντησε πως με βάση το προϋπολογισθέν ποσό, δηλαδή το ποσό που διαθέτει το νοσοκομείο γίνονται οι συμβάσεις και οι διαγωνισμοί.

Στην συνέχεια ο κ. Δούδας ερωτήθηκε εάν έχουν τεθεί κάποιοι στόχοι στα πλαίσια του προϋπολογισμού για αυτό ή τον επόμενο χρόνο ή για κάποια χρονική περίοδο και απάντησε πως στόχος είναι κυρίως η αύξηση του προϋπολογισμού για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες του νοσοκομείου «Η Σωτηρία». Ο κυριότερος στόχος όπως τονίζει είναι να ανταπεξέλθει η διοίκηση στο κομμάτι της υγειονομικής παροχής προς τους ασθενείς.

Στην ερώτηση σχετικά με το αν έχει γίνει προγραμματισμός των ενεργειών που θα γίνουν μέσα στο επόμενο εξάμηνο ή χρόνο που να αφορούν την κατάσταση του προϋπολογισμού απάντησε πως σταδιακά θα γίνει η κατάρτιση του προϋπολογισμού του 2024, και αυτό θα γίνει σύμφωνα με το τις ανάγκες που είχε το νοσοκομείο μέχρι τις 31-12-2023. Αυτό θα είναι ο γνώμονας για την κατάρτιση του αρχικού προϋπολογισμού του 2024.

Έπειτα, σχετικά με την ερώτηση για την μέτρηση της αποτελεσματικότητας από τη χρήση του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», ο κ. Δούδας απάντησε θετικά καθώς πρόκειται για τις οικονομικές αναφορές, το λεγόμενο Β.Ι., από όπου το υπουργείο υγείας έχει μια εικόνα εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού σημαίνει και

αποτελεσματικότητα στη χρήση του προϋπολογισμού, σύμφωνα με τον κ. Δούβα. Δηλαδή, αν ο προϋπολογισμός είναι, για παράδειγμα, 1.000.000 κι εμείς εκτελέσουμε τις 500.000 σημαίνει ότι δεν είμαστε αποτελεσματικοί. Ενώ αν σαν νοσοκομείο μας έχει δώσει το υπουργείο 1.000.000 κι εμείς έχουμε εκτελέσει τις 950.000, σημαίνει ότι έχουμε εκτελέσει το 95% του προϋπολογισμού, άρα είμαστε αποτελεσματικοί. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να κερδίσουμε σαν νοσοκομείο και επιπλέον πιστώσεις στα επόμενα χρόνια. Δηλαδή, όπως μας εξηγεί, η ΥΠΕ θα προτιμήσει να δώσει χρήματα σε ένα νοσοκομείο που έχει εκτελέσει καλύτερα τον προϋπολογισμό του και είναι πιο αποτελεσματικό.

Εκτός από την χρήση της του προϋπολογισμού ο κ. Δούδας ερωτήθηκε αν χρησιμοποιούνται και άλλα συστήματα ελέγχου της διοίκησης και μας απάντησε πως δεν υπάρχει κάποιο άλλο σύστημα ελέγχου το οποίο να γνωρίζει.

Κλείνοντας την συνέντευξη αυτή, σειρά είχαν κάποιες ερωτήσεις σχετικά με τα γενικά χαρακτηριστικά του κ. Δούδα. Ο συνεντευξιαζόμενος είναι άνδρας 38 ετών, έχει ολοκληρώσει οικονομικές σπουδές, στο πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, του Βόλου και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου με ειδίκευση στο κομμάτι της εφαρμοσμένης οικονομικής, από το ίδιο πανεπιστήμιο. Εργάζεται στην εταιρεία στη θέση αυτή από το 2019 και όπως μας δήλωσε δεν επιθυμεί να λάβει αντίγραφο των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύθηκε πλήρως το εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», τα ευρήματα των προσωπικών συνεντεύξεων σε βάθος που διενεργήθηκαν με τα στελέχη που επιλέχθηκαν από τον ερευνητή και οι απομαγνητοφωνήσεις των οποίων παρατίθενται στο παράρτημα.

Επιπλέον, αναλύθηκαν και αξιολογήθηκαν οι καταστάσεις προϋπολογισμού του νοσοκομείου σε βάθος πενταετίας, για τα έτη 2018 έως και 2022.

Αντικειμενικός στόχος του κεφαλαίου είναι η καταγραφή των αποτελεσμάτων της ποιοτικής έρευνας που διενεργήθηκε καθώς και η μελέτη των καταστάσεων προϋπολογισμού του νοσοκομείου, για την καλύτερη διεξαγωγή των συμπερασμάτων. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις από τις οποίες ο ερευνητής μπορεί να διεξάγει συμπεράσματα σχετικά με την χρήση του προϋπολογισμού από το νοσοκομείο «Η Σωτηρία».

Τέλος, το κεφάλαιο αυτό προετοιμάζει τον αναγνώστη για το επόμενο κεφάλαιο που θα παρουσιαστούν τα συμπεράσματα της παρούσας έρευνας.

Βιβλιογραφία

Νόμος. 4270/2014 «*Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ 143 Α'), όπως ισχύει.

Νόμος. 3527/2007 «*Κύρωση συμβάσεων υπέρ νομικών προσώπων εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 25/09.02.2007)

Νόμος. 3329/2005 «*Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α 81/4.4.2005)

Π.Δ. 121/2017 «*Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας*» (ΦΕΚ Α' 148/09.10.2017)

Υ4α/οικ.25212 Απόφαση Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υγείας «*Οργανισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»*»(ΦΕΚ Β 737/1.4.2013)

<https://www.apografi.gov.gr>

<https://www.moh.gov.gr/articles/ministry/organogramma/2732-organogramma-toy-ypourgeiou-ygeias> 18/9/2020

Κεφάλαιο 6: Συμπεράσματα, Περιορισμοί, Μελλοντική Έρευνα

6.1 Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα από το κύριο μέρος των συνεντεύξεων αφορούν θέματα σχετικά με την διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία».

Προϋπολογισμός νοσοκομείου «Η Σωτηρία»: εσωτερικός ή εξωτερικός σχεδιασμός;

Παρατηρείται πως το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» καταρτίζει τον προϋπολογισμό του εσωτερικά βάση οργανωμένου σχεδιασμού, με συμβουλευτική υποστήριξη από εξωτερικούς συνεργάτες.

Κατάρτιση και έγκριση προϋπολογισμού

Διαπιστώνεται πως ο προϋπολογισμός του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» καταρτίζεται από το τμήμα του λογιστηρίου, εγκρίνεται αρχικά από το Διοικητικό Συμβούλιο του νοσοκομείου και η τελική έγκριση δίνεται από τις οικονομικές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Κρίσιμα χρονικά διαστήματα:

- **διενέργειας ετήσιου προϋπολογισμού**
1^ο τρίμηνο του έτους που αφορά
- **διενέργειας ετήσιου απολογισμού**
1ο εξάμηνο του κάθε έτους, για το προηγούμενο οικονομικό έτος
- **διενέργειας αναμορφώσεων προϋπολογισμού**
έως 9κατά ανώτατο όριο μέσα στο οικονομικό έτος

Συμμόρφωση προϋπολογισμού με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» δεν έχουν ενσωματωθεί πλήρως Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα χωρίς να γνωρίζουν τα στελέχη το λόγο.

Αποκλίσεις προϋπολογισμού τα τελευταία πέντε έτη

Αποκλίσεις υπάρχουν είτε λόγω έκτακτων αναγκών, είτε λόγω έκτακτης χρηματοδότησης. Για τον λόγο αυτό διενεργούνται οι απαραίτητες αναμορφώσεις του προϋπολογισμού ώστε να ανακατανεμηθούν τα ποσά στους κωδικούς λογαριασμών, με σκοπό την καλύτερη λειτουργία του νοσοκομείου.

Υπεύθυνος κατάρτισης του προϋπολογισμού, εκπαίδευση και υποχρεώσεις

Παρατηρούμε πως υπεύθυνος για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» είναι ο πρώτος συνεντευξιαζόμενος και υπάλληλος του νοσοκομείου. Δεν έχει λάβει συγκεκριμένη εκπαίδευση, αλλά οδηγίες από τους «παλαιότερους» συναδέλφους. Αρμοδιότητές του αποτελούν η κατάρτιση, οι αναμορφώσεις, ο απολογισμός και η παρακολούθηση του προϋπολογισμού, καθώς επίσης και η συλλογή και αποστολή οικονομικών στοιχείων που ζητούνται. Στο έργο του αυτό υποστηρίζεται από τον δεύτερο συνεντευξιαζόμενο και εξωτερικό συνεργάτη του νοσοκομείου, υπάλληλο της εταιρείας «Ορθολογισμός Α.Ε.».

Χρήση προϋπολογισμού:

▪ στην διαχείριση των υπηρεσιών του νοσοκομείου

Όσον αφορά τις υπηρεσίες του νοσοκομείου δεν επηρεάζονται από την κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως μας ανέφερε ο υπάλληλος του λογιστηρίου του νοσοκομείου «Η Σωτηρία». Από την πλευρά των εξωτερικών συνεργατών γίνονται προτάσεις προς τη διοίκηση για συνέχιση, διακοπή ή εισαγωγή νέων υπηρεσιών, σε συμβουλευτικό επίπεδο.

▪ στη διαμόρφωση της τιμολογιακής

Η τιμολογιακή πολιτική είναι κοινή για όλα τα νοσοκομεία του δημοσίου τομέα και αποτελεί μέρος των κυβερνητικών αποφάσεων για την υγεία. Συνεπώς ο προϋπολογισμός δεν χρησιμοποιείται στην διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής των παρεχόμενων υπηρεσιών του νοσοκομείου.

▪ στην διαδικασία σύναψης συμβάσεων και πραγματοποίησης παραγγελιών.

Παρατηρείται πως και οι δύο συνεντευξιαζόμενοι θεωρούν τον προϋπολογισμό σαν μια κύρια πηγή πληροφόρησης, πριν συνάψουν μια νέα σύμβαση ή προχωρήσουν σε μία παραγγελία.

Στόχοι για τη χρήση του προϋπολογισμού για αυτόν ή τον επόμενο χρόνο

Οι στόχοι τίθενται από την ανώτερη διοίκηση του νοσοκομείου «Η Σωτηρία», όπου καταρτίζει και τη στοχοθεσία.

Στόχος για όσους ασχολούνται με την διαδικασία του προϋπολογισμού είναι η αύξηση των προϋπολογισθέντων εσόδων/εξόδων για να μπορέσει το νοσοκομείο να ανταπεξέλθει στις λειτουργικές του ανάγκες και στον σημαντικότερο σκοπό του, αυτόν της υγειονομικής παροχής προς τους ασθενείς.

Προγραμματισμός ενεργειών στα πλαίσια του προϋπολογισμού για το επόμενο εξάμηνο ή χρόνο

Στο νοσοκομείο «Η Σωτηρία» έχει προγραμματιστεί αναμόρφωση του προϋπολογισμού για τον επόμενο μήνα και παράλληλα προετοιμασία του προϋπολογισμού του 2024.

Μέτρηση της αποτελεσματικότητας της χρήσης του προϋπολογισμού

Σχετικά με την μέτρηση της αποτελεσματικότητας από τη χρήση του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» αυτή γίνεται μέσω της πλατφόρμας B.I. όπου κάθε μήνα καταχωρούνται τα οικονομικά στοιχεία του νοσοκομείου από την εκτέλεση του προϋπολογισμού και έπειτα ελέγχονται από το υπουργείο υγείας.

Χρήση άλλων συστημάτων ελέγχου της διοίκησης, εκτός του προϋπολογισμού

όπως εκθέσεις / συστήματα οικονομικού ελέγχου / συστήματα ελέγχου παραγωγής / συστήματα ελέγχου προσωπικού

Και οι δύο συνεντευξιζόμενοι δήλωσαν πως δεν γνωρίζουν.

Τα συμπεράσματα από το μέρος των συνεντεύξεων που αφορούν **θέματα σχετικά με τα γενικά χαρακτηριστικά του φορέα/εταιρείας** που συμμετείχε στην έρευνα παρουσιάζονται στο σημείο αυτό.

Διαπιστώθηκε ότι το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» έχει συνολική έκταση 300 στρέμματα, 2.000 εργαζόμενους και η δυναμικότητά του είναι συνολικά 760 κλίνες. Όσον αφορά τα οικονομικά του στοιχεία παρατηρείται μια μεγάλη αύξηση στα έσοδα αλλά και αντίστοιχη αύξηση των εξόδων, τα τελευταία 5 έτη. Σύμφωνα με τον ισολογισμό που συντάσσουν οι εξωτερικοί ελεγκτές, για το έτος 2022 το νοσοκομείο παρουσιάζεται κερδοφόρο κατά 3 εκατομμύρια ευρώ. Τα συσσωρευμένα κέρδη από όλους τους προηγούμενους ισολογισμούς μέχρι και το 2022 είναι γύρω στα 59.000.000 ευρώ.

Όσον αφορά την εταιρεία «Ορθολογισμός Α.Ε.» πρόκειται για μια ελληνική, κερδοφόρα εταιρεία, που συνεργάζεται τόσο με τον ιδιωτικό όσο και με τον δημόσιο τομέα αναλαμβάνοντας έργα και συνάπτοντας συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών λογιστικής υποστήριξης. Η συνεργασία με το νοσοκομείο «Η Σωτηρία» ξεκίνησε το 2009-2010 με ένα μικρό διάλειμμα το 2016-2017, έως και σήμερα. Πρόκειται για μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες που συνεργάζεται με δημόσια νοσοκομεία, κάποια από τα οποία είναι το «Αττικό», το «Αγία Σοφία», το «Αγλαΐα Κυριακού», «Η Σωτηρία», το «Γεννηματά», το

«Συγγρού» το «Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης» και πολλά περιφερειακά νοσοκομεία. Οι εργαζόμενοί της ανέρχονται σε περίπου 50 άτομα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Τα συμπεράσματα από το τρίτο και τελευταίο μέρος των συνεντεύξεων αφορούν **θέματα σχετικά με τα γενικά χαρακτηριστικά του στελέχους** που συμμετείχε στην έρευνα.

Γίνεται αντιληπτό πως και στις δύο περιπτώσεις που εξετάστηκαν, σε υψηλόβαθμες θέσεις στα τμήματα του λογιστηρίου τόσο του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» όσο και της εταιρείας «Ορθολογισμός Α.Ε.», βρίσκονται άνδρες, οι οποίοι διαθέτουν τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ηλικία τους είναι κοντινή, 35 ετών ο υπάλληλος του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» και 38 ο υπάλληλος της εταιρείας «Ορθολογισμός Α.Ε.». Το ίδιο συμβαίνει και με την εμπειρία τους καθώς ο κ. Κούρτης διαθέτει εμπειρία 5 ετών στο τμήμα του λογιστηρίου και ο κ. Δούδας διαθέτει συνολική εμπειρία στην θέση του συμβούλου λογιστικής υποστήριξης 4 έτη περίπου.

6.2 Περιορισμοί της έρευνας

Κατά την διάρκεια εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας που διενεργήθηκε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος της λογιστικής και χρηματοοικονομικής, αντιμετωπίστηκαν από τον ερευνητή κάποιες δυσκολίες και κάποιιοι περιορισμοί για την ολοκλήρωσή της. Ο πιο σημαντικός περιορισμός για τον ερευνητή ήταν ο χρόνος, εξαιτίας της καταληκτικής ημερομηνίας παράδοσης καθώς και γιατί ο ερευνητής παράλληλά με την εκπόνηση της παρούσας εργασίας εργαζόταν.

Επίσης, η γενίκευση των ευρημάτων, από την παρούσα έρευνα δεν είναι εφικτή για το σύνολο του νοσοκομειακού κλάδου, αφενός εξαιτίας της διενέργειας μελέτης περίπτωσης σε ένα συγκεκριμένο νοσοκομείο και αφετέρου διότι σκοπός της ποιοτικής έρευνας δεν είναι η γενίκευση των αποτελεσμάτων αλλά η κατανόηση σε βάθος των υπό διερεύνηση περιπτώσεων.

Επιπλέον, όσων αφορά την βιβλιογραφία σχετικά με την κατάρτιση του προϋπολογισμού σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα στο νοσοκομειακό κλάδο θα μπορούσε κανείς να την χαρακτηρίσει ιδιαίτερα περιορισμένη ως και ανύπαρκτη. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από τους Gkouma και Filos (2022) καθώς όπως αναφέρουν η Ελλάδα βρίσκεται σε πρόωρο στάδιο όσον αφορά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα και η έρευνα σχετικά με την εφαρμογή τους στην Ελλάδα φαίνεται να είναι περιορισμένη. Ειδικότερα όσον αφορά τα δημόσια ελληνικά νοσοκομεία υπάρχει εντυπωσιακά μικρός αριθμός ακαδημαϊκών προσπαθειών αφιερωμένων στον τρόπο ενσωμάτωσης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα στις καταστάσεις του προϋπολογισμού τους. Έτσι, αυτός ο παράγοντας λειτούργησε αρνητικά και περιοριστικά στην εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Τέλος, δεν γίνεται να μην αναφερθεί στους περιορισμούς της έρευνας το γεγονός ότι τα διευθυντικά στελέχη του τμήματος του λογιστηρίου των νοσοκομείων, έχουν ιδιαίτερα φορτωμένο και πιεστικό πρόγραμμα και ο χρόνος τους είναι πολύτιμος και περιορισμένος. Όπως είναι αναμενόμενο, η ανταπόκρισή τους στην παρούσα έρευνα ήταν περιορισμένη. Ο λόγος που κατόρθωσε ο ερευνητής να ολοκληρώσει αυτές τις δύο προσωπικές συνεντεύξεις σε βάθος για την μελέτη αυτού του εμβληματικού νοσοκομείου ήταν αποκλειστικά οι γνωριμίες του, στον νοσοκομειακό κλάδο.

6.3 Προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Με την ολοκλήρωση της παρούσας ερευνητικής πρότασης έχουν εντοπιστεί κάποια θέματα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αφορμή για μελλοντική έρευνα. Όσον αφορά το θεωρητικό υπόβαθρο της εργασίας υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις τόσο στην βιβλιογραφία όσο και στην δημοσίευση ερευνητικών άρθρων, σχετικά με τις τον τρόπο κατάρτισης, ελέγχου και παρακολούθησης του προϋπολογισμού των δημόσιων νοσοκομείων. Η διαπίστωση αυτή θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από το γεγονός ότι πρόκειται για ένα νέο πλαίσιο τήρησης των οικονομικών καταστάσεων των δημόσιων νοσοκομείων, αυτό της συμμόρφωσης με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τουλάχιστον για την Ελλάδα.

Μελλοντικές έρευνες θα μπορούσαν να εξετάσουν περαιτέρω την κατάρτιση και χρήση των υπόλοιπων οικονομικών καταστάσεων και αναφορών των δημόσιων δομών υγείας, στην Ελλάδα. Δηλαδή, κατά πόσο υπάρχει μια εμπειριστατωμένη οικονομική παρακολούθηση, ποιον χρονικό ορίζοντα καλύπτει, ποιοι την συντάσσουν και τί περιλαμβάνει. Επίσης, ένα άλλο κομμάτι που θα μπορούσε να εξεταστεί είναι οι αποκλίσεις που κατά καιρούς εντοπίζονται μεταξύ των προβλεπόμενων χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων και των πραγματικών.

Εκτός από έρευνες σχετικά με την κατάρτιση και τον έλεγχο του προϋπολογισμού θα μπορούσαν να γίνουν έρευνες σχετικά με την χρήση από τα δημόσια νοσοκομεία, άλλων συστημάτων ελέγχου της διοίκησης, όπως οι εκθέσεις, τα συστήματα οικονομικού ελέγχου, τα συστήματα ελέγχου παραγωγής, τα συστήματα ελέγχου προσωπικού.

Τέλος, θα μπορούσαν να γίνουν έρευνες για τα κοινά ή μη χαρακτηριστικά των διευθυντικών στελεχών, στα ίδια ή και σε διαφορετικά νοσοκομεία. Επιπλέον, ποσοτικές κυρίως ερευνητικές εργασίες θα μπορούσαν να διενεργηθούν σχετικά με τα γενικά χαρακτηριστικά των νοσοκομείων, όπως το μέγεθός τους, το προσωπικό που απασχολούν, τα έσοδά και τα έξοδά τους.

Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάστηκαν τα συμπεράσματα, που απορρέουν από τα αποτελέσματα της έρευνας, τα οποία παρατέθηκαν στο πέμπτο κεφάλαιο. Στην συνέχεια, γίνεται αναφορά στις δυσκολίες και τους περιορισμούς που αντιμετώπισε ο ερευνητής κατά την διεξαγωγή της έρευνας, με σκοπό να γίνουν κατανοητοί οι λόγοι που οδήγησαν στα δεδομένα που έχουν συλλεχθεί. Έπειτα, αναφέρθηκαν προτάσεις για πιθανή μελλοντική έρευνα, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει στοιχείο σύγκρισης με την παρούσα ή ακόμη και να συμβάλλει στην εξαγωγή περισσότερων συμπερασμάτων και μίας πιο ευρείας κατανόησης του τρόπου σύνταξης, ελέγχου και χρήσης του προϋπολογισμού από τα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία.

Το κύριο συμπέρασμα από την ανασκόπηση και αξιολόγηση της βιβλιογραφίας και των ερευνητικών άρθρων είναι πως οι περισσότεροι συγγραφείς θεωρούν την ενσωμάτωση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα μία θετική εξέλιξη για τις χρηματοοικονομικές αναφορές των δημόσιων φορέων. Επίσης, από τις συνεντεύξεις παρατηρείται ότι τα στελέχη που ασχολούνται με τον προϋπολογισμό του νοσοκομείου αφιερώνουν και επενδύουν χρόνο στην κατανόηση και εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου τήρησης των χρηματοοικονομικών αναφορών και ειδικότερα του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία».

Τέλος, από όλα τα παραπάνω προκύπτει η ανάγκη εναρμόνισης του λογιστικού πλαισίου των ελληνικών δημόσιων νοσοκομείων με τα λογιστικά πρότυπα που εισαγάγει το Π.Δ. 54/2018, ώστε οι λογιστικές πληροφορίες που θα παρέχονται να είναι κατανοητές, επίκαιρες, να μπορούν να συγκριθούν, να επαληθευτούν και να απεικονίζουν πιστά την πραγματικότητα.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Νόμος. 3527/2007 «Κύρωση συμβάσεων υπέρ νομικών προσώπων εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις»(ΦΕΚ Α΄ 25/09.02.2007)

Νόμος 3329/2005 «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 81/4.4.2005)

Νόμος 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄143/28.06.2014)

Νόμος 4337/2015«Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων».(ΦΕΚ Α΄129/16.12.2015/)

Νόμος 4701/2020 «Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α΄129/30.06.2020)

Π.Δ. 54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης» (ΦΕΚ Α΄ 103/13.06.2018)

Π.Δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ Α΄ 148/09.10.2017)

Υ4α/οικ.25212 Απόφαση Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υγείας «Οργανισμός του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»» (ΦΕΚ Β 737/1.4.2013)

Ιωσηφίδης, Θ. (2008), Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

Ξενόγλωσση

Bonollo, E. (2022), Negative effects of the adoption of accrual accounting in the public sector: a systematic literature review and future prospects, *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, Vol. 35, 6, 1-27.

Christiaens, J., Vanhee, C., Manes-Rossi, F., Aversano, N., & van Cauwenberge, P. (2015), The effect of IPSAS on reforming governmental financial reporting: an international comparison, *International Review of Administrative Sciences*, 81(1), 158-177.

Chytis, E., Georgopoulos, I., Tasios, S., Vrodou, I. (2020), Accounting reform and IPSAS adoption in Greece, *European Research Studies*, 23(4), 165-184.

Creswell, W. J. (2009), *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*, Sage Publications, US.

Creswell, W. J. (2007), *Qualitative Inquiry and Research Design*, Sage Publications, US.

Dalla, K., Petros, L., Makrygiannakis, G. (2023), The role of leadership–member exchange relationships in the implementation of the international public sector accounting standards by greek public hospitals, *EuroMed Journal of Business*, 18(1), 21-33.

Gkouma, O., and Filos, J. (2022), Assessing the impact of IPSAS on financial reporting and public management in Greece, *Spoudai: Journal of Economics and Business*, Vol. 72, 1-2, 56-79.

Hood, C. (1991), A Public Management for all Seasons?, *Public Administration*, 69, 3–19.

Kvale, S. (1996), *Interviews, an Introduction to Qualitative Research Interviewing*, Sage Publications, US

Pavlatos, O. and Kostakis, H. (2023), Moderating role of cost accounting information quality on the relationship between the COVID-19 pandemic and budgeting in public hospitals, Australian Accounting Review, Vol. 33, 1, 14-30.

Silverman, D. (2004), Qualitative Research: Theory Method and Practice, Sage Publications, US.

Διαδικτυακές Πηγές

www.apografi.gov.gr

<https://www.minfin.gr/-/url-node-7588?inheritRedirect=true>

<https://www.moh.gov.gr/articles/ministry/organogramma/2732-organogramma-toy-ypourgeioy-ygeias-18/9/2020>

<https://www.ipsasb.org/>

<https://www.ilo.org/caribbean/countries-covered/lang--en/index.htm>

Παράρτημα

E-mail αίτησης για προσωπική συνέντευξη από το νοσοκομείο «Η Σωτηρία»

Αγαπητή/έ κα/κ.,

Ονομάζομαι Χρήστου Αναστάσιος-Ορφέας και φοιτώ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, «Δημόσια Οικονομική και Πολιτική» του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Στα πλαίσια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας με θέμα: "Διερεύνηση του τρόπου σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία Μελέτη Περίπτωσης: Νοσοκομείο «Η Σωτηρία»" θα σας παρακαλούσα να διαθέσετε λίγο από το χρόνο σας για να πραγματοποιήσουμε μία προσωπική συνέντευξη με όποιο στέλεχος του νοσοκομείου κρίνεται αρμόδιο. Επιβλέπων καθηγητής της παρούσας διπλωματικής είναι ο Δρ. Στρόμπλος Νικόλαος.

Ο σκοπός της έρευνας είναι να διερευνήσουμε τον τρόπο που τα δημόσια νοσοκομεία καταρτίζουν και παρακολουθούν τον προϋπολογισμό τους.

Θα ήθελα να σας ενημερώσω εκ των προτέρων πως η συνέντευξη θα ηχογραφηθεί με σκοπό στην συνέχεια να απομαγνητοφωνηθεί και να αναλυθούν τα ευρήματά της.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας και αναμένω την απάντησή σας έως τις 31/09/2023.

Με εκτίμηση,

Χρήστου Αναστάσιος-Ορφέας

**Ερωτηματολόγιο προσωπικής συνέντευξης με στέλεχος του Νοσοκομείου «Η Σωτηρία»
με θέμα:**

«Διερεύνηση του τρόπου σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία Μελέτη Περίπτωσης: Νοσοκομείο «Η Σωτηρία»

Στοιχεία Νοσοκομείου:

Επωνυμία:

Δραστηριότητα:

Έδρα:

Νομικό καθεστώς:

Νόμιμος Εκπρόσωπος/Διοικητής:

Ερωτώμενος:

1^η Ενότητα: Ερωτήσεις που αφορούν την διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

1. Έχετε καταρτίσει προϋπολογισμό στο νοσοκομείο για το έτος 2023; Πότε καταρτίσατε τον προϋπολογισμό και από ποιον φορέα και πότε εγκρίθηκε;
2. Μπορείτε να μας εξηγήσετε πως τον χρησιμοποιείτε; Ποια είναι η κύρια χρήση του; Ποια είναι τα κρίσιμα διαστήματα που διενεργείτε τον απολογισμό, την στοχοθεσία και τις αναμορφώσεις;
3. Διαπιστώνονται αποκλίσεις στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου τα τελευταία πέντε έτη;
4. Υπάρχει εργαζόμενος ο οποίος ασχολείται με την κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού του νοσοκομείου; Έχει λάβει συγκεκριμένη εκπαίδευση; Ποιες είναι οι αρμοδιότητές του;

5. Χρησιμοποιείτε το προϋπολογισμό για τους παρακάτω σκοπούς; Ποιες ενέργειες γίνονται και από ποιόν;
- Στην διαχείριση των παρεχόμενων υπηρεσιών του νοσοκομείου (αποτύπωση στην κατάσταση προϋπολογισμού αλλαγών στις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες, ανάπτυξη νέων υπηρεσιών ή κατάργηση κάποιων υπηρεσιών).
 - Στη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής ή / και σε αλλαγές τιμών (αποτύπωση στην κατάσταση προϋπολογισμού)
6. Έχετε θέσει κάποιους στόχους στα πλαίσια του προϋπολογισμού για αυτόν ή τον επόμενο χρόνο ή άλλη χρονική περίοδο;
7. Έχει γίνει προγραμματισμός των ενεργειών που θα γίνουν μέσα στο επόμενο εξάμηνο ή χρόνο που να αποτυπώνονται ή να αφορούν την κατάσταση προϋπολογισμού;
8. Μετράτε την αποτελεσματικότητα από την χρήση του προϋπολογισμού στο νοσοκομείο; Αν ναι, πώς;
9. Εκτός από την χρήση του προϋπολογισμού χρησιμοποιείτε συστήματα ελέγχου της διοίκησης (εκθέσεις / συστήματα οικονομικού ελέγχου / συστήματα ελέγχου παραγωγής / συστήματα ελέγχου προσωπικού); Ποια είναι αυτά και πώς τα χρησιμοποιείτε; Για ποιους σκοπούς τα χρησιμοποιείτε;

2^η Ενότητα: Ερωτήσεις που αφορούν γενικά χαρακτηριστικά του νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

1. Αριθμός εξυπηρετούμενων ληπτών υπηρεσιών υγείας:
Ποιος είναι ο αριθμός των ληπτών υπηρεσιών υγείας του νοσοκομείου σας;
2. Μέγεθος Νοσοκομείου:
Ποιο είναι το μέγεθος του νοσοκομείου, σε κλίνες, σε τ.μ. και εργαζομένους;
3. Έσοδα Νοσοκομείου:
Πόσα ήταν περίπου τα ετήσια έσοδα του νοσοκομείου για τα έτη 2018 έως 2022;
4. Έξοδα Νοσοκομείου:
Σε τι ποσό ανέρχονται τα ετήσια έξοδα του νοσοκομείου για τα έτη 2018 έως 2022;
5. Κέρδη Νοσοκομείου:
Πόσα ήταν περίπου τα ετήσια κέρδη του νοσοκομείου για τα έτη 2018 έως 2022;

3^η Ενότητα: Ερωτήσεις που αφορούν γενικά χαρακτηριστικά του ερωτώμενου / στελέχους του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» που συμμετείχε στην συνέντευξη

1. Φύλλο Άντρας Γυναίκα
2. Ηλικία:
Θα θέλατε να μας πείτε την ηλικία σας;
3. Εκπαίδευση:
Τι σπουδές έχετε ολοκληρώσει;
4. Εισόδημα:
Επιθυμείτε να μας πείτε ποιος είναι ο μισθός σας;
5. Προϋπηρεσία:
Πόσα χρόνια εργάζεστε στο νοσοκομείο;
6. Επιθυμείτε να λάβετε αντίγραφο των αποτελεσμάτων την έρευνας;
 Ναι Όχι
7. Εφόσον απαντήσατε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση, παρακαλώ πείτε μας το e-mail σας:

**E-mail αίτησης για προσωπική συνέντευξη από την εταιρεία «Ορθολογισμός Α.Ε.»
εξωτερικό συνεργάτη του νοσοκομείου «Η Σωτηρία»**

Αγαπητή/έ κα/κ.,

Ονομάζομαι Χρήστου Αναστάσιος-Ορφέας και φοιτώ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, «Δημόσια Οικονομική και Πολιτική» του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Στα πλαίσια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας με θέμα: "Διερεύνηση του τρόπου σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία Μελέτη Περίπτωσης: Νοσοκομείο «Η Σωτηρία»" θα σας παρακαλούσα να διαθέσετε λίγο από το χρόνο σας για να πραγματοποιήσουμε μία προσωπική συνέντευξη με όποιο στέλεχος της εταιρείας σας κρίνεται αρμόδιο. Επιβλέπων καθηγητής της παρούσας διπλωματικής είναι ο Δρ. Στρόμπλος Νικόλαος.

Ο σκοπός της έρευνας είναι να διερευνήσουμε τον τρόπο που τα δημόσια νοσοκομεία καταρτίζουν και παρακολουθούν τον προϋπολογισμό τους.

Θα ήθελα να σας ενημερώσω εκ των προτέρων πως η συνέντευξη θα ηχογραφηθεί με σκοπό στην συνέχεια να απομαγνητοφωνηθεί και να αναλυθούν τα ευρήματά της.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας και αναμένω την απάντησή σας έως τις 31/09/2023.

Με εκτίμηση,

Χρήστου Αναστάσιος-Ορφέας

Ερωματολόγιο προσωπικής συνέντευξης με εξωτερικό συνεργάτη του Νοσοκομείου «Η Σωτηρία» με θέμα:

«Διερεύνηση του τρόπου σύνταξης και ελέγχου του προϋπολογισμού στα δημόσια νοσοκομεία Μελέτη Περίπτωσης: Νοσοκομείο «Η Σωτηρία»

1^η Ενότητα: Ερωτήσεις που αφορούν γενικά χαρακτηριστικά της εταιρείας, εξωτερικού συνεργάτη του νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

1. Μιλήστε μας για την εταιρεία στην οποία εργάζεστε, για τις υπηρεσίες που προσφέρει!
2. Πότε ξεκίνησε η συνεργασία με το νοσοκομείο «Η Σωτηρία»;
3. Μιλήστε μας για την δική σας θέση στην εταιρεία, το πεδίο ευθύνης σας, τις καθημερινές σας δραστηριότητες.
4. Πελατολόγιο:
 - α) Ποιος είναι ο αριθμός των πελατών σας;
 - β) Τι είδους επιχειρήσεις / φορείς είναι οι πελάτες σας;
5. Μέγεθος Εταιρείας:
 - α) Ποιο είναι το μέγεθος των γραφείων σας σε τ.μ./εγκαταστάσεις, και εργαζομένους;
 - β) Ποιες γεωγραφικές περιοχές εξυπηρετείτε;
6. Έσοδα/Κέρδη Επιχείρησης:

Πρόκειται για μια κερδοφόρα εταιρεία;

2^η Ενότητα: Ερωτήσεις που αφορούν την διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του προϋπολογισμού του νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

1. Μπορείτε να μας πείτε εάν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα έχουν εφαρμογή στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου; Και από ποιο έτος;
2. Ο προϋπολογισμός του νοσοκομείου για το έτος 2023 έχει ελεγχθεί από εσάς πριν κατατεθεί στην 1η ΥΠΕ και στο Υπουργείο Υγείας;
3. Με ποιο τμήμα του νοσοκομείου αλληλεπιδράτε/συνεργάζεστε για αυτό;
4. Μπορείτε να μας εξηγήσετε πως χρησιμοποιείτε τον προϋπολογισμό; Ποια είναι η κύρια χρήση του;
 - Διενεργείτε εσείς τον απολογισμό ή συμμετέχετε με κάποιο τρόπο στη διαδικασία;
 - Διενεργείτε εσείς την στοχοθεσία ή συμμετέχετε με κάποιο τρόπο στη διαδικασία;
 - Διενεργείτε εσείς τις αναμορφώσεις ή συμμετέχετε με κάποιο τρόπο στη διαδικασία;
5. Διαπιστώνονται αποκλίσεις στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου τα τελευταία πέντε έτη;
6. Υπάρχει εργαζόμενος ο οποίος ασχολείται με την κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού του νοσοκομείου; Έχει λάβει συγκεκριμένη εκπαίδευση; Ποιες είναι οι αρμοδιότητές του;
7. Χρησιμοποιείται ο προϋπολογισμός για την διαχείριση των παρεχόμενων υπηρεσιών του νοσοκομείου;
8. Χρησιμοποιείται ο προϋπολογισμός για την διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής των υπηρεσιών του νοσοκομείου;

9. Χρησιμοποιείται/λαμβάνεται υπόψη ο προϋπολογισμός (ως προς το ύψος των εξόδων) κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων και πραγματοποίησης παραγγελιών; Ποιες οδηγίες δίνετε;
10. Έχουν τεθεί κάποιοι στόχοι στα πλαίσια του προϋπολογισμού για αυτόν ή τον επόμενο χρόνο ή άλλη χρονική περίοδο;
11. Έχει γίνει προγραμματισμός των ενεργειών που θα γίνουν μέσα στο επόμενο εξάμηνο ή χρόνο που να αποτυπώνονται ή να αφορούν την κατάσταση προϋπολογισμού;
12. Μετριέται η αποτελεσματικότητα από την χρήση του προϋπολογισμού στο νοσοκομείο;
Αν ναι, πώς;
13. Εκτός από την χρήση του προϋπολογισμού χρησιμοποιούνται συστήματα ελέγχου της διοίκησης, όπως εκθέσεις / συστήματα οικονομικού ελέγχου / συστήματα ελέγχου παραγωγής / συστήματα ελέγχου προσωπικού;

3^η Ενότητα: Ερωτήσεις που αφορούν γενικά χαρακτηριστικά του ερωτώμενου / εξωτερικού συνεργάτη του νοσοκομείου «Η Σωτηρία» που συμμετείχε στην συνέντευξη

1. Φύλλο Άντρας Γυναίκα
2. Ηλικία:
Θα θέλατε να μας πείτε την ηλικία σας;
3. Εκπαίδευση:
Τι σπουδές έχετε ολοκληρώσει;
4. Εισόδημα:
Επιθυμείτε να μας πείτε ποιος είναι ο μικτός σας μισθός;
5. Προϋπηρεσία:
Πόσα χρόνια εργάζεστε σε αυτή την εταιρεία, σε αυτή τη θέση;
6. Επιθυμείτε να λάβετε αντίγραφο των αποτελεσμάτων την έρευνας;
 Ναι Όχι
7. Εφόσον απαντήσατε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση, παρακαλώ πείτε μας το e-mail σας:

Απομαγνητοφώνηση Συνέντευξης με τον υπάλληλο του λογιστηρίου του Νοσοκομείου «Η Σωτηρία» κ. Βασίλειο Κούρτη

Ακολουθεί η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 24/10/2023 και ώρα 15:00 μ.μ., στην Αθήνα, στο γενικό νοσοκομείο νοσημάτων θώρακος «Η ΣΩΤΗΡΙΑ». Στην συνέντευξη συμμετέχουν ο ερευνητής και μεταπτυχιακός φοιτητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής Αναστάσιος-Ορφέας Χρήστου και ο υπεύθυνος της κατάρτισης του προϋπολογισμού του Νοσοκομείου, Βασίλειος Κούρτης. Για την ηχητική καταγραφή της συνέντευξης χρησιμοποιήθηκε το smartphone Xiaomi Note 8 Pro (voice recorder application). Η ηχογράφηση έγινε σε υψηλή ποιότητα (MP3 Audio, 269kbps ~ 33,9MB). Επίσης, χρησιμοποιήθηκε ο οδηγός της συνέντευξης, με το ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο, εκτυπωμένος σε δύο αντίγραφα ένα για τον ερευνητή και ένα για τον ερωτώμενο με στόχο να μην «παρασυρθούν» από την συζήτηση. Ο εκτυπωμένος οδηγός του ερευνητή λειτούργησε και σαν σημειωματάριο κατά την διάρκεια της συνέντευξης.

Στον παρακάτω διάλογο εμφανίζονται τα σύμβολα «Ε» όταν τον λόγο έχει ο ερευνητής και «Κ» όταν τον λόγο έχει ο κύριος Βασίλειος Κούρτης.

Ε: Λοιπόν, σήμερα στις 24 Οκτωβρίου και ώρα 15:00, βρίσκομαι στην Αθήνα στη Λεωφόρο Μεσογείων 152, στο Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος, η Σωτηρία.

Ονομάζομαι Χρήστου Αναστάσιος Ορφέας και φοιτώ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών Δημόσια Οικονομική και Πολιτική του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Μαζί μου βρίσκεται ο κύριος Κούρτης Βασίλειος. Κύριε Κούρτη καλησπέρα σας, χαίρομαι πάρα πολύ που σας βλέπω και θα μιλήσουμε για το Σωτηρία. Όπως ξέρετε από το email που σας έστειλα, στα πλαίσια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας, θα ήθελα να συζητήσουμε για την διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του προϋπολογισμού από την υπηρεσία σας.

Πριν ξεκινήσουμε θα ήθελα να σας ενημερώσω για κάποια διαδικαστικά θέματα.

Γνωρίζω ότι δεχτήκατε να συμμετέχετε στην παρούσα έρευνα αλλά θα ήθελα να βεβαιωθώ πως ισχύει ακόμα αυτό. Ισχύει;

Κ: Ναι ναι, ισχύει.

Ε: Επίσης θα ήθελα να σας ενημερώσω πως η συνέντευξη θα ηχογραφηθεί με σκοπό στη συνέχεια να απομαγνητοφωνηθεί και να αναλυθεί.

Αποδέχεστε την ηχογράφηση;

K: Ναι το αποδέχομαι.

E: Ευχαριστώ πολύ.

Ακόμη είναι σημαντικό να ξέρετε πως ανά πάσα στιγμή μπορούμε να σταματήσουμε τη συνέντευξη αν το επιθυμείτε ή να την διακόψουμε αν χρειάζεστε διάλειμμα.

K: Οκ.

E: Σε περίπτωση που ρωτήσω κάτι και δε θέλετε για κάποιο λόγο να απαντήσετε μπορείτε να πείτε δεν θέλω να συζητήσω αυτό το θέμα και πάμε στην επόμενη ερώτηση.

K: Ωραία.

E: Ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτή η συνέντευξη είναι καθαρά ερευνητικός και εκπαιδευτικός και θα χρησιμοποιηθεί μόνο για αυτούς τους σκοπούς.

Συμφωνείτε με αυτό;

K: Ναι συμφωνώ.

E: Ωραία.

Έχετε κάποια ερώτηση πριν ξεκινήσουμε;

K: Όχι όχι.

E: Ευχαριστώ πολύ.

Λοιπόν για να δούμε τώρα σχετικά με την διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του προϋπολογισμού. Έχετε καταρτίσει προϋπολογισμό για το έτος 2023;

K: Ναι, έχω καταρτίσει.

E: Πότε καταρτίσατε τον προϋπολογισμό αυτόν;

K: Ο προϋπολογισμός συντάχτηκε μέσα στο 1ο τρίμηνο του 2023, πήρε έγκριση από το διοικητικό συμβούλιο στις 7/3/2023 και εγκρίθηκε από το υπουργείο υγείας, από τις οικονομικές υπηρεσίες 16/3 του 2023.

E: Πάρα πολύ ωραία ευχαριστώ.

Μπορείτε να μας εξηγήσετε πως τον χρησιμοποιείτε; Ποια είναι η κύρια χρήση του; Για ποιο διάστημα διενεργείτε τον απολογισμό, τη στοχοθεσία, τις αναμορφώσεις του προϋπολογισμού;

K: Ωραία, η χρήση του προϋπολογισμού απ' ότι γνωρίζω ισχύει μόνο στους δημόσιους φορείς, στον ιδιωτικό τομέα δεν ισχύει αυτό.

Αυτό γίνεται σύμφωνα με τα όρια ουσιαστικά, ο προϋπολογισμός για κάθε δημόσια υπηρεσία, θέτει τα όρια, το που μπορεί να χρησιμοποιήσει σε μία οικονομική χρήση ένα νοσοκομείο, δηλαδή για το έτος καθαρά τους έτους 2023, τα όρια αυτά τα 'φερε το υπουργείο υγείας

οικονομικής υπηρεσίας μαζί με το γενικό λογιστήριο του κράτους, μας δίνουν έναν προϋπολογισμό το τι ουσιαστικά θα προϋπολογίσουμε ότι θα πάρουμε σαν νέστα και μέχρι που μπορούμε να αγοράσουμε ουσιαστικά δηλαδή τα έξοδά μας. Πάντα με αυτό ελεγχόμαστε σα δημόσιος φορέας. Οι αναμορφώσεις γίνονται, όπως είπαμε πριν ο αρχικός προϋπολογισμός γίνεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του έτους κάθε έτους, οι αναμορφώσεις γίνονται μέχρι 9 ανώτατο όριο μέσα στο έτος και γίνονται μόνο όταν αλλάξουν κάποια δεδομένα ή αν μας δώσουν περισσότερες πιστώσεις, δηλαδή περισσότερες αγορές και σύμφωνα με τις ανάγκες του τμήματος ή αν μπούμε σε κάποιο πρόγραμμα ΕΣΠΑ μπαίνουμε σε μια διαδικασία να κάνουμε αναμόρφωση του προϋπολογισμού και πάντα παίρνουμε έγκριση από το ΔΣ και το υπουργείο υγείας. Κατόπιν, μετά αφού τελειώσουν όλα αυτά ελέγχονται και από το υπουργείο δικαιοσύνης. Αυτό είναι το πρώτο.

Απολογισμός είναι το άλλο κομμάτι, για κάθε έτος πρέπει να το έχουμε στείλει στο υπουργείο υγείας μέχρι το πρώτο δμηνο του επόμενου έτους. Δηλαδή για το έτος 2023 θα πρέπει να το έχουμε στείλει μέχρι τον 6ο, τέλος 6ου του 2023, του επόμενου έτους για να μπορέσουμε μετά να το στείλουμε στο υπουργείο δικαιοσύνης και να πάρουμε ουσιαστικά την τελική έγκριση ότι όλα γίνανε καλά για μία οικονομική χρήση. Ελεγχόμαστε και από εκεί στο τέλος. Αυτό.

Η στοχοθεσία είναι κάτι το οποίο ουσιαστικά δεν την κάνει το τμήμα του προϋπολογισμού, ουσιαστικά το αναθέτει η κυβέρνηση σε κάθε διοίκηση κάθε νοσοκομείου. Είναι θέμα του διοικητή, γι' αυτό το λόγο περνάει και μία συνέντευξη και ουσιαστικά δηλώνει στο νοσοκομείο τι έχει σκοπό να κάνει αν θα πρέπει να φτιάξει περισσότερες κλίνες, αν πρέπει να φτιάξει καινούρια κτίρια, καινούριες κτιριακές εγκαταστάσεις, αν θα πρέπει να ανοίξει κάποιο τμήμα καινούριο αυτό είναι καθαρά θέμα της διοίκησης, η διοίκηση το μνημονεύει σ' εμάς στους υπόλοιπους στον οικονομικό διευθυντή και διοικητικό διευθυντή και ταυτόχρονα ανάλογα με το τι έχει σκοπό να κάνει, εμείς μπαίνουμε στις απαραίτητες διορθώσεις και προορισμό ουσιαστικά.

Ε: Ευχαριστώ πολύ, ήταν πολλές οι πληροφορίες που μου δώσατε σε αυτό και να ρωτήσω αν διαπιστώνονται αποκλίσεις στον προϋπολογισμό τα τελευταία 5 έτη στο νοσοκομείο;

Κ: Απόκλιση στον προϋπολογισμό εννοείται τι ακριβώς, δηλαδή εμείς βάζουμε...

Ε: Κάποιο στόχο που υπολογίζετε ότι...

Κ: Πάντα ο στόχος είναι ουσιαστικά ότι όσα λεφτά μας δώσει το υπουργείο υγείας, περίπου 150.000.000 το χρόνο για το νοσοκομείο Σωτηρία, θα πρέπει οι αγορές μας να φτάσει στο απόλυτο, δηλαδή οι αγορές μας να φτάσουν κοντά στο 100%.

Πάντα υπάρχει μία απόκλιση λόγω των διαδικασιών και λόγω των ατόμων που δουλεύουν στο νοσοκομείο και των διαδικασιών και της γραφειοκρατίας.

Ας πούμε για πέρσι το 2022 το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού ήταν 98,42%, ήτανε πάρα πολύ κοντά στο 100%. Βέβαια όσο πιο κοντά στο απόλυτο, τόσο καλύτερα. Έτσι ελεγχόμαστε και έτσι διεκδικούμε περισσότερες πιστώσεις, άρα περισσότερες αγορές, άρα το νοσοκομείο δουλεύει καλύτερα.

E: Μάλιστα, πολύ ωραία, ευχαριστώ.

Να ρωτήσω αν υπάρχει εργαζόμενος ο οποίος ασχολείται με την κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού;

K: Ναι εγώ είμαι αυτός ο εργαζόμενος που ουσιαστικά παρακολουθεί.

E: Έχετε λάβει κάποια εκπαίδευση;

K: Ε όχι συγκεκριμένη εκπαίδευση, να περάσω κάποιο σχολείο. Ουσιαστικά εμπειρικά και από κάποιον πιο παλιό συνάδελφο ο οποίος μου έδειξε τα πρώτα βήματα για να μπορέσω και τα υπόλοιπα να τα ανακαλύψω εν καιρό μόνος μου, ουσιαστικά.

E: Ωραία. Να ρωτήσω για τις αρμοδιότητες σας, να μου πείτε;

K: Ε, κατά κύριο λόγο είναι η σύνταξη και παρακολούθηση και αναμόρφωση του προϋπολογισμού για κάθε έτος το οποίο ουσιαστικά απαιτεί να συγκεντρώνουμε στοιχεία από διάφορα τμήματα του νοσοκομείου και έτσι ουσιαστικά να μπορέσω να τα φτιάχνω έτσι ώστε να καλύψω όλες τις ανάγκες του νοσοκομείου στις αγορές και στις ανάγκες τους, στη μισθοδοσία και σε οτιδήποτε άλλο χρειάζεται. Αυτό είναι η γενική εικόνα. Δεν πρέπει ποτέ να προσπεράσω τα όρια που μου δίνουν από το υπουργείο. Άρα, ουσιαστικά λειτουργώ και σαν έλεγχος μέσα στο νοσοκομείο. Σαν εσωτερικός έλεγχος να μην ξεφύγουμε από τις διαδικασίες και από αυτά που μας έχουνε δώσει. Ταυτόχρονα ασχολούμαι και με τον απολογισμό. Ταυτόχρονα που φτιάχνω τον προϋπολογισμό φτιάχνω και τον απολογισμό τον οποίο τον συντάσσω και τον στέλνω μέχρι το πρώτο δμηνο του '23 όπως είπαμε και ταυτόχρονα δίνω στο υπουργείο οικονομικών ή στο υπουργείο υγείας στο οικονομικό τους τμήμα ή στην περιφέρεια στο οικονομικό τους τμήμα διάφορα στοιχεία που μας ζητάνε, οικονομικής φύσεως πάντα, ό,τι έχουνε σχέση πάντα με τον προϋπολογισμό και διάφορα στοιχεία που τα χρειάζονται αυτοί για να ξέρουνε πως θα μας δώσουνε, πως θα ζητήσουνε και διεκδικήσουνε περισσότερα χρήματα ουσιαστικά στο μέλλον ή μέσα στη χρονιά.

E: Μάλιστα. Να ρωτήσω κιόλας αν χρησιμοποιείτε τον προϋπολογισμό για τη διαχείριση των παρεχόμενων υπηρεσιών του νοσοκομείου. Για παράδειγμα, αν ανάλογα με το ύψος των

εσόδων που παρουσιάζονται στην κατάσταση προϋπολογισμού διενεργείτε αλλαγές στις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες ως προς το κόστος τους για παράδειγμα ή ανάπτυξη νέων υπηρεσιών ή κατάργηση κάποιων υπηρεσιών; Γίνονται κάποιες ενέργειες γι' αυτό;

Κ: Όχι όχι, εμείς δεν τον χρησιμοποιούμε τον προϋπολογισμό, δεν έχει αυτή την λειτουργία μέσα στο νοσοκομείο. Ουσιαστικά δεν κοιτάζουμε ανάλογα με τα έσοδα να προσαρμόσουμε την τιμολογιακή πολιτική, αυτό είναι κάτι καθαρά κυβερνητικό οπότε όλα γίνονται με βάση το γνώμονα που θα μας δώσει η κάθε κυβέρνηση, το τι θα κάνουμε και ισχύει για όλα τα νοσοκομεία του δημοσίου τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα θα μπορούσε να ισχύσει αυτό αλλά χρησιμοποιούν άλλα εργαλεία, όχι τον προϋπολογισμό, ουσιαστικά.

Ε: Μάλιστα.

Κ: Οπότε δεν γίνεται κάποια ενέργεια από κάποιον συγκεκριμένο, εμείς κάνουμε ό,τι μας πει το υπουργείο σύμφωνα με αποφάσεις, ΦΕΚ, επίσημα πράγματα, κάτι που ισχύει όμως για όλα τα νοσοκομεία, όχι καθαρά για μας.

Ε: Κατάλαβα.

Κ: Μπορεί όμως να ανοίξει κάποια στιγμή κάποιο άλλο τμήμα σύμφωνα με κάποιες ενέργειες αλλά και πάλι όμως δεν θα χρησιμοποιήσουμε σαν εργαλείο τον προϋπολογισμό, αυτό είναι σύμφωνα με άλλες δομές που ουσιαστικά δεν ελέγχουμε εμείς.

Ε: Ωραία, πολύ ωραία. Να ρωτήσω όμως αν συμβουλευέστε τον προϋπολογισμό για διαδικασία σύναψης συμβάσεων και πραγματοποίησης παραγγελιών.

Κ: Ναι, ναι εκεί ουσιαστικά με την παρακολούθηση του προϋπολογισμού κοιτάζουμε πάντα τις αντίστοιχες δαπάνες που έχουμε χρησιμοποιήσει και στο παρελθόν. Πάνω κάτω πιο πολύ συμβουλευόμαστε τον προϋπολογισμό για να δούμε αν ξεφεύγουμε ή κατά πόσο έχουμε μια μεγαλύτερη αύξηση ή αν κάτι πάει στραβά και πρέπει να το διερευνήσουμε περαιτέρω, για ένα αυξημένο κόστος το οποίο δεν προϋπήρχε. Ε, ναι τον συμβουλευόμαστε, αλλά ως εκεί. Ή αν έχουμε τις πιστώσεις, βέβαια εννοείται μέσα από τον προϋπολογισμό, για να μπορέσουμε να συνάψουμε μια νέα σύμβαση. Πρέπει να έχουμε και τις απαραίτητες πιστώσεις και να το εγγράψουμε στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου για να ολοκληρωθεί η διαδικασία για τη σύναψη μιας σύμβασης.

Ε: Ωραία, να ρωτήσω αν έχετε θέσει κάποιους στόχους στα πλαίσια του προϋπολογισμού για αυτό ή τον επόμενο χρόνο ή για κάποια χρονική περίοδο...

Κ: Όχι, όπως σας είπα δεν υπάρχει κάποιος στόχος. Ο στόχος δίνεται πάντα από τη διοίκηση, από την εκάστοτε διοίκηση, η οποία αλλάζει περίπου κάθε τρία χρόνια και ο διοικητής και ο

αναπληρωτής, αυτοί ουσιαστικά θέτουν τους στόχους. Και τώρα και μετά τον κόβιντ ουσιαστικά δεν υπήρξε κάποια στοχοθεσία γιατί είναι πολύ μικρό το μπάτζετ που μας δίνουν από το υπουργείο οπότε δεν περισσεύουνε πάρα πολλές πιστώσεις, ώστε να μπορέσουμε να κάνουμε και κάποιο πλάνο, επειδή το κόστος εκτοξεύτηκε στα ύψη, γενικά σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Οπότε ουσιαστικά πάμε πολύ ομαλά, ίσα ίσα να καλύπτουμε τις λειτουργικές μας δαπάνες χωρίς να επεκταθούμε περισσότερο. Επειδή ανέβηκε πάρα πολύ το κόστος τα προηγούμενα χρόνια με τον κόβιντ.

E: Μάλιστα, έχετε κάνει κάποιες ενέργειες για το επόμενο εξάμηνο ή κάποιο χρονικό διάστημα που να αφορούν την κατάσταση του προϋπολογισμού;

K: Ναι, ουσιαστικά όπως είπαμε με τις αναμορφώσεις αλλάζουμε κάθε φορά στοιχεία. Όταν έρχονται στοιχεία τα περισσότερα πρέπει να μουν μέσα στον προϋπολογισμό. Οπότε έχω στείλει ήδη μια τροποποίηση και ήδη έχω και άλλα στοιχεία τα οποία θα μουν στην επόμενη τροποποίηση, η οποία θα γίνει περίπου σε ένα μήνα. Οπότε ανάλογα με τα στοιχεία που έχω στα χέρια μου ετοιμάζω ξανά την τροποποίηση για να την δώσω ξανά σε όλους. Τι ουσιαστικά θα γίνει στο νοσοκομείο, τι λεφτά θα πάρουμε, τι λεφτά θα πληρώσουμε και γι' αυτό θα γίνει και η τροποποίηση του προϋπολογισμού.

E: Ωραία, ωραία, πολύ ωραία. Να ρωτήσω αν μετράτε την αποτελεσματικότητα από τη χρήση του προϋπολογισμού με κάποιο τρόπο; Πώς γίνεται αυτό;

K: Η αποτελεσματικότητα είναι ουσιαστικά όπως είπαμε και πιο πριν σχετική με τα έσοδα και τα έξοδα που μας δίνουν τις πιστώσεις. Η αποτελεσματικότητα είναι να δούμε πόσο κοντά θα πέσουμε στα έσοδα τα οποία έχουμε δηλώσει ότι θα πάρουμε από κάθε φορέα. Ας πούμε από τον ΕΟΠΠΥ αν δηλώσω ότι θα πάρω 200 εκατομμύρια αν πέσω κοντά σε αυτό το ποσό θα είναι η αποτελεσματικότητα και το ποσοστό εκτέλεσης όπως είπαμε και πιο πριν. Και τα έξοδα πάλι αντίστοιχα με το μοίρασμα που κάνουμε ουσιαστικά για όλες τις δαπάνες του νοσοκομείου, αν καταφέρουμε και αγοράσουμε τα πάντα, ουσιαστικά δηλαδή να τιμολογηθούν τα πάντα στις αγορές, θα είναι η αποτελεσματικότητα στο 100%. Πρέπει να φτάσουμε ακριβώς στο ποσό, στο όριο που μας έχει δηλώσει το υπουργείο. Αν πούμε ότι μας δίνει 60 εκατομμύρια για μισθοδοσίες και διάφορα υλικά, εμείς θα πρέπει ουσιαστικά αυτά να τα καταχωρήσουμε μέσα στο σύστημά μας ως 60 εκατομμύρια, ακριβώς. Όσο πιο κοντά εκεί, στο απόλυτο, έχουμε την αποτελεσματικότητα αυτή. Η οποία φαίνεται και μέσα από το B.I., το οποίο είναι μια πλατφόρμα που δίνουμε κάθε μήνα τα οικονομικά μας στοιχεία και από κει και πέρα

ελεγχόμαστε από το υπουργείο υγείας, κατά πόσο εμείς ουσιαστικά έχουμε φτιάξει ένα σωστό προϋπολογισμό και κατά πόσο κυλάει ομαλά η λειτουργία του νοσοκομείου.

E: Ωραία! Να ρωτήσω αν εκτός από τη χρήση του προϋπολογισμού έχετε κάποια συστήματα ελέγχου της διοίκησης, όπως κάποιες εκθέσεις, κάποια συστήματα οικονομικού ελέγχου, έλεγχο παραγωγής, έλεγχο του προσωπικού...

K: Όχι, όχι τίποτα από αυτά δεν έχουμε. Το μόνο που έχουμε είναι μια έκθεση για τον προϋπολογισμό, που είναι απαραίτητη για να μπορέσουμε να τη στείλουμε στο υπουργείο και να εγκριθεί. Σ' αυτήν δηλώνουμε τι αλλάζει σε σχέση με την αρχική του μορφή. Τίποτα άλλο από κάποιο άλλο σύστημα ελέγχου για αυτό το σκοπό.

E: Ωραία! Ευχαριστώ! Να σας κάνω τώρα κάποιες ερωτήσεις που αφορούν γενικά χαρακτηριστικά του νοσοκομείου Σωτηρία. Αν γνωρίζετε τον αριθμό εξυπηρετούμενων ληπτών υπηρεσιών υγείας στο νοσοκομείο.

K: Όχι, αυτό δεν μπορώ να το γνωρίζω, γιατί με αυτό ουσιαστικά το κομμάτι ασχολείται το τμήμα εξωτερικών ασθενών. Από εκεί πέρα συλλέγουμε διάφορα στοιχεία με τις κλίνες και πόσο οι ασθενείς ουσιαστικά μπαίνουν μέσα και κάνουν ουσιαστικά και την υποβολή στον ΕΟΠΠΥ για να πάρουμε τα λεφτά που θέλουμε και είναι τα έσοδά μας. Οπότε είναι ένα κομμάτι εξειδικευμένο που γίνεται από τη νοσηλευτική διεύθυνση ουσιαστικά και όχι από το τμήμα του προϋπολογισμού. Άρα δεν το γνωρίζω αυτό.

E: Ωραία! Ευχαριστώ! Να ρωτήσω αν ξέρετε τη δυναμικότητα του νοσοκομείου σε κλίνες.

K: Νομίζω είναι γύρω στις 760 κλίνες. Ήταν 710 πριν από τον κορονοϊό συν τις 50 της πολυδύναμης ΜΕΘ πήγανε άλλες 50, οπότε 760. Υπάρχει πιθανότητα να είναι άλλες 10 οπότε φτάνουμε τις 770. Αλλά δεν είμαι σίγουρος γι' αυτό.

E: Ωραία! Ευχαριστώ! Το μέγεθος του νοσοκομείου που είναι πολύ μεγάλο σε τετραγωνικά...

K: Σε τετραγωνικά όλο το νοσοκομείο, όλος ο χώρος συμπεριλαμβανομένου και του δάσους που υπάρχει είναι γύρω στα 280 με 300 στρέμματα.

E: Είναι μεγάλο...

K: Είναι μεγάλο. Περίπου ο καθαρός χώρος που είναι μέσα τα κτίρια, τα πολλά κτίρια που έχει το νοσοκομείο Σωτηρία, είναι γύρω στα 25 στρέμματα. Οπότε υπάρχει μεγάλος χώρος και μεγάλες μετακινήσεις μέσα στο νοσοκομείο, στα διάφορα κτίρια. Οπότε υπάρχει και μια δυσκολία σ' αυτό.

E: Κατάλαβα. Και μήπως γνωρίζετε και τη δύναμη σε εργαζομένους;

K: Νομίζω είμαστε γύρω στους 2000 εργαζομένους αυτή η στιγμή που μιλάμε.

E: Ωραία! Τώρα όσον αφορά τα έσοδα του νοσοκομείου. Τι έσοδα υπήρχαν μεταξύ 2018 με 2022;

K: Τα έσοδα κυμαίνονται. Έχουν αυξηθεί κατά πολύ από το 2018 μέχρι το 2022 όπως και τα έξοδα αντίστοιχα λόγω του κορονοϊού. Ξεκίνησαν ανά έτος το 2018 με γύρω στα 45 εκατομμύρια ευρώ έσοδα και αντίστοιχα έξοδα γύρω στα 45 εκατομμύρια ευρώ και τώρα πλέον το 2022 έχουν φτάσει τα έσοδα στα 76 εκατομμύρια και 500.000 ευρώ με τα έξοδα αντίστοιχα γύρω στα 73.300.000 ευρώ. Οπότε έχουμε μια μεγάλη αύξηση ουσιαστικά.

E: Μάλιστα. Οπότε για τα έτη αυτά ο προϋπολογισμός ήταν κερδοφόρος, ελλειμματικός, ισοσκελισμένος;

K: Κοιτάξτε να δείτε, σαν δημόσιος φορέας εμείς δεν ασχολούμαστε πολύ κατά πόσο είναι κερδοφόρο ένα δημόσιο νοσοκομείο, αλλά σύμφωνα με τον ισολογισμό που συντάσσουν οι εξωτερικοί ελεγκτές και συνάδελφοι, για το έτος 2022 που κλείσαμε ισολογισμό είμαστε κερδοφόροι κατά 3 εκατομμύρια ευρώ, πράγμα που ουσιαστικά βέβαια είναι κάπως καθαρά τυπικό. Τα συσσωρευμένα κέρδη από όλους τους προηγούμενους ισολογισμούς μέχρι και το 2022 είναι γύρω στα 59.000.000 ευρώ.

E: Μάλιστα. Κερδοφόρο.

K: Ουσιαστικά είναι κερδοφόρο, αλλά ουσιαστικά εμείς δεν ελεγχόμαστε επ' αυτού γιατί τα έσοδα ξέρουμε ότι είναι σχεδόν πάντα ίσα με τα έξοδα, οπότε πάνω κάτω είναι ισοσκελισμένος. Σε βάθος χρόνου τα κέρδη του νοσοκομείου για το 2022 με τις προηγούμενες χρήσεις ήταν γύρω στα 59.000.000 ευρώ. Σύμφωνα με τον ισολογισμό που έχουμε ανεβάσει.

E: Ωραία. Τώρα τέλος να σας κάνω κάποιες ερωτήσεις που αφορούν τα δικά σας χαρακτηριστικά. Θα θέλατε να μας πείτε την ηλικία σας;

K: Ναι είμαι 35 χρονών

E: Τις σπουδές που έχετε ολοκληρώσει;

K: Έχω τελειώσει λογιστικά και χρηματοοικονομικά στο ΑΤΕΙ Χαλκίδας το 2012.

E: Πολύ ωραία! Επιθυμείτε να μας πείτε ποιος είναι ο μισθός που λαμβάνετε στο νοσοκομείο;

K: Ο μισθός μου είναι περίπου στα 1200 ευρώ.

E: Ωραία! Ευχαριστώ! Και να ρωτήσω πόσα χρόνια εργάζεστε σε αυτή τη θέση στο νοσοκομείο;

K: Σ' αυτή τη θέση κλείνω τα 5 χρόνια.

E: 5 χρόνια, πολύ ωραία. Επιθυμείτε να λάβετε αντίγραφο των αποτελεσμάτων της έρευνας;

Κ: Ναι, βεβαίως! Γιατί όχι;

Ε: Ωραία! Οπότε μπορείτε να μου αφήσετε και το email σας για να σας δώσω στο τέλος τα αποτελέσματα. Σας ευχαριστώ πολύ που μοιραστήκατε αυτές τις πληροφορίες. Αυτά ήθελα να ρωτήσω. Έχετε κάτι άλλο να προσθέσετε, να ρωτήσετε;

Κ: Όχι, όχι μια χαρά! Ευχαριστώ πολύ κι εγώ για το χρόνο σας.

Ε: Ευχαριστώ πάρα πολύ!

Κ: Να είστε καλά!

Απομαγνητοφώνηση Συνέντευξης με τον Εξωτερικό Συνεργάτη του Νοσοκομείου «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» κ. Θωμά Δούδα

Ακολουθεί η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 26/10/2023 και ώρα 17:00 μ.μ., στην Αθήνα, στο γενικό νοσοκομείο νοσημάτων θώρακος «Η ΣΩΤΗΡΙΑ». Στην συνέντευξη συμμετέχουν ο ερευνητής και μεταπτυχιακός φοιτητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής Αναστάσιος-Ορφέας Χρήστου και ο σύμβουλος λογιστικής υποστήριξης, Θωμάς Δούδας. Για την ηχητική καταγραφή της συνέντευξης χρησιμοποιήθηκε το smartphone Xiaomi Note 8 Pro (voice recorder application). Η ηχογράφηση έγινε σε υψηλή ποιότητα (MP3 Audio, 269kbps ~ 33,4MB). Επίσης, χρησιμοποιήθηκε ο οδηγός της συνέντευξης, με το ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο, εκτυπωμένος σε δύο αντίγραφα ένα για τον ερευνητή και ένα για τον ερωτώμενο με στόχο να μην «παρασυρθούν» από την συζήτηση. Ο εκτυπωμένος οδηγός του ερευνητή λειτούργησε και σαν σημειωματάριο κατά την διάρκεια της συνέντευξης.

Στον παρακάτω διάλογο εμφανίζονται τα σύμβολα «Ε» όταν τον λόγο έχει ο ερευνητής και «Δ» όταν τον λόγο έχει ο κύριος Θωμάς Δούδας.

Ε: Σήμερα, Πέμπτη 26 Οκτωβρίου και ώρα 17:00 το απόγευμα βρίσκομαι στην Αθήνα, στην λεωφόρο Μεσογείων 152, στο Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος «Η Σωτηρία».

Ονομάζομαι Χρήστου Αναστάσιος-Ορφέας και φοιτώ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών «Δημόσια Οικονομική και Πολιτική» του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Μαζί μου βρίσκεται ο κύριος Θωμάς Δούδας

Κύριε Δούδα καλησπέρα σας!

Δ: Καλησπέρα

Ε: Χαίρομαι πάρα πολύ που σας βλέπω και θα μιλήσουμε για το Σωτηρία.

Όπως ξέρετε από το email που σας έστειλα στα πλαίσια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας θα ήθελα να συζητήσουμε για την διαδικασία κατάρτισης και ελέγχου του προϋπολογισμού από την υπηρεσία σας.

Πριν ξεκινήσουμε θα ήθελα να σας ενημερώσω για κάποια διαδικαστικά θέματα.

Γνωρίζω ότι δεχθήκατε να συμμετέχετε στην παρούσα έρευνα αλλά θα ήθελα να βεβαιωθώ πως ισχύει ακόμη αυτό. Ισχύει;

Δ: Ισχύει

Ε: Επίσης θα ήθελα να σας ενημερώσω πως η συνέντευξη θα ηχογραφηθεί με σκοπό στην συνέχεια να απομαγνητοφωνηθεί και να αναλυθεί. Αποδέχεστε την ηχογράφιση;

Δ: Ασφαλώς

Ε: Ωραία, ακόμη, είναι σημαντικό να ξέρετε πως ανά πάσα στιγμή μπορούμε να σταματήσουμε την συνέντευξη αν το επιθυμείτε ή να την διακόψουμε αν χρειάζεστε διάλειμμα.

Σε περίπτωση που ρωτήσω κάτι και δεν θέλετε για κάποιο λόγο να απαντήσετε μπορείτε απλώς να πείτε «Δεν θέλω να συζητήσω για αυτό το θέμα».

Ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτή η συνέντευξη είναι καθαρά ερευνητικός και εκπαιδευτικός και θα χρησιμοποιηθεί μόνο για αυτούς τους σκοπούς. Συμφωνείτε με αυτό;

Δ: Συμφωνώ

Ε: Έχετε κάποια ερώτηση πριν ξεκινήσουμε;

Δ: Όχι

Ε: Ωραία, λοιπόν, για να δούμε, θα ήθελα να ξεκινήσουμε τη συνέντευξη στο κομμάτι για το τί ακριβώς κάνετε εσείς ως εξωτερικός συνεργάτης ενός δημόσιου νοσοκομείου, μιλήστε μας για την εταιρία στην οποία εργάζεστε, για τις υπηρεσίες που προσφέρει.

Δ: Η εταιρία στην οποία εργάζομαι είναι ο «Ορθολογισμός Α.Ε.». Η δουλειά της εταιρίας, εκτός από τον ιδιωτικό τομέα, έχει να κάνει και με τη συνεργασία μας με το δημόσιο τομέα. Σαν ελληνική εταιρία, αναλαμβάνουμε έργα με συμβάσεις του δημοσίου, συμβάσεις σε δημόσιους φορείς και εμείς παρέχουμε τη λογιστική υποστήριξη στα νοσοκομεία αυτά.

Ε: Ωραία, να ρωτήσω, πότε ξεκινήσατε τη συνεργασία με το «ΣΩΤΗΡΙΑ»

Δ: Η συνεργασία με το «ΣΩΤΗΡΙΑ» έχει ξεκινήσει από το 2009-2010 με ένα μικρό διάλειμμα 2016-2017, μέχρι τότε, συνεργαζόμαστε με το «ΣΩΤΗΡΙΑ»

Ε: Πολλά χρόνια

Δ: Από τότε δηλαδή συνεργαζόμαστε με το «ΣΩΤΗΡΙΑ»

Ε: Μιλήστε μας για τη δική σας θέση στην εταιρία, το πεδίο ευθύνης, τις καθημερινές σας δραστηριότητες

Δ: Η θέση μου στην εταιρία είναι σαν σύμβουλος λογιστικής υποστήριξης σε διάφορα νοσοκομεία εκτός από το «ΣΩΤΗΡΙΑ» και η αρμοδιότητά μου είναι η επίβλεψη των νοσοκομείων ή δημόσιων φορέων που έχω υπ' ευθύνη μου και σαν αρμοδιότητά μου είναι να διαχειρίζομαι τα διάφορα προβλήματα μπορεί να ανακύψουν στους συγκεκριμένους πελάτες λογιστικής και όχι μόνο, και συμβουλευτικής

E: Ωραία, να ρωτήσω ποιος είναι ο αριθμός των πελατών σας, τί είδους επιχειρήσεις, φορείς είναι η πελατεία, νοσοκομεία ή και άλλοι φορείς;

Δ: Ο όγκος της εταιρίας είναι κυρίως, έτσι ξεκίνησε κιόλας ιδιωτικού τομέα, ξεκίνησε με πολλές επιχειρήσεις, είτε Α.Ε. είτε ατομικές στον ιδιωτικό τομέα, στο κομμάτι του δημοσίου όμως είμαστε από τις μεγαλύτερες εταιρίες που συνεργαζόμαστε με τα νοσοκομεία.

Ο αριθμός όσων αφορά το κομμάτι του δημοσίου σε νοσοκομεία έχουμε νοσοκομεία από τον Έβρο μέχρι και την Κρήτη

E: Σε όλη την Ελλάδα

Δ: Ναι, σε όλη την Ελλάδα, στο κομμάτι της Αθήνας καθαρά έχουμε το «Αττικό», το «Αγία Σοφία», το «Αγλαΐα Κυριακού», το «ΣΩΤΗΡΙΑ», από τα μεγαλύτερα νοσοκομεία, το «Γεννηματάς», δηλαδή αυτά τα πέντε είναι τα μεγαλύτερα που έχουμε, υπάρχουν και το «Εθνικό κέντρο αποκατάστασης» στο Ίλιον, το «ΣΥΓΓΡΟΣ» που είναι στο κέντρο και μετά έχουμε πολλά περιφερειακά νοσοκομεία

E: Πολλά. Να ρωτήσω για το μέγεθος της εταιρίας σε εργατικό δυναμικό, ίσως τις εγκαταστάσεις σε μέγεθος, αν γνωρίζετε...

Δ: Το μέγεθος της εταιρίας δεν το γνωρίζω ακριβώς σε Τετραγωνικά, το πόσοι υπάλληλοι συνεργάζονται, είναι γύρω στα 45 άτομα συνολικά σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, 45 με 50 άτομα δυναμικό

E: Μου είπατε ότι καλύψατε όλη την Ελλάδα, εξυπηρετείτε όλη την Ελλάδα

Δ: Όλη, όλη

E: Είναι μια κερδοφόρος εταιρία;

Δ: Ναι, ναι, έχει κέρδη. Το πόσα ακριβώς δεν το γνωρίζω, δεν είμαι σε αυτό το κομμάτι κατάλληλος.

E: Ωραία, ευχαριστώ. Τώρα να ρωτήσω για τις διαδικασίες κατάρτισης ελέγχου του προϋπολογισμού που αφορούν το νοσοκομείο «Η ΣΩΤΗΡΙΑ». Μπορείτε να μας πείτε αν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα δημοσίου τομέα έχουν εφαρμογή στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου; Και από ποιο έτος;

Δ: Όχι, δεν λειτουργούμε με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, από όσο γνωρίζω και δεν καταρτούμε και τον προϋπολογισμό, εννοώ αν ρωτάτε και αυτό, εμείς σαν εταιρία. Ο προϋπολογισμός είναι συνήθως με τα απλά λογιστικά πρότυπα, δεν το γνωρίζω ακριβώς αυτό αν είναι με τα απλά λογιστικά πρότυπα ή με το παλιό λογιστικό σχέδιο, πάντως σίγουρα σε

καμία περίπτωση δεν έχουν εφαρμογή τα διεθνή λογιστικά πρότυπα στο κομμάτι του προϋπολογισμού

Ε: Μάλιστα. Γνωρίζετε μήπως το λόγο που δεν εφαρμόστηκαν, γιατί αν δεν κάνω λάθος υπήρχε υποχρέωση συμμόρφωσης των φορέων έως 31/12/2022

Δ: Ίσως αυτό δεν εμπίπτει στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και δη στα νοσοκομεία που είναι μια πολύ ιδιαίτερη περίπτωση, δεν το γνωρίζω γιατί

Ε: Ωραία, σας ευχαριστώ. Τώρα να ρωτήσω για τον προϋπολογισμό για το έτος 2023, έχει ελεγχθεί από εσάς πριν κατατεθεί στην 1η ΥΠΕ και το υπουργείο υγείας;

Δ: Όχι, ο προϋπολογισμός του 2023 γίνεται συνήθως τέλη του 2022. Δεν είχαμε κάποιο λόγο στον προϋπολογισμό του 2023, ούτε κάποιο έλεγχο, αυτό το έκανε καθαρά το νοσοκομείο, το λογιστήριο του νοσοκομείου. Εμείς σαν εξωτερικοί συνεργάτες το μόνο που κάνουμε είναι να παίρνουμε τα στοιχεία του προϋπολογισμού και να προσπαθούμε να βοηθήσουμε το νοσοκομείο στην εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσα από τις οικονομικές αναφορές που δίνουν στο υπουργείο υγείας, αλλά δεν είχαμε κάποιο έλεγχο στον προϋπολογισμό του 2023, ο προϋπολογισμός του 2023 βγήκε ανάλογα με τις ανάγκες που είχε το νοσοκομείο εκ των έσω, σε συνεργασία του λογιστηρίου και διεύθυνσης του νοσοκομείου

Ε: Ωραία, οπότε εσείς σε ποιο στάδιο έτσι κάνετε έναν έλεγχο για τον προϋπολογισμό. Πως συμμετέχετε;

Δ: Εμείς κάνουμε έναν έλεγχο στην εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσα από τις οικονομικές αναφορές που δίνουμε στο υπουργείο κάθε μήνα, τα Β.Ι. τα λεγόμενα.

Ε: Α, μάλιστα.

Δ: Μέσα από εκεί βλέπουμε πως εκτελείται ο προϋπολογισμός και δίνουμε και κάποιες συμβουλές αν χρειάζεται, να γίνει κάποια τροποποίηση στον προϋπολογισμό για κάποιους οποιουδήποτε ΚΑΕ, που μπορεί να υπάρχουν πρόβλημα και τα λοιπά, συμβουλευτικός είναι ο ρόλος μας πάνω στο κομμάτι αυτό και ελεγκτικός.

Ε: Να ρωτήσω με ποιο τμήμα του νοσοκομείου συνεργάζεστε για αυτό;

Δ: Το κύριο τμήμα που συνεργάζομαι είναι το λογιστήριο, είναι το ταμείο και σε κάποιες άλλες περιπτώσεις το τμήμα μισθοδοσίας, το τμήμα προμηθειών, είναι κάποια από τα τμήματα, γενικά τα τμήματα του οικονομικού κυρίως τομέα.

Ε: Ωραία. Να ρωτήσω αν διενεργείται εσείς απολογισμό ή αν συμμετέχετε σε κάποιο τρόπο στη διαδικασία αυτή;

Δ: Όχι, μέχρι στιγμής δεν είχαμε δώσει ποτέ απολογισμό. Τον απολογισμό ήταν καθαρά του νοσοκομείου, το λογιστήριο σε συνεργασία με τη διοίκηση πάλι. Εμείς απλά χρειαζόμαστε τον απολογισμό για να τον απεικονίσουμε στα στοιχεία στον ισολογισμό, να βγάλουμε κάποια στοιχεία στον ισολογισμό και σε συνεργασία με τους ορκωτούς που ζητάνε κάποια στοιχεία.

Ε: Μάλιστα. Όσον αφορά τη στοχοθεσία ή τις αναμορφώσεις, συμμετέχετε με κάποιο τρόπο στην διαδικασία αυτήν;

Δ: Συμμετέχουμε έμμεσα όπως σας είπα και πριν, είναι συμβουλευτικός ο ρόλος μας οπότε όταν βλέπουμε ότι σε κάποιον ΚΑΕ δεν υπάρχουν λεφτά ή οτιδήποτε άλλο, ενημερώνουμε το νοσοκομείο ή τους επισήμους. Τους επισημαίνουμε ότι πρέπει να γίνει μια τροποποίηση προϋπολογισμού και μετά αυτοί αναλαμβάνουνε στην διεκπεραίωση τη σωστή του προϋπολογισμού, απλά εμείς συμβουλευόμαστε στο συγκεκριμένο θέμα.

Ε: Να ρωτήσω αν έχετε εικόνα, σημειώνονται αποκλίσεις στον προϋπολογισμό τα τελευταία 5 έτη;

Δ: Τι εννοείται αποκλίσεις;

Ε: Εννοώ ότι είναι υπολογισμένα όλα τόσο σωστά ώστε δεν χρειάζεται να κάνουμε αναμορφώσεις του προϋπολογισμού, βγαίνουν όλα, επαρκούν για όλες τις ανάγκες του νοσοκομείου;

Δ: Κοιτάξτε να δείτε, κατ' αρχάς ο πρώτος προϋπολογισμός του νοσοκομείου δεν συμπεριλαμβάνει κάποιους συγκεκριμένους ΚΑΕ που δεν εκπίπτουν στον προϋπολογισμό οπότε σίγουρα χρειάζεται κάποια αναμόρφωση μέσα στον Απρίλιο για να προστεθούνε κάποιοι ΚΑΕ φορολογίας ή οτιδήποτε ή δικαστικά που έχουν όλα τα νοσοκομεία, οπότε σίγουρα η πρώτη τροποποίηση θα γίνει τον Απρίλιο - Μάιο.

Αλλά ποτέ δεν υπάρχει με τον πρώτο προϋπολογισμό όλα τα λεφτά στους ΚΑΕ γιατί δεν υπάρχουν τα αντίστοιχα χρήματα που μπορεί να υπάρχουν από το υπουργείο υγείας, οπότε όταν λαμβάνουμε και χρήματα σταδιακά μέσα στο έτος πιστώσεις από το υπουργείο υγείας, τότε μπορούμε να προβούμε και στις αναμορφώσεις προϋπολογισμού και να ανακατανείμουνε τα ποσά στους συγκεκριμένους ΚΑΕ για να μπορέσει να γίνει καλύτερη η λειτουργία του νοσοκομείου.

Ε: Ωραία. Να ρωτήσω αν γνωρίζετε, υπάρχει κάποιος εργαζόμενος στο νοσοκομείο που να ασχολείται με κατάρτιση, παρακολούθηση, αν έχει λάβει κάποια εκπαίδευση και κάποιες αρμοδιότητες που μπορεί να έχει;

Δ: Υπάρχει άτομο στο λογιστήριο, τώρα δεν γνωρίζω τι κατάρτιση μπορεί να έχει και τα λοιπά πάντως μέχρι στιγμής ανταπεξέρχεται πάρα πολύ καλά στο συγκεκριμένο κομμάτι.

Ε: Ωραία! Να ρωτήσω αν ο προϋπολογισμός χρησιμοποιείται για διαχείριση των υπηρεσιών του νοσοκομείου; Παραδείγματος χάριν, ανάλογα με το ύψος των εσόδων που παρουσιάζονται στην κατάσταση του προϋπολογισμού, ξέρετε αν εισάγονται αλλαγές στις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες ως προς το κόστος ή νέες υπηρεσίες ή κατάργηση κάποιων υπηρεσιών;

Δ: Ναι, χρησιμοποιείται στη διαχείριση υπηρεσιών. Αν όπως είπαμε σε κάποιους ΚΑΕ υπηρεσιών που δεν έχουμε λεφτά στον προϋπολογισμό σταματάμε να γίνονται έξτρα συμβάσεις εκ μέρους του νοσοκομείου με τις συγκεκριμένες εταιρείες για τη συγκεκριμένη υπηρεσία. Πάντως ο προϋπολογισμός χρησιμοποιείται κυρίως... η εκτέλεση του προϋπολογισμού χρησιμοποιείται καλύτερα από το υπουργείο υγείας, σύμφωνα με τα στοιχεία που δίνουμε εμείς το νοσοκομείο με τις αναφορές που κάνουμε κάθε μήνα, με τις οικονομικές αναφορές.

Ε: Μάλιστα! Ο προϋπολογισμός χρησιμοποιείται και σαν εργαλείο για τη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής των υπηρεσιών του νοσοκομείου;

Δ: Η τιμολόγηση δεν εξαρτάται από το νοσοκομείο, εξαρτάται καθαρά από τους προμηθευτές, οπότε ο προϋπολογισμός το μόνο που κάνει είναι στο να δει αν οι υπηρεσίες αυτές που μας παρέχουν... Πχ. έχουμε 100.000 σε μια συγκεκριμένη υπηρεσία αν η σύμβαση που θα κάνουμε με τον προμηθευτή θα είναι κάτω των 100.000. Μπορεί να ορίσει το νοσοκομείο μια τιμή, αλλά η τιμή δεν εμπίπτει κατευθείαν στο νοσοκομείο, πρέπει και ο προμηθευτής να ανταπεξέλθει ανάλογα στην τιμή που θα ζητήσει το νοσοκομείο. Δηλαδή αν ζητήσει το νοσοκομείο πχ. 100.000 για μια συγκεκριμένη υπηρεσία, πρέπει ο προμηθευτής να ανταπεξέλθει. Αλλά δεν είναι καθαρά στο χέρι του νοσοκομείου αυτό. Μπορεί η σύμβαση που θα κάνει, ο διαγωνισμός, η διακήρυξη που θα ανεβάσει να είναι σύμφωνα με τις ανάγκες. Ως εκεί έχει λόγο το νοσοκομείο. Δηλαδή στο συγκεκριμένο κομμάτι μπορεί να την ελέγξει οικονομικά την υπηρεσία που θα παρέχει.

Ε: Μάλιστα. Και να φανταστώ ότι λαμβάνεται πάντα υπόψη ο προϋπολογισμός όσον αφορά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων και πραγματοποίησης παραγγελιών. Σωστά;

Δ: Ακριβώς.

Ε: Ξέρετε αν έχουν τεθεί κάποιοι στόχοι στα πλαίσια του προϋπολογισμού για αυτό το χρόνο ή κάποια χρονική περίοδο στο μέλλον;

Δ: Ο στόχος είναι κυρίως η αύξηση του προϋπολογισμού για να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε στις ανάγκες που έχουμε σαν νοσοκομείο Σωτηρία. Στόχοι είναι τουλάχιστον να καλύψουμε τις περισσότερες ανάγκες σαν νοσοκομείο. Δηλαδή να ανταπεξέλθουμε στο κομμάτι της υγειονομικής παροχής που δίνουμε στους ασθενείς.

Ε: Ωραία! Και ξέρετε αν έχει γίνει κάποιος προγραμματισμός ενεργειών που να αποτυπώνουν ή να αφορούν την κατάσταση του προϋπολογισμού;

Δ: Όχι. Σταδιακά θα γίνει η κατάρτιση του προϋπολογισμού του 2024, που αυτό θα γίνει πάντα με το τι ανάγκες είχαμε μέχρι 31-12-2023. Αυτό θα είναι ο γνώμονας για την κατάρτιση του αρχικού προϋπολογισμού του 2024.

Ε: Μάλιστα! Ξέρετε αν μετριέται η αποτελεσματικότητα από τη χρήση του προϋπολογισμού κάπως στο νοσοκομείο;

Δ: Ναι! Όπως σας είπα και πριν, είναι τα στοιχεία που δίνουμε στο νοσοκομείο με τις οικονομικές αναφορές, το λεγόμενο Β.Ι. Μέσα από κει το υπουργείο υγείας έχει μια εικόνα εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Δηλαδή η εκτέλεση του προϋπολογισμού τι σημαίνει; Αποτελεσματικότητα στη χρήση του προϋπολογισμού. Δηλαδή αν ο προϋπολογισμός είναι, λέμε τώρα, 1.000.000 κι εμείς εκτελέσουμε τις 500.000 σημαίνει ότι δεν είμαστε αποτελεσματικοί. Ενώ αν σαν νοσοκομείο μας έχει δώσει το υπουργείο 1.000.000 κι εμείς, με τις διαδικασίες που έχουμε, προμήθειες κλπ., έχουμε εκτελέσει τις 950.000, σημαίνει ότι έχουμε εκτελέσει το 95% του προϋπολογισμού, άρα είμαστε αποτελεσματικοί. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να κερδίσουμε σαν νοσοκομείο και επιπλέον πιστώσεις στα επόμενα χρόνια.

Ε: Μάλιστα.

Δ: Δηλαδή εκεί θα προτιμήσει να δώσει τα λεφτά των νοσοκομείων η ΥΠΕ. Σε ένα νοσοκομείο που έχει εκτελέσει καλύτερα τον προϋπολογισμό, που είναι πιο αποτελεσματικό.

Ε: Ωραία! Κατανοητό. Εκτός από τη χρήση του προϋπολογισμού, ξέρετε αν χρησιμοποιούνται συστήματα ελέγχου της διοίκησης, όπως εκθέσεις, συστήματα οικονομικού ελέγχου, έλεγχος στο προσωπικό, ίσως...

Δ: Δεν το γνωρίζω αυτό. Είναι κομμάτι εσωτερικό του νοσοκομείου. Πιστεύω ότι υπάρχουν κάποια συστήματα ελέγχου από το προσωπικό. Δεν το γνωρίζω.

Ε: Ωραία! Τώρα θα ρωτήσω κάποιες πληροφορίες και για εσάς. Μπορώ να ρωτήσω την ηλικία σας;

Δ: Ναι. 38 χρονών.

Ε: Και τι σπουδές έχετε ολοκληρώσει;

Δ: Οικονομικές επιστήμες, στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στο Βόλο. Και μεταπτυχιακό εκεί στο κομμάτι της εφαρμοσμένης οικονομικής.

Ε: Να ρωτήσω πόσα χρόνια εργάζεστε στην εταιρεία στη θέση αυτή;

Δ: Από το 2019. Είναι 4 χρόνια περίπου.

Ε: Θέλετε να λάβετε αντίγραφο των αποτελεσμάτων της έρευνας;

Δ: Δε θα με ενδιέφερε, όχι.

Ε: Ωραία! Σας ευχαριστώ που μοιραστήκατε όλες αυτές τις πληροφορίες μαζί μου. Αυτές ήταν όλες οι ερωτήσεις που ήθελα να σας κάνω. Αν έχετε κάποια ερώτηση, αν θέλετε να προσθέσετε κάτι, πολύ ευχαρίστως.

Δ: Όχι, από μένα είναι οκ. Δεν ξέρω αν θέλετε εσείς να ρωτήσετε κάτι άλλο.

Ε: Όχι, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας.

Δ: Να είστε καλά.